

રેપ્ટાલિયન્સ

ને

@snehnusarnamu

રહસ્ય

ભાગ ૧

Manish Sutariya

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

આકર્ષક વાક્યો

- “રશિયાનો એક જ મંત્ર હતો, ટેકનોલોજી વિકસાવો અને દિવસ-રાત ભૂલી જાવ!”
- “શરીર સાફ કરવાના વેપોરાઈઝર્સ જેમાં પાણીને બદલે સુક્ષ્મ રજકણોથી સફાઈ થતી હોય”
- “જાણે વિશાળ અંધકારના સમુદ્રમાં કોઈ અંતરિક્ષ મરજીવાઓના ખોવાઈ જવાનો ડર જેવો તે ડર હતો!”
- “અમારા જોડાઓને મંગળની લાલ માટી અડી અને તે સાથે જ જોડાઓ માટીનું સ્કેનિંગ કરવા લાગ્યા!”
- “જાણે લાલાશ પામેલો ચંદ્રમા મંગળને મળવા આવેલો ન હોય!”
- “અંતરીક્ષયાત્રીઓના લગ્ન કોઈ રહસ્ય સમાન હોય છે.”
- “મેં આકાશમાં જોયું અને તારાઓના ઝુમખાઓમાં મને જાણે મારો જવાબ લટકતો દેખાયો.”
- “એટલું ખરૂં કે તેથી તો મારા માંસનો રોટલો ખાવાય મંગળ પર કોઈ પ્રાણી હાજર નહોતું.”
- “પણ સાચે કહું તો મંગળ અનુભવોની ખાણ સમાન છે.”
- “સ્પેસમાં આરામ શબ્દ એ ધીમા જોખમનો સમાનાર્થી છે.”
- “પોસ્ટમોર્ટમ માટે લવાતી લાશોને રાખવાના કેબીન જેવી તેમની સ્લીપીંગ ચેમ્બર જોઈને અમુક સંશોધનો પર જીવ બળી જાય!”
- “કોલંબસને કદાચ આજની વૈજ્ઞાનિક ઉપલબ્ધીઓ મળી હોત તો તે કોઈ અમારા જેવો જ અંતરિક્ષ શોધક હોત, અને અમને પણ તેની સાથે કામ કરવું ગમત!”
- “પ્રાણીઓની જાતીઓ લૂપ્ત થતી રોકનાર કોઈ ન હતું, જોકે તેમનો વિકલ્પ શોધનારા ઘણા હતા.”

લેખકના શબ્દો

ડેવિડ આઈકે રેપ્ટાલિયન નામના જીવો કલ્પેલા. આ વાર્તા ચોક્કસ તે કાલ્પનિક પાત્રોની આસપાસ ફરે છે પણ પાત્રરચનાથી લઈને અંત સુધી સઘળો પ્લોટનું લખાણ તદ્દન અસલ સર્જન છે જે લેખકે પોતે આલેખ્યું છે. જેની વિશાળ શક્યતાઓ ધરાવતી દુનિયા છે તેવી ભવિષ્યની તકનીકો અને તેના ઉપયોગોથી આપણા મનને રોચકતાથી ભરવાનો વિચાર આ પુસ્તક ધરાવે છે. એક સાહસિક વિજ્ઞાન કથા જ નહીં પરંતુ એક પૂરું થ્રિલર મળી રહે તે પ્રકારનું ચિત્રણ આ પુસ્તકની રચનાનો મુખ્ય હેતુ છે. આખો પ્લોટ એટલો બધો ચાલક છે અને એટલો આધુનિક કે વાંચક તેમાં રહેલી એકએક સૂક્ષ્મતાની મોજ માણી શકે છે. આખી વાત વર્ણનકારના શબ્દોમાં આગળ ઘપે છે જે પોતે ક્યારેક મંગળનો મહારથી કહેવાયો હતો અને ઘટનાક્રમમાં એવો ફસાયો કે લોકોમાં ખરાબ વૈજ્ઞાનિક બની રહ્યો.

ઈ.સ.૨૦૬૫, અમેરિકામાં મંગળ મિશનની શરૂઆત થઈ હતી. એ પહેલાં તેઓએ ચંદ્ર પર કોલોનીઓ બનાવી કાઢેલી. કોલોનીઓ બનાવવાની હોડ આખી દુનિયામાં પ્રસરી ગઈ હતી. અમેરિકાએ રશિયાને કોલોનીઓની દોડમાંથી હાંકી કાઢવા આ મંગળ મિશન શરૂ કર્યું હતું. તેથી નાસાએ તે મિશનમાં ભાગ ભજવેલો. એરોન, સુસાન અને નોર્મન આ મિશનના ત્રણ મુખ્ય પાત્રો હતા. મંગળ પર પ્રાયોગિક કોલોની ઊભી કરવામાં તેઓએ ઘોર સંઘર્ષ વેઠ્યો પણ ત્યારબાદ પણ તેઓનો સંઘર્ષ પૂરો નહોતો થયો. એરોન કે જેનું પ્રદર્શન સાધારણ રહ્યું હતું તેને પોતાને નહોતી ખબર કે મંગળમાંનું તેનું મિશન તેના માટે દુઃસ્વપ્ન બનવા જઈ રહ્યું હતું. મંગળ પર તેની મુલાકાત પરગ્રહવાસીઓ જોડે થાય છે, પૂંછડી અને વિચિત્ર દેખાવ વાળા. જ્યારે આખી ટીમને એરોનની રેપ્ટાલિયનો સાથે મુલાકાતની સત્યતા જણાઈ આવે છે ત્યારે તેનું નામ મંગળનો મહારથી રાખવામાં આવે છે અને ત્યારબાદ તેના જીવનમાં ભયંકર વળાંકો શરૂ થાય છે. મંગળનું મિશન લોકોમાં તેની છાપ મંગળના મહારથી તરીકેની પાડી ચુક્યું હોય છે.

મંગળથી પાછાં ફર્યા પછી, એરોનને એટલો બધો પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે કે આખી દુનિયામાં બસ તેનું જ નામ. તેને રેપ્ટાલિયનોનો એજન્ટ ઘોષિત કરી દેવામાં આવે છે જે પરગ્રહવાસીઓની શોધ તેણે મંગળ પર કરી હોય છે. જ્યારે તેની પ્રસિદ્ધિ પરાકાષ્ઠાએ પહોંચે છે અને તેને રેપ્ટાલિયનોનો લીડર હોવા માટે બળજબરીથી આગળ ધરી દેવામાં આવ્યો હોય છે ત્યારે તેને પોતાને ખબર પણ હોતી નથી કે તેની જ જાણના કોઈક વ્યક્તિએ તેની સાથે ગુપ્ત અને જટિલ રમત રમી લીધી હોય છે! જ્યારે કોઈ તેના ટેકામાં ઊભું નથી હોતું ત્યારે તેનો પ્રેમ સુસાન તેની મદદે આવે છે. તે રેપ્ટાલિયનો વિશેનું રહસ્ય તેણી સાથે મળીને શોધી કાઢે છે.

અહીં, વર્ણનકાર દ્વારા વર્ણિત પૂર્વ કથાનકમાં ભૂતકાળની યાદો સાથે વર્તમાનના સંતાપ જોડી દેવામાં આવ્યા છે. કથા જાણે કોઈ ટેપને રીવાઈંડ કરીને જોઈ રહ્યા હોય તેમ આગળ ધપે છે. દસ દિવસ પહેલાંની વાત, ત્યારબાદ એક વર્ષ પહેલાંની શરૂઆત અને પછી વર્તમાનમાં જોડાતી આ કથા વર્ણનકારના જ શબ્દોથી અને તેના દિમાગમાં જાણે ટાઈમ ટ્રાવેલ કરાવી રહી હોય તેવું લાગે છે. વચ્ચે-વચ્ચે તેના દ્વારા જ ભૂતકાળને ખોદી-ખોદીને ભવિષ્યના અંતરિક્ષ યુગના અત્યાધુનિક યાનોના વર્ણન, તેનો પ્રેમ અને મિત્રતા, ભવિષ્યની ટેક્નોલોજીનું વર્ણન, વિજ્ઞાનની જરૂરિયાત, પ્રશ્નો, વિચારો અને ઘણું બધું પીરસવામાં આવે છે! અંતમાં દુનિયા કોઈ ભયાનક પરિસ્થિતીમાં પહોંચી ગયી છે અને એક રોમાંચક, દિલધડક અને ભવ્ય અંત આવે છે!

આ વિજ્ઞાન કથા વાંચતી વેળાએ ટેક્નોલોજીના વિવિધ શબ્દો જેવા કે નેનો, સુપરકંડક્ટર, પ્લાઝમાને ઓળખી લેવા હિતાવહ છે જેથી કથાની રોચકતા ઓર વધી જાય છે.

મનીષ સુતરીયા

M.Sc., B.Ed.

@snehnusarnamu

Copyright © Manish Sutariya

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other non-commercial uses permitted by copyright law. For permission requests, write to the publisher, addressed “Attention: Permissions Coordinator,” at the address below.

Amazon direct publishing,
Himmatnagar,
Gujarat,
India,
383001

લેખક વિશે લેખકના શબ્દોમાં...

ગુજરાતી ભાષામાં લખવું એક અનોખો લ્હાવો છે. લેખકે વિજ્ઞાન વિષયમાં અનુસ્નાતકની પદવી મેળવેલ છે અને લખવાનો પુરેપુરો શોખ ધરાવે છે. પાર્ટટાઈમ લખવું એ મજબૂરી છે નહિ તો લેખકના મનમાંના બધા વિચારો પુસ્તકોમાં લખવા સમય અને પાના ઓછા પડે. ડીઝીટલ દુનિયામાં પાનાં તો ઓછા પડે તેમ નથી અને સમય પણ ઓનલાઈન ડીક્ષનરીઓ અને અનુવાદકો ઉપલબ્ધ હોવાથી થોડોઘણો મેનેજ થઈ શકે તેમ છે.

લેખકનો પસંદિત જૅનર છે ફિક્શન એટલે કે કપોળ કથાઓ અથવા કાલ્પનિક વાર્તાઓ. એ બધામાં પોતાના વિચારો વણી લઈને વાંચકોને મનોરંજન સાથે વાંચવાની રોચકતા મળી રહે તેવો પ્રયત્ન સદા રહે છે. લેખકમાં કલ્પનાનો ગુગવાતો સાગર છે જે કમેન્ટ તેમના જ એક વાંચકે તેમના વિશે કરેલી અને તેઓ પણ એવું જ માને છે. એટલી બધી વાર્તાઓ, એટલી બધી કલ્પનાઓ ભરેલી છે કે લેખક પોતે કેટલી નવલકથાઓ અને ટૂંકીવાર્તાઓ લખી નાખશે તે તેમને ખબર નથી. છતાં એવું બને કે અમુક લખાણોનું લેવલ કશુંક અલગ હોય અને અમુકનું થોડુંક ડીમ પડે પણ ઓવરઓલ લેખકનો સદા પ્રયત્ન રહેશે કે વાંચકોને પોતાનું બેસ્ટ આપે. ફરીથી લેખક કહેવા માંગે છે કે ગુજરાતીમાં લખવા જતાં તે ખુબ જ ગર્વ અનુભવી રહ્યા છે.

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૧

દસ દિવસ પહેલાં: એકલતાનો આઘાત

@snehnusarnamu

કોણ જાણે કોણે પણ મનુષ્યનું દિમાગ તો અવનવી જીજ્ઞાસાઓને સંતોષવા સારું બનાવેલું લાગે છે! જીજ્ઞાસા એ સારી અને ખરાબ હોઈ શકે. પણ દુનિયા માટે જીજ્ઞાસા તો આખરે જીજ્ઞાસા જ છે. એ રાતની ઉંઘ અને દિવસનો આરામ છિનવી લે છે. ૨૧મી સદીના મધ્યાંતરમાં પહોંચેલા માનવીને એ ભાન ન હતું કે જીજ્ઞાસાઓના વમણમાં દિશાહીન થવાથી સત્ય દૂર જશે; અને વિજ્ઞાનની અવનવી ક્ષિતીજોને આંબનારો માનવી કોઈ એવા પડાવમાં આવી પહોંચશે જ્યારે વિજ્ઞાન અંધશ્રદ્ધા તેમને ઘેરી વળશે અને કોઈ અંધશ્રદ્ધાળુની જેમ તેઓ અવિજ્ઞાની બાબતો પર જીવ કરતાંય વધુ વિશ્વાસ કરી લેતા હશે! આ બધી પરિસ્થિતીઓ નિર્માણ થઈ તે સમયમાં હું ડો. એરોન ડી. બેકર મારા મકાનની આગાસીમાં બેઠો વિચારી રહ્યો છું.

જીવન અને મોત વચ્ચે ઝોલા લેતું મારું જીવન આજે એ પાળી પર ઉભું છે જ્યારે શું કરવું અને શું ન કરવું એ સમજાતું નથી. મારા મકાનની આગાસીમાં બેસી વિસ્કીના પેગ લેતાં વિચારી રહ્યો છું કે કાલે શું થશે? આવતી કાલે... જીવનમાં ક્યારેય આવતીકાલ વિશે વિચારવાની તસ્દી ન લેનાર હું આજે પરિસ્થિતીઓ સામે લાચાર બનીને વિચારી રહ્યો હતો કે આવતી કાલે શું થશે!

હું ખરેખર પાગલ જેવો થઈ ગયો હતો... એક દિવસમાં આટલો બધો દારૂ? મારા સંસ્કારો ક્યાં ગયા હતા? મારી ચર્ચ પ્રત્યેની આસ્થા શું મરી પરવાળી હતી? ઈશ્વર સાથે જ છે, એવો ક્ષણિક વિચાર મારા મનમાંથી બોલ્યા વિના પસાર થઈ ગયો! અને ફરી મેં બીજો પેગ હાથમાં લિધો. ઓ આ જીજ્ઞાસા, વિજ્ઞાનના જીજ્ઞાશું તરીકે મેં એ સમયે વિજ્ઞાન કોલેજમાં એડમિશન લિધું. શા માટે થઈને એ જ સમયે કોઈએ મને આર્ટસમાં એડમિશનનું ફોર્મ થમાવી ન દિધું? અને શા સારું મેં વિજ્ઞાન માટે મા-બાપની પણ દુશ્મની વહોરી લિધી હતી? આજે પાંત્રીસી વટાવ્યા પછી આવા પ્રશ્નો કરવા એ કઈ જાતની બિમારી હતી એ મને સમજાઈ રહ્યું ન હતું. પણ બન્યું જ એવું હતું કે એને સ્વપ્ન ધારીને ખોટું પાડું તોય પડે નહીં!

આજથી લગભગ દસ દિવસ પહેલાં... જ્યારે મને એકલતાનો આઘાત લાગ્યો તે પહેલાં સાંજની પળોમાં હું અને મારી સાથી મિત્ર પાર્કમાં બેઠાબેઠાં વાતચીત કરી રહ્યા હતાં.

“એરોન, આપણો ખોટા ઠર્યાં, તેણે આપણને છેતર્યાં છે!”

“ના, હોય. તે કઈ રીતે બને?”

મારી મિત્ર સુસાન અને હું સાથે જ કોલેજ કરેલ. ઓરલાન્ડોની એ કોલેજમાં અમે બન્ને મળેલાં. તેના દેખાવની પ્રશંસા કરવી એ તો કોઈ ફૂલને શરમાવા જેવું હતું. તેના જેવી કોઈ આજ દિન સુધી મેં જોઈ નથી... કદાચ એ મારી અતિશયોક્તિ હોઈ શકે, પરંતુ પોતાના પ્રેમને ઊણો આંકવો એ તર્કસભર તો નથી જ! આજે આટલા વર્ષો પછી પણ તેની સુંદરતા એવીને એવી એના ચહેરા પરથી નિતરતી હતી.

મારા એકતરફી પ્રેમની શરૂઆત પણ દિલચસ્પ છે. એ તો એ જ જીજ્ઞાસા શબ્દનું પરિણામ છે કે જેના નામ લેવાથી હવે મને ડર લાગતો હતો. કોલેજના પ્રથમ વર્ષમાં મિત્રો સાથે પ્રેમની ચર્ચા થઈ હતી. એ દરમિયાન જ પ્રેમના પારખાં કરવા અને તે કેવો હોઈ શકે તેની જીજ્ઞાસામાં મને કોલેજની નવી આવેલી છોકરીથી લગાવ થયો. ઓચીંતા જ એક દિવસ મને એની સામે મોકલવામાં આવ્યો. જ્યારે તમને ફાવટ ન હોય તેવા ક્ષેત્રમાં તમને ધારેલી સફળતા માટે મોકલવામાં આવે છે ત્યારે પગનો ફફડાટ જ અડધી હાર બની જાય છે! પણ જીજ્ઞાસાના સથવારે મેં ગાડી આગળ ધપાવી.

જ્યારે હું કોલેજના પગથીયા આગળ તે જ્યાં બેઠી હતી ત્યાં પહોંચ્યો તો મેં જોયું કે તે રડતી હતી.

“માફ કરજો મીસ, તમે શા માટે રડી રહ્યા છો?”

“પોતાના કામ સાથે કામ રાખો મિસ્ટર, તમે મને કોણ પુછવા વાળા?”

ઘરમ કરતાં ઘાડ પડી, રાષ્ટ્રધ્વજ ઊંધો લગાવી દિધો હોય તેવો અહેસાસ થયો! આગળ પુછવું કે ન પુછવું તેની દ્વિધામાં પગથીયું ચુકી ગયો અને ઘડામ... કરતો ક જમીન પર પછડાયો!

અચાનક તે હસી... તેના મખમલી ગાલમાં ખંજન પડ્યા, જાણે સુંદરતાની આગળનો શબ્દ તેના ચહેરા પર ઉપસી આવ્યો! તેની વાળની લટોમાં થઈને પ્રેમના કિરણો સીધા જ હૃદયમાં પેસી જતાં લાગ્યાં! થોડીવાર થઈ હશે અને મારી પ્રેમ પ્રત્યેની જીજ્ઞાસા સંતોષાઈ ગયી. અલબત્ત, એ એક તરફી સંતોષાયી હશે. કેમકે, તે ઘટના બાદ સુસાને મને ફ્રેંડશીપ ઓફર કરી. હું પણ સમજી શક્યો કે તેના હૃદયમાં ત્યારે પ્રેમના ભાવ તો ન જ હતા. જે હોય તે, મેં તેની મિત્રતા જીંદગીભર માટે સ્વિકારી લિધી.

“એવું બન્યું છે દોસ્ત, આપણે છેતરાયાં છીએ. તેણે આપણી સાથે દગો કર્યો છે.”

”મને વિચારવાનો સમય આપ, હું... મારું મગજ ભમે છે.”

સુસાને આપેલા ખરાબ સમાચાર મારા મગજની ચેતાઓને અસર કરી ગયા. હું વિશ્વને મારી સમક્ષ ભમતું નિહાળવા લાગ્યો. જાણે મેં સર્વસ્વ ગુમાવી દિધાનો ભાર મારી ચેતના પર પડવા લાગ્યો. હવે શું થશે...મારું તો આવી બન્યું. વિજ્ઞાનજગત મને માફ નહીં કરે. ઓ, એ દર્દ... વિચારોનો શક્તિશાળી સ્પ્રે જાણે મારા દિમાગના ફુરચે-ફુરચા બોલાવી રહ્યો હતો! સુસાન પાસે ન હોત તો મેં ક્યારનુંયે સમુદ્રમાં જંપલાવી દિધું હોત! પણ તે સાથે હતી... એક ખરા મિત્ર તરીકે! હું ગાડી ચલાવવાની હાલતમાં ન હતો. તેણે મને મારા ઘરમાં ડ્રોપ કર્યો ત્યારે મારા દિમાગની વિચારગાડી થંભી. ફરી મળીશું, અત્યારે આરામ કર એવા શબ્દો સાથે તે રૂમની બહાર ગયી અને એંકર ઉઠાવી લેતાં બોટ ચાલી નિકળે તેમ મારી વિચારગાડી ચાલી નિકળી.

પાસે બનતી બિલ્ડીંગને હું મારા નવમા માળની કાચની બારીમાંથી નિહાળી રહ્યો હતો. ટેક્નોલોજીનો ભરમાર ઘરમાં ખડકાયેલો હોવા છતાં આજે મને હાથથી ચા બનાવી પીવાનું મન થયું. ચા ની પત્તી શોધવા જતાં મને દારૂની બોટલ હાથ લાગી. આ એ જ વાઈન હતી જે મારા મંગળ મિશનની સફળતાથી પ્રભાવીત થઈને ચીફ કમાન્ડીંગ ઓફીસરે ભેંટ આપી હતી, મને દારૂની લત ન હોવાની જાણ હોવા છતાં! તેમનું માનવું હતું કે મનુષ્યના જીવનમાં ક્યારેક તો દુઃખ આવે જ છે અને તેને ભૂલવાની અક્સર દવા છે દારૂ! મને ખબર નહોતી કે આવનારા દસ દિવસોમાં આવી કેટલીયે બોટલો ખાલી થઈ જવાની હતી. હું આઘાતથી એવા સ્ટેજમાં પહોંચી જવાનો હતો જેને એકલતા કહે છે. દુનિયા સાથે દસ દિવસ માટે વ્યવહાર બંધ...

જાણે એકલતા મારી દ્રષ્ટીને સીમિત કરી એક જ ઘરમાં મારો ડેરો બનાવી દેવાની હતી!

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૨

કોલોનીઓની હોડ: એક વર્ષ પહેલાં

@snehnusarnamu

દસ દિવસ પહેલાં થયેલી નાનકડી વાતચીતે મારા હોશ-કોશ ઉડાડી દિધા હતા. એ દસ દિવસોનો સાર એટલો જ હતો કે હવે હું એકલતા વાસી બની ગયો હતો! શું હતું અને શું નહિ તે જાણવા માટે અતિતમાં એક વર્ષ પાછા જવું પડે, જ્યારે હું અને સુસાન મંગળની ઘરતી પર પગ નાખવાની તૈયારીમાં હતા.

આ એ સમય હતો જ્યારે હથીયારોની હોડ નવા સભ્ય સમાજે નકારી દિધેલી. અને રાજનીતિમાં ટકવા સારું અને પ્રજાના મનોને જીતવા સારું કંઈક બહેતર કરવું રહ્યું. વિનાશનો વિકલ્પ વિકાસ હોવાનો તે ન્યાયે, દરેક દેશમાં ચડસાચડસીમાં પણ બીજા ગ્રહો પર કોલોનીઓ સ્થાપવાની હોડ શરૂ થઈ હતી.

નાનપણમાં દાદાજી પાસે ચંદ્રની ગણી વાર્તાઓ સાંભળી હતી. આજે જો ચંદ્રની કોઈ વાત કરે તો તેને ગાંડો સમજવો. ૨૦૩૫ની સાલમાં જ મનુષ્યના અથાગ પ્રયત્નો થકી ચંદ્ર પર કોલોની બની અને હવે તેનું નવું નામ અમેરિકા-૨ છે. જાણીને નવાઈ લાગે પણ જે દેશ બીજા ગ્રહ કે ઉપગ્રહ પર પહેલી વસાહત સ્થાપે તેના નામ પરથી તે ગ્રહનું નામ બદલવું એવો ઐતિહાસીક નિર્ણય તો ૨૦૨૫ની સાલમાં જ લેવાઈ ગયો હતો. અણુયુદ્ધની ધમકીઓથી ત્રસ્ત દુનિયાને આ નિર્ણય કમને લેવો જ પડ્યો. અને ત્યારબાદ તો ગ્રહો પર કોલોનીઓ સ્થાપવાની હોડ શરૂ થઈ ગયી. ચંદ્ર પર જ રશિયા, યુરોપ અને જાપાન જેવા દેશોની ૧૭ કોલોનીઓ બની છે. તે કોલોનીઓને રાજ્ય તરીકેનો દરજ્જો અપાયો છે, અને તે દરેકને અમેરિકાને ટેક્ષ ભરવો પડે છે! કારણ કે તે ઉપગ્રહ હવે અમેરિકા-૨ તરીકે ઓળખાય છે!

દુનિયામાં નેનોટેક્નોલોજીની મદદથી બનનારી શક્તિશાળી બેટરીઓએ અવકાશ ક્ષેત્રે ક્રાંતિ લાવી દિધી હતી. સસ્તા અને અનલિમીટેડ ઇંધણ તરીકે તેણે ઉજ્યન ક્ષેત્રમાં સ્થાન લઈ લિધું હતું. વધુમાં સૌર ઉર્જાનો મહત્તમ ઉપયોગ થવા લાગેલો. ઓક્સિજન કેંડલ, જનરેટરોને ચલાવનારી ઉર્જાનો પ્રશ્ન હલ થયો હતો. આ પહેલાં મનુષ્યએ પર્યાવરણને ઘણું નુકશાન કરી લિધું હતું. અને માનવવસ્તીની બેફામ લગામને નાથવામાં ભલભલા પ્રયાસો નિષ્ફળ ગયા હતા. તેથી જ અન્ય ગ્રહ પર સ્થાયી થવાનો વખત આવી પહોંચ્યો હતો. જોકે પ્રયોગ હેતુથી સ્થાપેલ ચંદ્રની કોલોની પૈસા અને સત્તા બન્નેનું કારણ બની ગયી. અમેરિકાના વિશ્વફલક પર વધતા જતા રૂઆબને ખાળવા બીજા દેશોએ કમર કસવી જરૂરી હતી. અને તેથી જ મંગળ ગ્રહ ત્યારે સોના-રૂપા કરતાં પણ અધિક મોંઘો થયો હતો. ગ્રહો પરની કોલોનીઓમાં સૌથી આગળ બેશક અમેરિકન કોલોનીઓ હતી. પણ, છેલ્લા બે વર્ષથી રશિયન કોલોનીઓ ધીરે-ધીરે નંબર ૧ તરફ ખસી રહી હતી. રશિયાનો એક જ મંત્ર હતો, “ટેક્નોલોજી વિકસાવો અને દિવસ-રાત ભૂલી જાવ”!

મંગળ પર કોલોની સ્થાપવી ચંદ્રની સરખામણીએ તો ખૂબ આસાન હતું. પણ લઘુગ્રહોના ટુકડાઓ, અવકાશી પદાર્થો અને અન્ય તરતા ખતરાઓથી યાનને બચાવવા માટે કોઈ સુપર-ડુપર મજબૂત ધાતુ શોધવી જરૂરી હતી. તેનો જવાબ

બુધ ગ્રહ પર મળ્યો! ઉંચા તાપમાન વાળા આ ગ્રહ પરથી ડિસ્કવરી માયનીંગ યાનોએ નવું ફોલાદ શોધી કાઢ્યું. જે પૃથ્વીના ફોલાદથી ૧૦૦૦ ગણું મજબૂત છે અને પ્રમાણમાં ઘણું હલકું! તે માટે હાથ ધરવામાં આવેલો આખો પ્રોજેક્ટ એમ.ડી સ્પાર્ક ૨ તરીકે ઓળખાય છે. જેનું પૂરું નામ મર્ક્યુરી ડિસ્કવરી ફોર ડાયનેમિક સ્ટ્રોંગ પાર્ક્યુરી છે. આમ, તે ધાતુનું નામ પાર્ક્યુરી રાખવામાં આવ્યું છે, તેના શોધક ડેવીડ પાર્કર અને બૂધ ગ્રહના અંગ્રેજી નામ પરથી! ગ્રહ પર ઉતર્યા વગર ધાતુને ખેંચી કાઢવાની ટેક્નોલોજીનો વિકાસ પણ આજ વૈજ્ઞાનિકે કરેલો. તેથી જ તો એટલા બધા તાપમાનમાં પણ ધાતુ પૃથ્વી પર લાવવી શક્ય બનતી. બુધ ગ્રહની કક્ષામાં ભ્રમણ કરતા યાનમાંથી નેનો રોબોટસની સુક્ષ્મ સેર ગ્રહ પર જ્યાં ધાતુ હોય ત્યાં છોડવામાં આવતી. એ નેનો બોટસ પર ઉંચા તાપમાનની કોઈ અસર ન થતી. ઉતરેલા નેનો બોટસ ધાતુને ખાઈ લેતા અને પછી પાછી યાન સુધી સેર બનાવી યાનમાં પહોંચી જતા. આ કોઈ ચેનની માફક થતું અને ધાતુ જાણે ગ્રહ પરથી પાતળી રેખામાં ઉડીને આવી રહી હોય એવી લાગતી. આ ધાતુથી બાદમાં ચંદ્ર કોલોનીઓ અપગ્રેડ થઈ. બુધ પર બીજો મહત્વનો પ્રોજેક્ટ સોલર ઉર્જા સ્પેસ સ્ટેશન હતો. જેમાં નેનો બેટરીઓનો સમૂહ સુર્ય નજીક હોવાથી ચાર્જિંગ માટે રખાતો જે માયનીંગ યાનો આવતાં જતાં લઈ જતા.

આમ, મનુષ્યની અન્ય ગ્રહો પર વસાહત કંઈ કેટલાએ આઈડિયાઓનો પરિપાક હતો, જેવી કે નેનોબેટરીઓનું ન થકનારૂં ઈંધણ, નવું ફોલાદી પાર્ક્યુરીનું યાન અને કોલોનીનો મજબૂત બહારનો ભાગ, સુપર કંડક્ટીવ ફેબ્રીકના ઉપયોગથી અલ્ટીમેટ સ્પેસસ્યુટ, ૨૪/૭ વાળા અલ્ટીમેટ નોનસ્ટોપ ઓક્સિજન કેંડલો, કુત્રિમ ખેતરોમાં પકવાતી કુત્રિમ શાકભાજીઓ જેમને ખાવાથી શાકભાજીનો આનંદ આવે પણ હકિકતમાં મિનરલ્સ અને વિટામીનની ટેબ્લેટ્સ જ હોય! (માણસ પોતાને જ મુર્ખ બનાવી જીવવાનું શીખી રહ્યો હતો. તેમાં અને તેનાથી તેની કેટલીક નિષ્ફળતાઓ અને લાચારીઓ ઢંકાઈ જતી હતી!), કોમ્પ્યુટરોની છઠ્ઠી પ્રૌઢ પેઢી જે એડવાંસ બ્રેઈન ક્રમાંપીંગ પર કામ કરતી હોય, નેનો ટેક્નોલોજીથી સજાવેલા નાના હોસ્પિટલો જે બિમારીઓને જળમૂળથી કાઢી ફેંકે જેથી રોકાણકારોના અમુલ્ય જીવનો બચે, શિક્ષણ માટેના વર્ચ્યુઅલ ક્લાસરૂમ જેઓ હાઈપર વાઈફાઈથી જોડાયેલા હોય, સ્પેસની દરેક હિલચાલ પર નજર રાખનારા નેનો ઓપ્ટિકલ ટેલીસ્કોપોની શ્રેણી, કોલોનીઓની એનાલિસીસ અને ચેકીંગ રાખનારા એનાલાઈઝર કમ સિક્યુરીટી રોબો જેમનો દેખાવ મનુષ્યને ૭૫% સુધી મળતો આવતો હોય, શરીર સાફ કરવાના વેપોરાઈઝર્સ જેમાં પાણીને બદલે સુક્ષ્મ રજકણોથી સફાઈ થતી હોય, પાણીના કુત્રિમ અને પૃથ્વી પરથી લાવી બનાવેલા ક્યારાઓ અને કંઈ કેટલુંચે!! પાણીના વિકલ્પમાં પાણીના એક્સ્ટ્રાક્ટ કરેલા મિનરલ્સની ટેબ્લેટસ લેવામાં આવતી. પાણી કુત્રિમ રીતે બનતું હોવાથી તે ટેબ્લેટસ તેની સાથે લેવી જરૂરી હતી.

પૃથ્વી પર ટી.વીના રેઝોલ્યુશન ઘણા વધી ગયા હતા અને તેઓને દિવાલ સાથે જ બનાવી દેવામાં આવતા. આખી દિવાલ તેઓ ક્વર કરી લેતા. પણ કોલોનીઓમાં ટી.વી હજું નાની સાઈઝમાં મળતા અને તેઓને જોવા માટે પૃથ્વીની સરખામણીએ મોટી કિંમત પણ ચૂકવવી પડતી.

મંગળ પર જતાં પહેલાં અમે અમેરિકનો કોલોનીઓના બીજા વર્જનમાં પ્રવેશી ચુક્યા હતા. જ્યારે રશિયાએ ત્રીજા વર્જનની તૈયારી પણ પૂરી કરી દિધી હતી! આ સમય હતો જ્યારે અમેરીકાએ કોઈ ઠોંસ પગલું લેવાનું હતું.

આ સમય હતો જ્યારે અમેરિકા-૩ ની સ્થાપના થાય, એ પણ મંગળ પર!

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૩

સંબંધોનો ભૂતકાળ

@snehnusarnamu

સુસાન અને હું મારા કંપાર્ટમેન્ટમાં બેસીને ચર્ચા કરી રહ્યા હતા કે મંગળની ધરતી કેવી હશે! મંગળમાં પાણી હશે? મંગળમાં કોઈ પરગ્રહવાસીનો સામનો થઈ જાય તો શું કરવું વગેરે...

મિત્રો તરીકે પણ અમે હજુ સાથે રહ્યા હતાં. વર્ષો વિતી ગયા છતાંય તેનો સાથ આજે પણ એ પહેલી મુલાકાત જેવો જ તાજો અને યાદગાર લાગતો. સુસાનનો અને મારો બુદ્ધીઆંક લગભગ સરખો જ નિકળતો. ચેસની રમતમાં જોકે તે મને હરાવતી પણ વિડીઓ ગેમમાં હું તેનાથી કંઈ ઘણો આગળ હતો! નાસામાં અમારી ભરતી પણ સાથે જ થયેલી કારણ કે બન્નેનું એકાડમિક પર્ફોર્મન્સ લગભગ સરખું જ રહેલું! તેને કોઈ સંજોગ કહો કે બીજું કંઈ પણ અમને એકબીજાનો સાથ હંમેશા મળતો રહેતો. છતાંય એક વાત જે હજુ સુધી નહોતી બની અને તે એ કે હજી સુધી મેં તેને લગ્ન માટે પ્રપોઝ નહોતું કર્યું!

”આવો અમારા સૌથી જુવાન અંતરિક્ષ યાત્રીઓ... મિશન મંગળના પહેલા દિવસમાં તમારું સ્વાગત છે.”

“ડો.નોર્મન, અમારા પદચિંતક, તમને મળીને આનંદ થયો. હું ડો. એરોન તમને રીપોર્ટ કરું છું.”

”અને હું ડો. સુસાન તમને રીપોર્ટ કરું છું.”

નોર્મન ખરેખર આનંદી અને આશાવાદી વ્યક્તિત્વના હતા. મિશન મંગળનું ભારણ તેઓ જાણતા હતા. પણ સાથી કર્મચારીઓ પર તેઓ ક્યારેય તે ભારણનો અહેસાસ થવા દેતા નહી. તેમની સલાહથી જ અમે નાસાના મિશન મંગળ કાર્યક્રમમાં જોડાયાં હતાં અને કોણ જાણે ખબર નહી પણ કદાચ તેમની જ લાગવગથી હવે અમે મંગળ પર જનાર અંતરિક્ષ યાત્રીઓમાં સામેલ થયા હતા! મંગળ પર જતાં પહેલાં જે યાનો રોબોટસને લઈ ગયા હતા તેમનો રીપોર્ટ પોઝીટીવ હતો. અમારી આસાની એ વાતમાં હતી કે અમને અધ્યતન તકનીકના નવા યાનમાં લઈ જવાના હતા, જે સ્પેસ શટલથી ઘણું જ વિપરીત અત્યાધુનિક સ્વરૂપ હતું. અમને ખ્યાલ છે ત્યાં સુધી અમારી ટ્રેનિંગના છેલ્લા દિવસોમાં અમને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તે મિશન મંગળ માટેની ટ્રેનિંગ હતી. કદાચ કોલોનીઓની વધતી જતી સ્પર્ધાઓને કારણે આ પ્રોજેક્ટ છેલ્લી ઘડી સુધી ગુપ્ત જ રખાયો હતો. અને મંગળના વાતાવરણની ટ્રેનિંગ પણ છેલ્લા અઠવાડિયામાં જ અપાયેલી.

અને એ દિવસ આવી પહોંચ્યો જ્યારે અમારી મંગળ યાત્રા શરૂ થવાની હતી.

મને યાદ છે પ્રેસીડેન્ટનું અમને આપેલું ભાષણ અને તેના શબ્દો. તેમણે કહ્યું હતું કે મંગળની મુસાફરી પૃથ્વીવાસીઓના ભવિષ્યને નવી દિશા આપશે અને અંતરિક્ષ પ્રત્યેની આપણી સમજનો વિકાસ કરશે. ખેર, વિકાસ શબ્દ નવો તો નહોતો જ પણ તે ભાષણોમાં જરૂરી બની ગયો હતો!

મારા માતાપિતા આવ્યાનું મને યાદ નથી. તેમની જીદ આગળ મારી બાળપણની

હઠો મને બુધ્ધીપુર્ણ લાગેલી. મારી જીંદગીમાં વિજ્ઞાન થકી ઘણી અશક્ય બાબતો બનતી જોય શકેલો. હું માનવી હૃદયને બદલનાર કોઈ ચમત્કારની રાહ જોય રહ્યો હતો. જેથી મારા ખોવાયેલા માતાપિતાને હું પ્રાપ્ત કરી શકું. નવું શોધાયેલું બ્રૈઈન યુટીલિટી વિજ્ઞાન તે ચોક્કસ અંશે કરી શકતું પણ તેના પરિણામો કુત્રિમ હોવાનાં. મને મારા માતાપિતા સ્વેચ્છાએ જોતાં હતાં, કુત્રિમ ચમત્કારથી નહિ!

સુસાનના માતાપિતા હયાત ન હતાં. તે દિવસે તેની કાકી તેને મળવા આવેલાં. કાકાની ખરાબ નજરોની વાત તેણે મને પહેલાં કહેલી. પણ તે ઘરમાં કંઈક અજુગતું બને તે પહેલાં કાકીએ જ તેને હોસ્ટેલમાં ભણવા મુકી દીધેલી. જેમ તે મોટી થતી ગયી તેમ કાકાનો અણગમો વધતો ગયો. પણ કાકીની મદદથી તે ઉછરી, અને ભણી. કોલેજના તે દિવસે કાકાના અણગમાને યાદ કરીને તે રોતી હશે તેવો મને તો શી રીતે અંદાજ આવે!...

અમે અમારા મિશન મંગળ યાનમાં પ્રવેશ્યાં. યાનની બહારની દિવાલો બુધ પરથી લવાયેલ મજબૂત ધાતુની બનાવેલી હતી. તેના ફરતે અસંખ્ય રડાર જેવા મશીન લગાવેલા હતા જે રેડીયો ફ્રિક્વેન્સીને રીસીવ કરવાનું કામ કરતા. આ ઉપરાંત ઉપરની બાજુએ હાઈપર વાઈફાઈનું હબ, પેરાસ્યુટીકલ કેબીન સાથેની આપાતકાલિન બારી, ઉલ્કાઓને મારનાર લેસર મિસાઈલ લૉચર્સ, બહારના વાતાવરણની ઓબ્ઝર્વેશન પેનલ્સ, બ્રૈઈન કમ્પ્યુટિંગથી ચાલતા બહારી રોબોટીક હાથ, પ્લાઝમા એનર્જી થ્રસ્ટર્સ, નેનો ટેલીસ્કોપ (જે નેનો-ઓપ્ટિક્સનો કમાલ હતા). યાનની બહાર અમેરિકાનો ધ્વજ દોરેલો હતો અને તે સાથે જ અમેરિકા-૩નો કૉસેપ્ટ અને તેના આગામી હેતુ સમજાવેલા હતા. તે એક પ્રકારનો પ્રચાર જ હતો કે જેથી જાહેર રોકાણકારોને આકર્ષી શકાય. યાનની અંદર જીવન ટકાવવાથી લઈને જીવન જરૂરિયાતની તમામ વસ્તુઓ હતી. યાનમાં સૌથી વધારે જગ્યા ઓબ્ઝર્વેશન મશીનોએ રોકેલી, જેઓ ૪૫%થી વધુ જગ્યા રોકી રાખતા.

બાકી બધું જ સામાન્ય હતું, એક ચીજને છોડીને! જેમાં અમે મંગળ પર ફરવાના હતા તે રોબોટીક ટ્રક!

પ્રકરણ ૪

સંપૂર્ણ યાન

@snehnusarnamu

કંપાર્ટમેન્ટની બારીમાંથી નીચે નજર નાખી તો બધું ધુંધળું દેખાતું હતું. અમારું યાન પૃથ્વીની જમીનનો સ્પર્શ છોડી આકાશને આંબવા આગળ ધપી રહ્યું હતું. બુધ પરથી લવાયેલ મજબૂત ધાતુનું રક્ષણ હોવા છતાંય મારા હૃદયમાં ચાલી રહેલા ભયથી રક્ષણ કોઈ આપી શકે તેમ ન હતું! મારા ધબકારાઓ અને ઉત્તેજન વધતાં જ જતા હતા. અમારી સાથેના તમામ સ્ટાફ અને ડો. નોર્મનનો ચહેરો જોઈને મેં મારી જાતને શાંત કરી. પૃથ્વી પર કોઈ રોલરકોસ્ટરમાં બેઠા બાદ જેમ સ્પીડ વધે તેમ ઉત્તેજન વધે તેવી હાલત થતી હોય છે. એ આજુબાજુની ચીજવસ્તુઓને જોઈને તેમની સાપેક્ષ ડરનો અહેસાસ થાય છે. અમારા યાનની અસાધારણ સ્પીડથી અમે મહિનાઓનું અંતર દિવસોમાં કાપવાના હતા. તેની સ્પીડનો અહેસાસ થતો હોત તો પણ અમને જે અનંત અંતરિક્ષના અંધકારને કારણે લાગી રહ્યું હતું તે ભયનું સ્તર જ કંઈ ઓર હતું! જાણે વિશાળ અંધકારના સમુદ્રમાં કોઈ અંતરિક્ષ મરજીવાઓના ખોવાઈ જવાનો ડર જેવો તે ડર હતો!

યાનની બારીમાંથી સુર્ય તરફથી આવતા એક ડિસ્કવરી માયનિંગ યાનને જોઈ લેવાનું મન થયું. તે બુધ તરફથી આવી રહ્યું હતું અને પૃથ્વી પર પાર્ક્યુરીને લઈ જઈ રહ્યું હતું. આ યાન અમારા યાનની સરખામણીએ કંઈ ઘણું વિશાળ હતું. તેની ચારેકોર અસંખ્ય પ્લાઝમા એનર્જી થ્રસ્ટર્સ લગાવેલા હતા. જેથી યાનને પુરતી સ્પીડ મળે. અને રોકાણકારોને વધુ નફો થાય! યાન સંપૂર્ણપણે યાંત્રિક સંચાલન ધરાવતું હતું. બ્રેઈન કમાંડીંગ દ્વારા પૃથ્વી પરથી જ તે યાન સંચાલિત થતું હતું. આ પ્રકારના યાનો કોઈ એક જ દેશની માલિકીના નહોતા ગણાતા. તેમના પર દરેક દેશનો હક રહેતો અને દરેકને સરખા ભાગે લાવેલ ધાતુઓ વહેંચવામાં આવતી. યુનિવર્સલ કાઉન્સિલ ઓફ એક્સ્ટ્રાટેરેસ્ટીયલ મેટલ (યુ.સી.ઈ.એમ) ની દેખરેખ હેઠળ પાર્ક્યુરીની આયાત અને વહેંચણી થતી. તેના સભ્ય બનવાની તોતીંગ ફી ના ધોરણે માંડ પાંચ દેશો સભ્ય બન્યા હતા!

અમારું યાન ચંદ્રથી અંતરિક્ષમાં આગળ તરવા માંડ્યું ત્યારે અમને તેમાં ફરવાની પરમિશન અપાઈ. મંગળ તરફ તીવ્ર ગતિએ જતા તે યાનના ઉતરાણ અગાઉની ચકાસણી મારા અને સુસાનના ખભે હતી. ત્યારબાદ અમે સાતે જણ મંગળની ઘરતી પર પગ મુકવાના હતા. આ પહેલાં પણ અસંખ્ય રોબોટસ મંગળની ઘરતી પર પોતાની છાપ છોડવામાં સફળ રહ્યા હતા. કેટલાય રોબોટસે આ ઘરતીને ખૂંદી અને માહિતી ભેગી કરી હતી, જેમાં સૌથી વધુ પ્રયાસ જીવન અને પાણી શોધવાનો થયો હતો! બે-ત્રણ અંતરિક્ષયાત્રીઓએ મંગળની ઘરા પર પગ મુકવાની નિષ્ફળ કોશીશ પણ કરી હતી. જેમાં પહેલા મિશનમાં રશિયન યાન અંતરિક્ષમાં જ તુટી પડ્યું હતું અને બીજા મિશનમાં અમેરીકન જાંબાજ અંતરિક્ષયાત્રી માઈકલ હોર્ડીસે પગ મુકવા જતાં પોતાનો જીવ ગુમાવ્યો હતો! તેના સ્પેસસ્યુટમાં બહારી અવકાશી પથ્થરનો સુક્ષ્મ ટુકડો તો યાનમાંથી બહાર સ્પેસ ક્રાઉલીંગ કરતાં જ ગુસી ગયો

હતો પણ તેની તેણે ત્યારે ખબર પડી જ્યારે મંગળની ઘરતી પર પગ મુકવા જતાં તેનો સ્પેસસ્યુટ ઘડાકાભેર ફાટી ગયો! એ જ સમયે, મિશન એબોર્ટ કરવામાં આવ્યું હતું. બિચારા બાકીના બે અંતરિક્ષ માનવોને તેની હિંમત જ રહી નહોતી.

આમ, બે વારની ભયાનક નિષ્ફળતા પછી અને લોકોની શંકા કે મંગળ પોતે મનુષ્યોને પેસવા દેવા માંગતો નથી; અમે તૈયાર હતા તેને જીતવા માટે! આ વખતે યાનમાં રખાયેલી કાળજીઓથી અમારું યાન સંપૂર્ણ યાન સાબિત થતું હતું. હવે જો અમે મંગળ પર પગ મુકવામાં કામિયાબ થયા તો અમારું યાન સ્પેસ ટ્રાવેલમાં નવા જ દ્વાર ખોલશે તેવું નક્કી હતું. મારી આંખો ડો.નોર્મન પર ટકેલી હતી જે થોડી જ વારમાં મંગળની ઘરતી પર પગ મુકવાના હતા અને મંગળની અપશુકનિયાળ વાતો પર પૂર્ણવિરામ મુકવા જઈ રહ્યા હતા!

મારો ‘બધું બરાબર છે’ નો સંકેત મેળવી નોર્મન તેમની કેબિન તરફ વળ્યા. તેમની સાથે બીજા બે અંતરિક્ષયાત્રીઓ જવાના હતા. તેમણે પોતાના પરિવારજનોનો ફોટો જોયો અને સ્પેસસ્યુટ પહેરી તૈયાર થયા. તે સમયે મને ક્યાંક વાંચેલું વાક્ય યાદ આવ્યું: “વિજ્ઞાની ચાહે કેટલો આધુનિક કેમ ન હોય તેને પરિવારની જરૂરત અનુભવાય છે, કારણ કે તે જરૂરત નથી પણ પોતીકો સ્વભાવ છે!”

મને વિચાર આવ્યો કે સંપૂર્ણ યાનમાંથી બહાર નિકળતાં જ અપૂર્ણતા નોર્મનને ઘેરી વળશે અને કદાચ એમનો પણ એ જ હાલ... પણ હું નહોતો જાણતો કે સંપૂર્ણ યાનની ચીજ-વસ્તુઓમાં પણ સંપૂર્ણતાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો જ હોય. અને તે સંપૂર્ણતા અમારા અભેદ્ય સ્પેસસ્યુટોમાં ઝળકતી હતી! નેનો પાર્ટિકલ્સ સ્યુટમાં છેદ થતાં જ તેને ભરી દેવા સક્ષમ હતા. તે સ્યુટસમાં બીજી ઘણી કમાલ હતી.

પૃથ્વી પર જીવંત પ્રસારણ જોઈ રહેલાં કેટલાકે મંગળની ઘરતીને ડોલતી જરૂર ભાળી હશે કારણકે ત્યારે અંધશ્રદ્ધા પર વિજ્ઞાની સત્યનો વિજય થયો હતો. અને ડો.નોર્મને પોતાનો પગ મંગળની ઘરતી પર મુક્યો...

પ્રકરણ ૫

ઓક્સિજનની ભારાભારી

@snehnusarnamu

હવે પછીથી જે સઘળું બનવાનું હતું તે અમારા જીવનને ભયાનક વળાંક આપવા જઈ રહ્યું હતું. સુસાને મને ઉતરવા ઈશારો કર્યો. મેં આસ્તેકથી મારા પગને જંજોળી જોયા. તેમાં મંગળ પર મુકવાની શક્તિ છે કે નહીં તે ચકાસવાનું મન થયું પણ શક્તિ મારા પગમાં નહિ પણ પગ જેમાં હતા તે સ્પેસસ્યુટમાં હતી. ખાસ પ્રકારના સુપર કંડક્ટીવ પાવરીંગ યુનિટ ચાલતી વેળાએ અમારા શરીરોની ઉર્જાનો બચાવ કરવા માટે ફેબ્રિકની અંદર લગાડવામાં આવ્યા હતા. તેના વડે ચાલવું આસાન, ઓછી જહેમતભર્યું અને વધુ સુરક્ષિત બની જતું હતું.

મારા પછી સુસાને મંગળની ઘરતી પર પગ મુક્યો. અમારા જોડાઓને મંગળની લાલ માટી અડી અને તે સાથે જ જોડાઓ માટીનું સ્કેનિંગ કરવા લાગ્યા! તેનો ડેટા સાથે સાથે પૃથ્વી પર બેઝ સ્ટેશનમાં અપલોડ થતો હતો. અમારું મોટા ભાગનું કામ ઓટોમેટીક હતું. અમારે ફક્ત ચાલવાનું હતું અને અમારી પાછળ રોબોટ્રિક કોલોની માટેનો જરૂરી સામાન લઈને આવી રહ્યો હતો.

અમે છ જણ શાંતિથી ચાલી રહ્યા હતા. કોઈ જાતની ઉતાવળ કરવી એ હિતાવહ નહોતું કેમકે બધું જ સામાન્ય લાગી રહ્યું હતું. મંગળના વાતાવરણમાંનો શ્રેષ્ઠ સમય તે હોવો જોઈએ કારણ કે ત્યારે મને પૃથ્વીના જ કોઈ રણપ્રદેશમાં ફરવાનો અહેસાસ થયો. કોઈકે ખરું જ કહ્યું છે કે ચંદ્રના વિકલ્પમાં હે પ્રિયે, હું તને લાલ પૃથ્વી લાવી દઉં? મને સુસાનને જોઈ લેવાની ઈચ્છા થઈ અને મેં પાછા વળી પાછળ આવતી સુસાનના ચહેરાને તેના સ્પેસસ્યુટના હેલમેટમાં જોયો. મંગળની ઘરતીનો લાલ રંગ તેના હેલમેટની ગ્લાસની બારીમાંથી રીફ્લેક્ટ થઈ તેના ચહેરાને નિખાર આપી રહ્યો હતો. જાણે લાલાશ પામેલો ચંદ્રમા મંગળને મળવા આવેલો ન હોય! આગળ ચાલતા પહેલાં અમને બ્રેઈન કમાંડીંગ યુનિટ રી-એક્ટિવેટ કરવા કહેવામાં આવ્યું. આ ટેકનોલોજી ટેલીપેથી જેવી હતી. અમારા સ્પેસસ્યુટમાં કનેક્ટેડ માઈક્રો ફાઈબર તાર સિગ્નલોને સીધા મસ્તિસ્કમાં પહોંચાડતા. અને તે તાર હાઈપર વાઈફાઈ બ્રેઈન કોમ્પ્યુટર જોડે જોડાયેલા હતા. આમ, યાનનું બ્રેઈન કોમ્પ્યુટર અમને સાત જણ સાથે સંપર્કમાં હતું. અમે એકબીજા સાથે બોલ્યા વગર વાતચીત કરી શકતા અને આમ અમારો ઓક્સીજન બચતો! અમે તે યુનિટ અમારા હાથમાં રહેલ સ્વિચ વડે એક્ટિવેટ કર્યું. હવે અમે સર્વ સંપૂર્ણ યાત્રા દરમિયાન દિમાગોથી જ વાત કરવાના હતા.

અમે અડધો-એક કલાક ચાલ્યા હોઈશું ત્યાં જ મારા મસ્તિસ્કમાં સુસાનનો અવાજ અફળાયો. તે મને પાછા વળી જોવા જણાવી રહી હતી. મેં પાછા વળીને જોયું તો મારા રુંવાટા ઉભા થઈ ગયા. તેની બાજુમાં જ ૧૦ મીટર ઉંડો ખાડો હતો (તે બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરની ગણતરી અને ડેટાના દિમાગી નિર્દેશનથી જાણવા મળ્યું હતું). તે ખાડામાંની લાલ માટી ખસી રહી હતી. સુસાનના પગ તેમાં હતા. અને તે લપસી રહી હતી. તેણે કદાચ કશુંક જાણવાની ઈચ્છામાં અમારા પ્રોજેક્ટ કરેલા લેસર

રસ્તાને છોડી દિધો હતો. અને તે ફસાઈ ગઈ હતી.

“અરે એ તો મંગળનું કણન છે.”

“નોર્મન તમે સાચું કહો છો. અરે... પછી તો ભારે થઈ!”

”આપણે તેને બચાવવી જ પડશે.”

મારા દિમાગી નિર્દેશને સૌ અનુસર્યા હોય કે ન હોય પણ દરેકના હાથમાં લાગેલા યુનિટમાંથી તાર નિકળ્યા અને સુસાનના લપસતા શરીર પર નાગની જેમ વિંટળાઈ ગયા.

અંતરિક્ષમાં કોઈપણ પ્રકારની જહેમત ઉઠાવવું સહેલું નથી. અમે જાણતા હતા કે અમારો મોટા ભાગનો ઓક્સિજન સુસાનને બચાવવાની જહેમતમાં, ગુરુત્વાકર્ષણની વિરોધમાં, ઘર્ષણના કારણે અને સ્પેસસ્યુટસની ક્ષમતા બહારની કામગીરીમાં વપરાઈ જવાનો હતો. સ્પેસસ્યુટ પુલિંગનું કામ કરવા માટે ડીઝાઈન નહોતા કરવામાં આવ્યા. આવી કોઈ પરિસ્થિતી માટે કોઈ બેકઅપ પ્લાન કે ટ્રેનિંગ પણ નહોતા અપાયા. અને મંગળનું કણન પણ અંદરથી કોઈ ઉંઘા વંટોળની જેમ અંદર ખેંચતું હતું! અમે કોઈ ભારેખમ ચગેલી પતંગને વાવાઝોડામાંથી ખેંચી કાઢવા જેવો પ્રયાસ આદર્યો હતો. આ બધામાં એક બાબત સામાન્ય હતી, અને એ કે અમે સુસાનને બચાવવા મક્કમ બન્યા હતા...

થોડા સમયની જહેમત પછી અમે સુસાનને મહામુસીબતે કણનમાંથી ખેંચી કાઢી. ડો. નોર્મને દરેકને નિર્દેશ આપ્યો કે જલ્દીથી યાનમાં પહોંચી જવું કેમકે સ્પેસસ્યુટસમાં ઓક્સિજનની માત્રા ખૂબ ઓછી બચી હતી. અને અમે જડપભેર યાનની તરફ ચાલવા લાગ્યા.

બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે અમે સર્વ ઓક્સિજન પૂરો થતાં પહેલાં યાન સુધી પહોંચી જશું એવી ગણતરી મોકલી હતી. પણ અમે જાણતા હતા કે તેની ગણતરી તો સ્પેસસ્યુટમાં રહેલા ઓક્સિજનની માત્રા અને યાન અને અમારા અંતરનો ગુણોત્તર માત્ર હતી. લાગણી, ભય, ઉત્તેજન અને જડપને કારણે શ્વાસોશ્વાસમાં થતા વધારા અને ઓક્સિજનનો વધુ વપરાશ તે ગણતું ન હતું!

સુસાનના સ્પેસસ્યુટમાં ઓક્સિજનની માત્રા ખૂબ જડપથી ઘટી રહી હતી. તેના બદલાયેલા ચહેરાના ભાવથી તે વાત હું ક્યારનોય કળી ગયો હતો.

“ડો. નોર્મન ઉભા રહો. બીજાઓને જવા દો. આપણે સુસાનને મદદ કરવી પડશે.”

”હું પણ એવું જ ધારું છું.”

અમે દિમાગી વાર્તાલાપ સુસાનને સંભળાય તે રીતે કર્યો હતો. સુસાનના સ્પેસસ્યુટ સાથે ઓક્સિજન યુનિટ કનેક્ટ કરવો અત્યંત જરૂરી હતું. તે સાથે તેને મદદ કરનારે પણ ઓક્સિજનની પોતાના માટે વ્યવસ્થા કરવાની હતી. યાન ૨૦૦ મીટર દૂર હતું અને સુસાનના ઓક્સિજનની ગણતરી હવે નિષ્ફળતા બતાવતી હતી. મેં ડો. નોર્મનને જવા માટે નિર્દેશ કર્યો. અને સુસાનને મદદ કરવા હું તેની સાથે રોકાઈ

ગયો. થોડી મિનિટો બાદ, સુસાનની સાથે મારા ઓક્સિજનનું લેવલ પણ નિષ્ફળતા બતાવવા માંડ્યું...

મારી મિત્ર મરી રહી હતી. તેની આંખો મિંચાઈ ત્યારે મને અહેસાસ થયો કે મોત તેને મારાથી જીતી શકે છે. તેના બચાવમાં મેં મારો સ્પેસસ્યુટનો ઓક્સિજન યુનિટ દૂર કર્યો અને તેના ઓક્સિજન યુનિટમાં ભેળવી દિધો. મારા મિત્ર માટે જીવ આપવાની લાગણી મનમાં ઘસી આવી. મારી આંખે અંધારા આવવા લાગ્યા. જાણે અંતરિક્ષના અંધારામાં કાયમને માટે ખોવાઈ જવાની લાચરી આંખોમાં તરી આવી હોય! સુસાન ઉભી થઈ અને મને જોવા લાગી.

તે મને કંઈક કહી રહી હતી પણ થોડી જ વારમાં હું અચેતન થયો. મારી આંખો મિંજાઈ ગયી!

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૬

પ્રાયોગિક મંગળ કોલોની

@snehnusarnamu

મારી આંખો ખૂલી ત્યારે હું ઉપર કોઈ ઘેરા પ્રકાશને નિહાળી રહ્યો હતો. બેભાન થયા પછી ભાન આવતાં મનમાં જાતજાતની વિટંબળાઓ શરૂ થઈ જાય છે. તેનું ભાન મારા બચપણમાં થયેલા અકસ્માતથી મને હતું. ભાનમાં આવનાર માણસને કદાચ ઘરનો વિચાર પહેલો આવે, પણ હું તો ઘરથી માઈલો દૂર મંગળમાં ફસાયો હતો. મેં આજુબાજુ નજર નાખી તો બધા જણ મને તાકી રહ્યા હતા. સુસાન મારી સામે હસી રહી હતી.

“એરોન, તમે વિચારતા હશો કે તમે કેવી રીતે બચી ગયા. મને કહેવા દો.”

ડો. નોર્મને મારા બચાવમાં પાછળ આવતા રોબોટ્રૂકનો ઉપયોગ કર્યો હતો. સુસાન મારા બેભાન થતાં પહેલાં મને કહેવા માંગતી હતી કે નોર્મન મદદ લઈને આવી પહોંચ્યા હતા. રોબોટ્રૂકનો ઓક્સિજન મારા સ્પેસસ્યુટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જે તેના ચાલવા માટે જરૂરી હતો. જોકે, રોબોટ્રૂક એ જ જગ્યાએ ખોરવાઈ ગયો પણ તેના ખોરવાવાથી મારું જીવન બચી ગયું!

સુસાન મારાથી પ્રભાવિત જણાતી હતી. તેની નજરમાં કોઈક દ્રશ્ય ફેર વર્તાઈ રહ્યો હતો. મારું મન ક્ષણ માટે તેનો વિચાર કરી રોમાંચિત થઈ ઉઠ્યું. આખરે મંગળ પર મારી પ્રેમકહાણી નવો વણાંક પકડશે એવું મને લાગી રહ્યું. હું મનોમન હસવા લાગ્યો. સુસાનની બદલાયેલી પ્રેમભરી નજરોની ખાતર મને કેટલીયેવાર તેના માટે જીવ આપી દેવાનું મન થઈ આવ્યું... અંતરીક્ષયાત્રીઓના લગ્ન કોઈ રહસ્ય સમાન હોય છે. જો તે થઈ જાય તો બસ થઈ જાય છે, નહીં તો અંતરીક્ષની તરસ તમને બીજું કશું વિચારવા દેતી નથી. સુસાન પાસે માંગા લઈને આવનારાઓની કોઈ કમી ન હતી. પણ તેણીએ તેની કાકીને સ્પષ્ટ કહી દિધું હતું કે તેની કારકિર્દીમાં કોઈ મોટા બેક-થ્રુ આવ્યા વગર લગ્ન વિશે વાત પણ કરવા માંગતી ન હતી. મંગળ તેના માટે એ જ બેક-થ્રુ સમાન હતો. અને કદાચ કાકાનો અળગમો તેને પુરુષ સહવાસ પ્રત્યે વિરોધાભાસી બનાવી દિધી હોય. તેવી મારી માન્યતા હોઈ શકે, કે હું તેવું વિચારતો હતો. હા, કદાચ.

મને તો ઘરમાંથી બેદખલ કરી દેવામાં આવ્યો હતો. મારા માતાપિતા નાના ભાઈ સાથે આરામની જીંદગી જીવી રહ્યા હતા. અમારા સમાજમાં મારી નામોશી કરવામાં આવી હતી કારણકે, મેં વિજ્ઞાનને પસંદ કર્યું હતું! એ ગોજારો દિવસ હું ક્યારેય નહીં ભુલું. એ દિવસે મેં મારો વિજ્ઞાનીક બનવાનો નિર્ણય ઘરે જણાવ્યો તો બદલામાં મને સણસણતો તમાચો મળ્યો! શા માટે તેઓ બધા વિજ્ઞાનને આટલી બધી નફરત કરતાં હતા? ખેર તેનો જવાબ તો મને નાનપણમાં જ મળી ગયો હતો જ્યારે મારા શરીર પરથી ૭૦ કિલોના માણસને કુદકા મારી આવતો હતો નિહાળ્યો. હકિકતમાં, અમારું કેથલિક ગામ અંધશ્રદ્ધાઓથી ભરેલું હતું અને એવી જ કોઈ અંધવિધીમાં મને એ કડવો અનુભવ થયો હતો. બસ, ત્યારથી જ મને એ સર્વ પ્રત્યે નફરત થઈ ગયી હતી અને મેં વિજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરવો નક્કી કરી લિધું હતું. મારા

નિર્ણયને ઘરમાં જણાવવાના જોખમથી હું પરિચીત હતો. પણ જીજ્ઞાસા એ વાતની હતી કે જો અંધશ્રદ્ધા સત્ય નથી તો સત્ય આખરે શું છે? મેં આકાશમાં જોયું અને તારાઓના ઝુમખાઓમાં મને જાણે મારો જવાબ લટકતો દેખાયો. ત્યારે જ મન મક્કમ કરી લિધું કે અંતરિક્ષને કોઈપણ ભોગે આંબવું!

આજે હું મારા નિર્ણયમાં સફળતાની ટોચે પહોંચવા આવ્યો હતો. મંગળની ધરતી પર મારા અને સુસાનના કરિયરમાં ચાર ચાંદ લાગવાના હતા. અમારો સંતાપ હવે દૂર થવાની આરે હતો! મેં મનોમન પ્રાર્થના કરી ઈશ્વરને મારો જીવ બચાવવા આભાર માન્યો અને મારા માતાપિતાને યાદ કરી ઈશ્વરને તેમના બદલાણની વિનંતી મારી માન્યતા પ્રમાણે યાદ દેવડાવી.

”ડૉ. નોર્મન આપણો પ્રોજેક્ટેડ પ્રાયોગિક કોલોની એરીયા પાંચ માઈલ દૂર છે. ત્યાં સુધી ઓક્સિજન કેંડલ્સ રોબોટ્રક વિના કઈ રીતે લઈ જવી?”

“આપણે હવે યોજના બદલવી પડશે. આપણો પ્લેનેટરીયલ વોક નિષ્ફળ ગયો છે. હવે સમયના અભાવે પ્રાયોગિક કોલોની નિર્માણ શરૂ કરવું જ પડશે. આપણા સ્ટેંડબાય રોબોટ્રકમાં ઓક્સિજનની સપ્લાય પણ કરવી પડશે.”

”અહીં બહાર જ ઓક્સિજન યુનિટ બનાવી ન દેવાય?”

મારા નિવેદનથી ચાલી રહેલી ચર્ચામાં વિરામ આવ્યો. સર્વને મારું સુચન ગમ્યું કારણકે બીજો કોઈ વિકલ્પ બચ્યો ન હતો. રોબોટ્રકને શરૂ કરવા ઓક્સિજન જરૂરી હતો. યાનમાં પૂરતો પુરવઠો પણ નહોતો. પણ ઓક્સિજનનું યુનિટ બહાર લગાવવાથી અમારું કોલોની નિર્માણનો લેવલ ૧ શરૂ થઈ જતો હતો. જોકે આ પ્રાયોગિક ધોરણ હતું!

છતાંય તેની સફળતા પર આવનાર મુખ્ય કોલોની નિર્માણનો આધાર હતો.

પ્રકરણ ૭

ઓક્સિજન ધારનો ઉપયોગ

@snehnusarnamu

અમે નક્કી કર્યું કે સુસાન જે ઓક્સિજન યુનિટ સ્પેશ્યાલિસ્ટ હતી, હું કે જે રોબોટ્રક નિર્દેશક હતો અને ડો. નોર્મન અમારા ઈંચાર્જ સાથે અમે ત્રણ યાનની બહાર નિકળી ઓક્સિજન યુનિટ લગાવીશું. અમે અમારા સ્પેસસ્યુટસ પહેરીને બહાર નિકળ્યા. સુસાને પૃથ્વી પરથી લાવેલા ઓક્સિજન યુનિટને રોબોહાથના ઉપયોગથી ધરતી પર મુક્યું ત્યારે અમારા દિમાગમાં બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરનો અવાજ સંભળાયો, “તમને બધાને મંગળ પ્રાયોગિક કોલોની લેવલ ૧ માં પહોંચવા બદલ ધન્યવાદ.” રોબોહાથ અમારી વજન ઉંચકવાની ક્ષમતાને અનેકગણી વધારી દેતો હતો. તેની બનાવટમાં પેટેટેડ હાઈડ્રોલિક એંજીન સમાયેલું હતું, તેને તમે હાથમાં પહેરવાનું કોઈ શક્તિશાળી એંજીન જ સમજી લો! જોકે કોઈપણ વજન તે ૩૦ સેકન્ડ સુધી જ ઉપાડી શકતું. તેનાથી વધારે તેના અને પહેરનારના હાથ માટે ખતરો બની જતો! ઓક્સિજન યુનિટનું આયુષ્ય ૧૦૦ વર્ષનું હતું, એક વખત લાગ્યા પછી તે કોઈ વૃક્ષ સમાન ૧૦૦ વર્ષો સુધી એ જ જીવ્યાથી ઓક્સિજન એક્ઝોસ્ટ કરતું હતું. અમે તેની એક્ઝોસ્ટ પેનલને બંધ કરી હતી કેમ કે કોલોની ટેન્ટ વગર તેને લગાવવાથી ઓક્સિજન વિખેરાઈ જાય અને કોઈ ફાયદો ન મળે. અમને જે જોઈતું હતું તે હતી ઓક્સિજનની ધાર!

ડો. નોર્મને તેમના હાથો વડે ઓક્સિજન યુનિટની પેનલો ખોલી દિધી. તે પેનલો ઓક્સિજનની ધારો છોડતી હતી, એક જ દિશામાં! તેમની સ્ટ્રેંથ ૨૦૦ મીટરથી ઉપર વધારતાં જ તે દૂર ઉભેલા રોબોટ્રકને અથડાવા લાગી. તે કોઈ શક્તિશાળી વાવાઝોડા જેવી હતી. હવે ફક્ત તેને રોબોટ્રકની અંદર દાખલ કરવાની હતી. બ્રેઈન ક્રમાંડ આપીને રોબોટ્રકની ઓક્સિજન પેનલ ખોલવામાં આવી. અને ઓક્સિજન ધારને તેની અંદર દાખલ કરવામાં આવી. આ મોટા ભાગનું કામ બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે જ પતાવી દિધું.

એ ધારની વચ્ચે જો કોઈ માણસ આવી જાય તો તેના કુરચે કુરચા ઉડે! અમે દૂર ઉભા તમાશો જોઈ રહ્યા. ઓક્સિજન યુનિટમાં ધારની પેનલ હાથથી જ બંધ કરવાની હતી, તે પણ રોબોટ્રકમાં તે ૧૦૦ ટકા ભરાઈ જતાં પહેલાં. કેમકે વધારે ઓક્સિજન તે ટ્રકમાં દબાવ ભરી દેત અને તે કોઈ મોટા વિસ્ફોટ સાથે ફાટી જાત. આ કામ ખૂબ ચીવટ ભરેલું અને સમય સુચકતા માંગી લે તેવું હતું. ડો. નોર્મન અમારામાં સૌથી અનુભવી હતા. અમને વિશ્વાસ હતો કે તેઓ તે કામ આસાનીથી પૂરું કરવાના હતા.

ઉત્તેજનાની પળો સાથે આખરી સંઘર્ષ બાદ ડો. નોર્મન રોબોટ્રકમાં વધારે ઓક્સિજન ભરાય તે પહેલાં પેનલ બંધ કરવામાં સફળ રહ્યા હતા. તેમના ચહેરાના હાવભાવ જણાવી રહ્યા હતા કે તેમણે મોટો માનસિક સંઘર્ષ કર્યો હતો. તેમના સ્પેસસ્યુટમાં ઓક્સિજન ભરવા માટે મેં ઓક્સિજન યુનિટની પેનલ ખોલી અને જલદીથી તેને નોર્મનના સ્પેસસ્યુટ સાથે કનેક્ટ કરી. તેમની આંખોમાં ધન્યવાદનો

ભાવ હું કળી શક્યો.

શું થાત અગર જો ડો. નોર્મન ઓક્સિજન યુનિટની પેનલ સમય રહેતાં બંધ ન કરી શક્યા હોત? એક અને આખરી રોબોટ્રકને ગુમાવી દેવાથી અમારૂં મંગળ મિશન અટકવાનું ન હતું. હા, તેમાં ભાગ લેનારા જરૂર બદલાઈ જાત અને મેં અને સુસાને જે સફળતાનું સપનું જોયું હતું તે મંગળની માટીમાં જ ક્યાંક રગદોળાઈ જાત! નોર્મને રોબોટ્રકને શરૂ થવાનો ઓર્ડર આપ્યો. કોઈપણ સાધનને રીએક્ટીવેટ કરવા વોઈસ કમાન્ડની જરૂર રહેતી. ઈંચાર્જના વોઈસ પછી હેડ વોઈસ મારો હતો. કદાચ નોર્મને જ મારી ભલામણ કરી હતી. એ હિસાબે મિશનનો વાઈસ ઈંચાર્જ હું હતો. આ બધું વિચારતાં યાનનો અડધો ભાર મારા પર અનુભવી રહ્યો હતો. મોટી જવાબદારીઓને મારી જીજ્ઞાસા આગળ હું નાની ગણતો. તે અભિગમ જ મને કામ પ્રત્યે શક્તિશાળી બનાવી દેતો.

રોબોટ્રક શરૂ થતાં જ અમે હાશકારો અનુભવ્યો. પણ કદાચ તે થોડી ક્ષણોની વ્યર્થ લાગણી હતી. કેમકે થોડી જ વારમાં બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે અમને જણાવ્યું કે રોબોટ્રક પાછી ખોટકાઈ હતી. રોબોટ્રક મોટા પથ્થરો વચ્ચે ફસાઈ ગયી હતી. લેસર ગાઈડ કરનાર સંદેશાઓને રીસીવ કરનારૂં તેનું રિસીવર બગડી ગયું હતું અને તેથી રોબોટ્રક પથરીલા રસ્તે આપોઆપ વળી ગયી હતી. સૌથી પહેલાં અમે રોબોટ્રકના ઍંજીનને બંધ કર્યું.

હવે રોબોટ્રકને પથરીલા રસ્તામાંથી છોડાવવા તેની પાસે જવાનું હતું!

પ્રકરણ ૮

રોબોટ્રિક સુધીનો સંઘર્ષ

@snehnusarnamu

લેસર ગાઈડેડ રસ્તાને છોડી ચાલી ગયેલ સુસાનને બચાવવામાં પાછળ જવું એટલું જોખમી ન હતું. કેમકે સુસાન રસ્તેથી થોડીક જ ફંટાઈ હતી. છતાં તેના હાલ જોવા જેવા થયેલા. અને અત્યારે રોબોટ્રક તો લેસર રસ્તેથી ખાસી એવી દૂર ફંટાઈ ગયેલી. હવે તો કોઈ સરહદમાં પ્રવેશવા જમીનમાં બિછાવેલા બારુદોમાં થઈને જવા જેવું કામ તે હતું.

અમારા રસ્તાઓ પહેલેથી પ્રોજેક્ટેડ હતા. મંગળ પર આવેલા રોબોટસે ભેગા કરેલા ડેટાઓના આધારે તેમને પ્રોજેક્ટેડ કરવામાં આવેલા. તેમને ન અનુસરવાની ભૂલ કરવી મતલબ કે મોતને ભેટવું! તે કામ તો જીવના જોખમે કરવાનું હતું. મેં ડો. નોર્મનની આંખોમાં જવાબ શોધવાનો નિષ્ફળ પ્રયત્ન કર્યો. મને ખબર હતી કે આ પરિસ્થિતી અંગે તેઓની વિચારણા કંઈક અલગ જ હતી.

“સર, મિશન ક્રમાંડીંગ ઈંચાર્જ તરીકે તમારો જીવ ખૂબ જ કિંમતી છે. તેથી વાઈસ ઈંચાર્જને જવાની અનુમતિ આપો.”

“ના, એરોન હું... કેવી રીતે... આપણે મિશન એબોર્ટ કરીશું”

”એ કરતાં તો મોત વહાલું કરવું સારૂ છે. જુઓ ડોક્ટર, મેં મારી આખી જીંદગી આવી જ કોઈ પળની રાહમાં વિતાવી છે. અને હવે તમે... બસ મને અનુમતિ આપો.”

મારી જીદ આગળ નોર્મન ફીકા પડી રહ્યા હતા. તેથી તેમણે સુસાન સામે જોયું અને જાણે મને સમજાવવા કહી રહ્યા હોય તેમ આંખનો ઈશારો કર્યો. ત્યારબાદ થોડી ચર્ચા ચાલી હશે, ત્યાં જ અચાનક બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરનો અવાજ અમારા દિમાગને અથડાયો.

“રોબોટ્રક સુધી પહોંચવાના જોખમની મેં તપાસ કરી છે. તેમાં સફળતાના ૮૦% ચાન્સ છે. ડો. નોર્મન તમે શું કરવા માંગો છો?”

તે સમયે ડોક્ટર કોમ્પ્યુટરને રાહ જોવાનું કહી શક્યા હોત. અને કદાચ તેઓ મિશન એબોર્ટ કરવાનો ક્રમાંડ આપી ચુક્યા હોત. પણ તેમણે જે કહ્યું તેમાં મને સુખદ આશ્ચર્ય થયું.

તેમણે મને રોબોટ્રક સુધી જવાનો ઓર્ડર આપ્યો. તેમનો વિરોધ કદાચ મારા આત્મવિશ્વાસને જોઈ ઠર્યો હોય અથવા તો “નિષ્ફળતા કરતાં મરણીયો દાવ સારો” એ હિસાબે તેમણે મંગળ પર જુગાર રમવાનું ધારી લીધું હોય. મને તેના વિશે પુછવાની જરૂરત ન લાગી. કેમકે તેમની આંખોમાં જ મને મારો જવાબ મળી ગયો હતો. તેમની આંખો કદાચ મારામાં ઉમટેલા જીજ્ઞાસું વિજ્ઞાની સાહસને પારખી ગયી હતી જે અશક્યને શક્ય બનાવવા જરૂરી હતું!

બન્નેની સામે છેલ્લી નજર મિલાવી મેં આગળ ડગ માંડ્યા. હાથમાં રોબોહાથ પહેરેલો હું કોઈ સ્પેસયોધ્ધા જેવો દિઠયો હોઈશ! મારી ઉંચાઈ પણ ખાસી હતી અને ખડતલ શરીરના કારણે મારૂ વ્યક્તિત્વ મંગળ પર છાજતું હતું. હું

આત્મવિશ્વાસના શ્વાસ લેતો લેતો આગળ વધવા માંડ્યો. એકએક ડગલું જાણે ભારેખમ સાહસ ખેડવાનો અહેસાસ કરાવતું હતું. મંગળના કણળની ભયાનકતા ભાળ્યા બાદ તેની જમીન પણ સાંપનો ભારો લાગવા માંડેલી. આ તે કેવી મુસીબત! શું અહીં કોલોની સ્થાપવી સહેલી હતી? શું માનવ-વસાહત આ જમીન પર સલામત રહેવાની હતી? આ બધા પ્રશ્નો પુછવાનો હક મને આપવામાં આવ્યો ન હતો. બધું જ ફિક્સ હતું અને તેમાં કોઈ ફેરફાર થવાનો નહોતો. તે કદાચ રોબોટસના લાવેલા ડેટાઓ પર વધારે પડતો વિશ્વાસ કહો કે જે કહો તે પણ અમારી વાતનો રદિયો થવાનો હતો. તેથી મેં મારા મનને રોબોટ્રકને શરૂ કરવાના કામ પર ધ્યાન આપવા સમજાવ્યું.

મારી માનસિકતા ભલે સત્ય બયાન કરતી હતી પણ બીજું સત્ય એ પણ હતું કે વિજ્ઞાનિક સાહસિક હોવો જોઈએ. અને આ સમય હતો અભૂતપૂર્વ સાહસ બતાવવાનો. મારા કદમ મેં થોડી પોચી લાગતી જમીન પર મુક્યા અને ઘડામ! હું કેટલાય ફૂટ આકાશમાં ઉછળ્યો. જમીનમાંથી નિકળેલી ગરમ વરાળે મને આકાશમાં અધ્ધર કરી દિધો હતો. અને હું ઉછળીને દૂર ફેંકાઈ ગયો હતો. ખાસ ગરમી પ્રતિરોધક નેનો પાર્ટિકલ્સમાંથી બનાવેલ ફેબ્રીકને કારણે મારો સ્યુટ વરાળની પિગાળી દેનાર ગરમીને તો સહન કરી ગયો પણ ઉછળીને દૂર ફેંકાવાથી મારા હાડકાઓમાં દર્દ પેંસી ગયું હતું. હું જ્યારે ઉભો થયો ત્યારે જાણ્યું કે હેલમેટનો કાચ તુટતાં જ રહી ગયો. તેવું થયું હોત તો મારા શું હાલ થાત! મારામાં ભયની કંપારી છુટી અને હું રોમાંચની લહેર આખા શરીરમાં અનુભવવા લાગ્યો. મેં એક ઉંડો શ્વાસ લીધો અને પાછા વળીને જોયું તો રોબોટ્રક ખૂબ પાસે ઉભેલી લાગી. વરાળ વિસ્ફોટનો ફાયદો એ હતો કે હવે હું રોબોટ્રકની ખૂબ નજીક પહોંચી ગયો હતો. પણ તેમાં મારા હાડકાને પડેલો માર તો મને યાનમાં ગયા પછી જ ખબર પડી શકે તેમ હતું. મેં ચાલવાની કોશીશ કરી અને હું તેમાં સફળ રહ્યો. અને મેં હાશકારો અનુભવ્યો કે પગનું કોઈ હાડકું તો નહોતું ભાંગ્યું.

“ડો. નોર્મન, હું રોબોટ્રકની નજીક પહોંચવાની તૈયારીમાં છું. મારે હવે શું કરવાનું છે?”

“ખૂબ સરસ, ત્યાં જઈને રોબોહાથથી જાતે જ પથ્થર દૂર કરવા પડશે. રોબોટ્રકના ટાયરો આગળથી દરેક અંતરાય દૂર થયા બાદ મને સંપર્ક કરજો, જેથી હું તેને એક્સિટેટ કરવાનો કમાંડ આપીશ.”

હું જ્યારે રોબોટ્રકની પાસે પહોંચ્યો ત્યારે મેં ઘણી શક્યતાઓને હરાવી દિધાનો અહેસાસ મને થવા લાગ્યો જેવી કે ભયાનક કણળની, ઓર્થોંતા વરાળ વિસ્ફોટોની, રસ્તેથી ફંટાઈ જવાની, કોઈ ખાઈમાં ખાબકી જવાની વગેરે. પણ હવે મહેનતનો સમય હતો. કારણ કે પાસે જ રોબોટ્રક મોટા અને ઘણા બધા પથ્થરોથી ઘેરાયેલી હતી.

તેને નિકળવા માટે મારે તે દરેક પથ્થરને હાથથી ઊંચકવાની મહેનત કરવાની હતી
અને તે પણ સ્પેસસ્યુટના આવરણમાં રહીને!

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૯

મહા મહેનત

@snehnusarnamu

અંતરિક્ષના ઘણા ગ્રહો મનુષ્યોની રાહ જોઈ રહ્યા હતા કે તેઓ તેમના પર વસાહતો સ્થાપે. પણ તેની શરૂઆત કડવી રહી હતી. જ્યારે ચંદ્ર પર કોલોની સ્થપાઈ ત્યારે પણ ઘણી મુસીબતોનો સામનો કરવો પડેલો. વિજ્ઞાનીઓની પહેલી શોધ તો પાણી જ હતું. ચંદ્ર પર તો તે ન મળ્યું. પણ કદાચ મંગળ પર મળે. અને કાલે કદાચ કોઈ બીજા ગ્રહ પર. બીજા ગ્રહ પર જીવન શોધવાની એ જીજ્ઞાસા જાહેર રોકાણકારોના પગપેંસારાથી દબાઈ ગયી હતી અને હવે માત્ર કોલોની નિર્માણ પર ધ્યાન આપવામાં આવતું.

મેં મારા રોબોહાથથી જમીન પર ગોળ કુંડાળું દોર્યું જેનો વ્યાસ ખાસો મોટો રાખ્યો. મેં તે જગ્યાની અંદર પથ્થરોને એકઠા કરવાનું ધાર્યું હતું. હવે સમય હતો કે એક એક પથ્થર રોબોહાથથી ઉંચકીને તે જગ્યાએ મુકવા. રોબોહાથથી તો તે ખૂબ સરળ હતું પણ સાથે ૩૦ સેકન્ડનો સમય પણ ધ્યાનમાં રાખવાનો હતો. તેનાથી વધારે મારા હાથ માટે જોખમ હતું!

હું રોબોટ્રક્ની પાસે પહોંચ્યો અને તેના ટાયરોની આસપાસના પથ્થરો ઉપાડવા શરૂ કર્યા. પથ્થર ઉપાડતી વેળાએ વિચાર આવ્યો કે શું થાય અગર જો રોબોટ્રક એકાએક શરૂ થઈ જાય અને મારા શરીર પર ચડી બેસે! એટલું ખરૂં કે તેથી તો મારા માંસનો રોટલો ખાવાય મંગળ પર કોઈ પ્રાણી હાજર નહોતું.

ઘર પહોંચવાની ઉતાવળ મારા મનમાં લાવી હું કામ કરવા લાગ્યો. સો-એક પથ્થરોને ઉપાડવાના કામમાં હું જોતરાયેલો હતો; મારા હાથ જડપથી ચાલી રહ્યા હતા. મહેનત કરવામાં હું ક્યારેય પાછો પડ્યો નહોતો. મારા ગામમાં તો મહેનતની ઘણી પળો મળતી. પણ શારિરીક મહેનતને જ મહેનત ગણનારા મારા કુટુંબીજનોને મારી માનસિક મહેનત રૂપી અંતરિક્ષ પાક ક્યારેય દેખાયો નહોતો. અરે, તેઓ તો એવા ગ્રુપના હતા જેઓ હજુ વિચારી રહ્યા હતા કે મનુષ્યએ ચંદ્ર પર ખરેખર પગ મુક્યો જ નથી! મને તે દિવસોની યાદ આવવા લાગી અને મારો જુસ્સો બમણો થયો. મારો હાથ ફટાફટ ચાલવા લાગ્યો.

દરેક વખતે પથ્થર ઉંચકતાની સાથે જ ટાઈમર શરૂ થઈ જતું અને મારે ૩૦ સેકન્ડમાં તેને જમીન પર પટકવો પડતો. નહીં તો તે હાથની સાથે નિકળી જવાની શક્યતા હતી. સમય સાચવવાનું કોઈ અંતરિક્ષયાત્રીને શિખવવું પડતું નથી. તેના માટે દરેક ઘડી નિર્ણાયક હોય છે. દરેક વખતે એ ટાઈમની ગણતરી જાણે માથે રિવોલ્વર તાણી બેઠેલા કોઈ લુંટારા જેવી હતી!

મારા ટાઈમરમાં રેડ એલાર્મ વાગવા માંડ્યું. આ વખતે મેં વધારે સમય લઈ લિધો હતો. પથ્થરના વિચીત્ર આકારને લિધે મારા રોબોહાથમાં તેની પક્કડ આવતાં વાર લાગી હતી. હવે ૧૦ સેકન્ડમાં મારે તેને વર્તુળમાં પહોંચાળવાનો હતો. ૯...૮...૭...ત્યાં સુધી ન પહોંચી શકાય તેવું હોવાથી હું મારા રોબોહાથને ઝંઝોળવા લાગ્યો જેથી પથ્થર મારા હાથથી છુટો થાય. પણ તે રોબોહાથમાં

ફસાઈ ગયો હતો. હવે, હું તે ભારેખમ પથ્થરનો વજન ધીરેધીરે મારા અસલી હાથ પર અનુભવવા લાગ્યો હતો! ૬..૫..૪... જીવ અધ્ધર થઈ ગયો હતો. મારામાં જેટલી તાકાત હતી તેને મેં મારા હાથમાં આવવાનો હુકમ આપ્યો અને જોરથી જટાક દઈને મારો હાથ વિંજ્યો. ૩...૨... અને છેલ્લી એક સેકન્ડમાં તે પથ્થર મારા રોબોહાથથી છુટો થઈ વર્તુળમાં જઈ પડ્યો!

મારા જીવમાં જીવ આવતાં થોડી સેકન્ડ લાગી હશે. આટલી બધી ઉત્તેજના તો પેરાગ્લાયડીંગ વખતે પણ થતી નથી. મને રોબોહાથથી નફરત થવા લાગી. હું જડપભેર બાકીના દસ પથ્થરોને ઉપાડવા કામે લાગ્યો. તે બાકીના પથ્થરો નાના અને પકડવામાં સહેલા હોવાથી થોડીક જ વારમાં રોબોટ્રકનો રસ્તો સાફ કરવામાં હું સફળ રહ્યો. ત્યારબાદ મેં ડો. નોર્મનને રોબોટ્રક શરૂ કરવાનો મેસેજ મોકલ્યો. વિડીઓ ગેમમાં મળતો બીજો દાવ અસલ જીવનમાં નથી. ગેમમાં તમે બીજા દાવમાં પોતાનું પરફોર્મસ સુધારી શકો છો પણ અસલ જીવનમાં તો દરેક જીવલેણ પરફોર્મસ આખરી હોવાનું, એટલા માટે જ કરો યા મરો! આવી ફિલસુફી ભરેલી વાતો વિચારતો હું ત્યાંથી નિકળ્યો. મને રોબોટ્રકમાં બેસવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું જેથી હું સલામત રહું અને રોબોટ્રકની સાથે હું ફરીથી પહેલાંના લેસર ગાઈડેડ રસ્તે પહોંચી જાઉં. હું રોબોટ્રકની ઉપરની કેબીન પર ચડી ગયો. દૂરથી જાણે હું આખો રોબોટ્રક જીતીને આવી રહ્યો હોઉં તેમ બીજાઓને લાગી રહ્યું હશે. અને એ જીત પણ નાની સુની તો નહોતી જ, મહા મહેનતે હતી!

પ્રકરણ ૧૦

કોલોની નિર્માણ લેવલ ૧

@snehnusarnamu

નોર્મન સુસાન અને અન્ય મારી પાસે પહોંચ્યા ત્યાં સુધી હું ખાસો એવો થાકી ગયો હતો. રોબોટ્રકની સવારીથી મારા પગની મહેનત જરૂરથી બચી હતી. પણ આ પહેલાં, ઉછળીને પડવાથી અને પથ્થરોના વજનથી મારો હાથ અને હાડકાં દર્દ કરી રહ્યાં હતાં. મારે તેને સહન કરે જ છુટકો હતો. એકવાર સ્પેસકોલોની બની જાય પછી જ મને યોગ્ય ટ્રીટમેન્ટ મળી શકે તેમ હતું કારણ કે નિર્ધારિત સમયથી અમે ખાસા એવા પાછળ ચાલી રહ્યા હતા. અહીં, સર્વ કંઈ અગાઉથી પ્રોજેક્ટેડ હતું, તેને તોડવું મતલબ કોઈ ભારે ભરખમ કાયદો તોડવો. અને પછી આફત આવી જ સમજો!

સ્પેસયાનને કોલોની એરીયાથી પાંચ માઈલ દૂર પાર્ક કરવામાં અમારી ભૂલ ન હતી. તે પહેલાં આવેલા રોબોટસની ભૂલ હતી, તેમણે કોલોની એરીયામાં પાર્કિંગની જગ્યા જ ન રાખી, અને છેક આટલે દૂર લેંડીંગ એરીયા પ્રોજેક્ટ કર્યો હતો. રોબોની ગણતરીઓને તો ભગવાન જાણે, પણ મને અત્યારે ખીજ ચડી રહી હતી...

અમે કોલોની એરીયા તરફ પ્રયાણ કર્યું. ડો. નોર્મને મારી ખબર કાઢી અને મને કહ્યું કે આરામ કરવો હોય તો થોડીવાર થોભીએ, પણ મને ખબર હતી કે સ્પેસમાં આરામ શબ્દ એ ધીમા જોખમનો સમાનાર્થી છે. તેથી મેં ના પાડી અને કહ્યું કે હું બરાબર હતો. અમારા આવવાની જાણ મંગળની માટીને થઈ હોય તેમ તે સુસવાટા દેવા લાગી. લાલ રણપ્રદેશમાં ફરતાં મને વિચાર આવી રહ્યો હતો કે પૃથ્વી પર પણ આવો જ હાલ હતો અને ધીરેધીરે માણસ વસવાટે કીડીયારું જમા કરી દિધું. અત્યારે તે ઉજ્જડ ઈતિહાસની કલ્પના કરવી અઘરી પડે જ્યાં પહેલાં રણ હતાં અને હવે જમીન તો આકાશને આંબતી ઈમારતોથી ખોવાઈ જ ગયી છે. કદાચ ચંદ્રનો પણ થોડા વર્ષોમાં એ જ હાલ થવાનો હતો, અને પછી મંગળ! પૃથ્વી હવે ચૂસીને ફેંકવા જેવા શેરડીના સાંઠા સમાન થઈ હતી. આ એ જ સમય હતો જ્યારે મનુષ્યને નવી પૃથ્વીની જરૂર હતી. કારણ કે પ્રદુષણના મારથી પૃથ્વી ખોખલી થઈ ગયી હતી. ચંદ્ર અને મંગળ કોલોનીઓ એક આશા હતી, પણ પૂરી પૃથ્વીની વસાહતને સ્થાનાંતરીત કરવાનું કામ ‘દીલ્લી હજું દૂર છે’ જેવા ઘાટમાં હતું. અમારું મંગળ અભિયાન તેથી જ મહત્વનું હતું કેમકે તે આવનાર સમયમાં મનુષ્યજાતિના અસ્તિત્વનું નિર્ણાયક પાસું બનવાનું હતું.

કોલોની એરીયામાં પહોંચતા અમને આશરે બે એક કલાક થયા હશે. રોબોટ્રકની સવારીમાં મારી આંખો મિંચાતી રહેતી હોવાથી મને સમયનું ભાન રહ્યું ન હતું. મંગળની હવાની લહેરથી મારી આંખો સ્થિર થઈ ત્યારે મને અહેસાસ થયો કે મારા હાડકાંનું દર્દ મગજને સણકા આપી રહ્યું હતું. મને પેઈનકીલરની જરૂરીયાત વર્તાઈ. પણ કોલોની બંધાય તે પહેલાં મારી સારવાર શક્ય નહોતી. ડો. નોર્મનને પુછવાનું મન થઈ આવ્યું કે હું યાનમાં પાછો જાઉં અને આરામ કરું, પણ તેથી તો મારે પાંચ માઈલ પાછા જવાની જહેમત ઉઠાવી પડતી. તે જગ્યાએ ઓક્સિજન પેનલ ૧

લાગેલ હોવાથી યાનનું પણ જાણે ત્યાંથી નિકળવું મુશ્કેલ બન્યું હતું. યાનને જરૂરી ઓક્સિજન મળી રહે અને લગાવેલી ઓક્સિજન કેંડલ કામમાં આવે તે માટે તે નિર્ણય લેવાયો હતો.

ઓન માય માર્ક, ૧,૨,૩ અને પહેલી ઓક્સિજન કેંડલ લાગી ગયી. ડો. નોર્મન અને સુસાનની સાથે આવેલા બે અંતરીક્ષયાત્રીઓએ તે કામ કર્યું અને કોલોની નિર્માણ લેવલ ૧ ફરી શરૂ કર્યો. મારું કામ પ્રેક્ષક તરીકે હતું કારણ કે મારામાં શારીરિક ક્ષમતા રહી નહોતી. બીજા બે અંતરિક્ષયાત્રીઓ યાનમાં હતા અને પાછળથી અમારી સાથે જોડાવાના હતા. લેવલ ૧ ફરી શરૂ થતાં જ અમારી ઉત્તેજના વધી ગયી. બાકીની બે કેંડલ લાગતી વેળાએ જે ઉત્તેજના મેં અનુભવી તેનું વર્ણન કરવું મુશ્કેલ છે!

સ્પેસસ્ટેશન પર બે વર્ષ કામ કર્યા બાદ અને ચંદ્ર કોલોનીની એક જ ટ્રીપ બાદ અમને મંગળ મિશનનો આ જેકપોટ હાથ લાગેલો. જેનો ભાગ બનવાને અંતરિક્ષયાત્રીઓ વર્ષોનો અનુભવ ભેગો કરતા રહે છે તેને આસાનીથી પામીને સુસાન અને હું કોઈ અદ્રશ્ય ગર્વ અનુભવતા. અમારી વાતોમાં ક્યારેક તે છલકાઈ પણ જતો. પણ સાચે કહું તો મંગળ અનુભવોની ખાણ સમાન છે. તેને ખેડવાથી અંતરિક્ષ કેરીયરમાં અદ્ભૂત વળાંક મળે છે તેવું મને લાગી રહ્યું હતું. પણ ત્યાં જ મારા દર્દના લીધે મંગળની ખૂબસૂરતી વિસરાઈ. ડો. નોર્મનને બૂમ પાડવાનું મન થયું કે જલ્દી કરો!

રોબોટ્રક સાથે લાવેલ કુલ ત્રણ કેંડલ અને યાનની નજીક મજબૂરીમાં લગાવેલી કેંડલ લાગતાં જ કોલોની નિર્માણ લેવલ ૧ પૂરો થયો. મારી ખૂશીનો પાર ન રહ્યો કારણ કે આગળના લેવલમાં કોલોની ટેંટ લગાવી તેમાં ઓક્સિજન સપ્લાય શરૂ કરવાનો હતો. અને હું મારી સારવાર તેની અંદર લઈ શકતો હતો. હવે મારે અડધો-એક કલાક સંભાળી લેવાનું હતું.

કોલેજમાં એક વખત કોઈના હાથે માર ખાધેલો. ત્યારનું દર્દ આખું અઠવાડિયું રહેલું. આમ તો હું શાંત સ્વભાવનો છું પણ માર ખાવાની પીડાએ મને લડાયક સ્વભાવ આપેલો અને હું તેનો બદલો લઈ આવેલો. તેના બદલામાં મને અઠવાડિયા માટે રસ્ટીકેટ કરવામાં આવેલો. ત્યારે મને અહેસાસ થયેલો કે લડાયક સ્વભાવ એ આપણું કામ નથી ભાઈ! તેનાથી તો પૂરું કરીયર બરબાદ થઈ જાત. પછી મેં મન દઈને અભ્યાસ શરૂ કર્યો અને જેનું ફળ આજે હું ભોગવી રહ્યો હતો. એ દર્દ અને અત્યારનું દર્દ અલગ હતા!

સાંજ પડવા આવી હતી. રાત પડતાં કામ લગભગ પૂરું થઈ જશે તેવો અંદાજ હતો. અંધારૂ થતાં પહેલાં ટેંટ લગાવી દેવાનો હતો.

કેમકે અમને મંગળના અંધારાની જાણ ન હતી. તે કેવુંકેય હોઈ શકે!

પ્રકરણ ૧૧

મંગળ કોલોનીમાં પહેલી રાત

@snehnusarnamu

અડધો કલાક પછી કોલોની ટેંટ લગાવી દેવામાં આવ્યો. તેનો એરીયા કોઈ નાની હવેલી જેટલો હશે. પ્રારંભમાં આટલી સફળતા નાનીસુની તો ન જ કહેવાય. તેની અંદર ચારેબાજુ ઓક્સિજન કેંડલો ગોઠવવામાં આવી હતી. એક કેંડલ ઓછી હોવાથી ઓક્સિજનની ઉણપ પડતી હતી. તેથી, અમે બાકીના બે અંતરિક્ષયાત્રીઓ જે યાનમાં હતા તેમને યાનમાં જ રહેવાનો આદેશ આપી દિધો. આમ સુસાન, ડો. નોર્મન અને બીજા બે અંતરિક્ષયાત્રીઓ એન્ડ્રુ અને રવિ અમારી સાથે કોલોનીમાં રહેવાના હતા.

કોલોની નિર્માણ લેવલ બે પૂરો થતાં જ કોલોનીમાં મારી સારવાર શરૂ થઈ. સુસાને મને સૌથી પહેલાં પેઈન કીલર આપ્યું. આ માટે મારા સ્પેસસ્યુટને ધીરેથી દૂર કરવામાં આવ્યો. તે મારા સ્યુટને દૂર કરતાં જ હેરાન રહી ગયી. કારણ કે મારા શરીર પર ઘણી જગ્યાએ લોહી જામવાના ડાઘ પડેલા હતા. અંદર કેટલો માર પડ્યો હતો તે તો આગળ ખબર પડવાની હતી. મેં સુસાન સામે નજર કરી તેની આંખોમાં આંસુઓની બૂંદે જાણે પાંપણ પર ઠરીને બાંધ બનાવ્યો હતો. તે પડું પડું થઈ રહ્યા હતા. મને પણ તેના પ્રત્યે આછી લાગણી થઈ આવી.

મને આઈસોલેશન કેમ્પ્યુલમાં આરામ કરવાનો હુકમ મળ્યો. આ કેમ્પ્યુલમાં સાજા થવાની પ્રક્રિયા જડપી બની જતી. તે ટેક્નોલોજીમાં કેમ્પ્યુલ રૂમમાં નેનો પાર્ટિકલ્સની સુગંધ પ્રસારવામાં આવતી. હકિકતમાં તે પાર્ટિકલ દિમાગી એંજાઈમ તરીકે કામ કરતા અને તમારા નાકમાંથી મગજની ખાસ ચેતાઓ પર પહોંચી જતા જે ચેતાઓનું કામ હતું શરીરના ઘા પર રૂઝ લાવવું. ચેતાઓના દિમાગી સિગ્નલ્સ રૂઝનું કામ જડપી બનાવવાનો સંદેશ લઈ નિકળી પડતા. એ કામ થયા પછી નેનો પાર્ટિકલ્સ લીધેલી દવાઓના સ્થાને પહોંચી જતા અને એમની અસર બેવડાવતા! આમ, શરીર અઠવાડીયાનું કામ એક દિવસમાં કરી શકતું અને જલદી સાજા થવાતું. તેથી જ સવાર સુધીમાં મારા સપૂર્ણ સ્વસ્થ થવાની ગેરંટી વારંવાર બ્રેઈન કોમ્પ્યુટર મને આપ્યા કરતું.

આ દરમિયાન બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે દિમાગી વાતચીત બંધ કરી કોલોનીમાં લાગેલા સ્પીકરથી બોલવાનું શરૂ કરી દિધું. બાકીના યાત્રીઓ સમયસર સામાનને ગોઠવવામાં અને બીજા કામમાં વ્યસ્ત થઈ ગયા. કોલોની પૂર્ણ પણે બનતાં અંધારૂ થઈ ગયું અને બધા જ સાધનો અને બહાર રોબો ગાર્ડસને મુક્તાં જ કોલોની નિર્માણ પૂરું થયું. પાવરયુનિટ દરેક સાધનનું અલગ જ રહેતું, તેથી પાવરસપ્લાય માટે કોઈ એક પાવરયુનિટ સ્થાપવાનું નક્કી થયું ન હતું. સુક્ષ્મ એવા આ પાવરયુનિટોમાં પ્લાઝમા ઉર્જાથી લાંબાગાળાનો પાવર મળી રહેતો. હા, પ્રાયોગિક કોલોની સફળ થતાં જ પાવરયુનિટના મોટા મોટા સાધનો પૃથ્વી પર આવવાના હતા. તે રાક્ષસી જનરેટરો હતા, જેમાં પ્લાઝમા ઉર્જા દિવસરાત બનતી અને વહેંચાતી. અને ત્યારબાદ મેઈન કોલોની અમેરિકા-૩ બનવાની શરૂઆત થવાની

હતી.

સમયસર નિર્માણ પૂરૂ થવાથી અમે સૌ ખૂશ હતા. અમારી ખૂશી બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે પહેલેથી જ પૃથ્વીવાસીઓને મોકલાવી દિધી હતી. હવે અમારે અઠવાડીયું ટકવાનું હતું. જો કોલોનીને અઠવાડીયા સુધી કોઈ પ્રોબ્લેમ ન આવે તો તે સફળ ગણાય.

અમારૂ આવનાર અઠવાડીયું નિર્ણાયક સાબિત થવાનું હતું.

મારા શરીરમાં નેનો પાર્ટિકલ્સે કામ શરૂ કરી દિધું હતું. સુક્ષ્મ દુનિયા પણ વિચારતા કરી દે તેવી છે. પેલી કહેવત છે કે, ‘એક મસમોટા હાથીના કાનમાં કીડી ગુસી જાય તો તે તેને હરાવી શકે છે’. પણ સુક્ષ્મજીવોનો જેણે અભ્યાસ કર્યો હોય તેને આ વાત હાસ્યરૂપ લાગે. કારણ કે કીડીને તો જોઈ શકાય છે પણ જેને નરી આંખે જોઈ શકાતા નથી એવા અસંખ્ય સુક્ષ્મજીવો માણસનું જીવવું હેરાન કરી દે છે. એક છીંકમાં ઉડતા કરોડો વિષાણુઓનું અસ્તિત્વ કેટલું? છતાંય કેટલીયવાર માણસને તેમણે ભોંયભેગો કરી દિધો હતો. હવે પરિસ્થિતી સારી છે, નેનો ટેક્નોલોજીના આશિર્વાદો મનુષ્ય ચાખી રહ્યો છે. તોય, ક્યારેક નવા ઉગી નિકળતા વાઈરસો જાણે ઉપરવાળાની વિજ્ઞાનને ખૂલી ચેલેંજ સમાન બની રહે છે! હું તે ચેલેંજને શીખવાની તક સમજું છું. જો કોઈ ઈશ્વર હોય અને તે મનુષ્યજાતને પ્રેમ કરતો હોય તો તેણે જ વિજ્ઞાનરૂપી જ્ઞાન માણસના હૃદયમાં બેસાડ્યું હોય તેવું હું સ્પષ્ટપણે માનું છું.

અડધી રાત થઈ હશે. મારી ક્ષમતા હવે ખાસી એવી પાછી આવી હતી. હાડકાંનું દર્દ તો સહેજેય રહ્યું ન હતું. કાયની એ કેપ્સ્યુલમાં મારી આંખો મદદ જોવા માટે ફરી. હું પેશાબની તીવ્ર ઈચ્છા સાથે ઉભો થયો. અડધી ટ્રીટમેંટના કારણે મારા શરીરને ભોગવવાનું હતું પણ કેપ્સ્યુલમાં જ પેશાબ કરવાની સગવડ અપાઈ ન હતી તો હું શું કરત? મારા ઉભા થવાની જાણ કોઈનેય થઈ ન હોય એ સ્વાભાવિક હતું કારણ કે દિવસભરના થાકેલા જીવો પોતાની ચેમ્બરોમાં જાણે અંતરિક્ષ ઘોડાઓને વેચી સુઈ ગયા હતા! ઉપર નજર ગયી તો મજબૂત ફોલાદની બનેલી કોલોની છત ને જોઈ મનોમન રાહત થઈ. કોલોનીમાં કાય લગાવી શકાય તેમ ન હતું પણ તેના કરતાંય આધુનિક અને સુરક્ષિત રસ્તો હતો, કેમેરા કાય! આ કાય બહારની દિવાલને લગાડેલો હતો. તે ખરેખર તો ફ્લેટ કેમેરા હતો જે સામેના પ્રતિબિંબનો લાઈવ વિડીયો અંદરની બાજુએ મોકલતો, જ્યાં એક બીજા કાય પર લાઈવ પ્રસારણ થતું અને આમ આભાસી કાય રચાતો. જોનારને એવું જ લાગે કે બહારનું દ્રશ્ય જોઈ રહ્યા હોય! આવા કાય કોલોનીના ચારે ખૂણે લાગેલા હતા, જેથી બહારની હિલચાલ પર નજર રાખી શકાય. આ સાથે રોબોગાર્ડસ પણ તૈનાત હતા જેઓ નાનામાં નાની હિલચાલની નજર રાખતા અને તેનો ડેટા બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરને મોકલતા.

અચાનક મારી નજર ડાબી બાજુએ આવેલા કાય પર ગયી. તેમાંથી ખૂબ ઝડપે

કોઈ પસાર થઈ ગયું, જાણે કોઈ માનવ ગરોળી! મેં પોતાના હાથ પર ચુંટલી ખણી જોઈ અને સ્વપ્નમાં તો નથી તેની ખરાઈ કરી જોઈ. તે સાચુકલું હતું! ગરોળી કે પછી માણસ, તેના ઝડપી આવાગમનને લીધે હું મુંઝવણમાં પડ્યો. એ શોધી કાઢવું મારા એકલાનું કામ ન હતું.

હું કોલોનીની મધર કેબિનેટમાં ગયો. ત્યાં બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરની સાથે લીંક જોડી, મારી આગળ રાખેલા મોનિટરમાં એક માનવ આકૃતિ ઉપસી આવી. તે બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરની ગ્રાફિકલ ઈમેજ હતી અને તેનાથી તે ઓળખાતું. તેનું નામ પણ અમે રાખ્યું હતું.

“ એલ્વીસ, તે હમણાં તે પ્રાણી જોયું?”

“ સર, મારા ડેટાબેઝમાં અત્યાર સુધી કોઈ હલચલ નોંધાઈ નથી.”

“હું ગરોળી જેવા પ્રાણીની વાત કરું છું, તે હમણાં જ ડાબી બાજુએથી પસાર થઈ ગયું!”

“તમારે આરામની જરૂર છે, સર તમે ટ્રીટમેન્ટ પણ પૂરી કરી નથી.”

મારા મનમાં બે ચાર ગાળો આવી ગયી. મેં જોયેલું પ્રાણી ક્યાંક મારો ભ્રમ તો નહોતો, એવુંયે લાગ્યું. મારૂ દિમાગ મુંઝવણ અનુભવવા લાગ્યું. મનપ્રદેશમાં બે શક્યતાઓ ટકરાય ત્યારે તેવું બનતું હોય છે. પણ પોતાની આંખે જોયેલું પ્રાણી... મને વારંવાર યાદ આવી રહ્યું હતું.

થોડી ક્ષણોના મનો-સંઘર્ષ બાદ મને મદદ લેવાનું મન થયું. આમેય યુનિટ સાથે રાખી કામ કરવું એ અંતરિક્ષયાત્રાનો જરૂરી નિયમ હતો અને તે ઘણીવાર અમારો જીવ બચાવતો.

ડો. નોર્મનને મેં જગાડ્યા. પોસ્ટમોર્ટમ માટે લવાતી લાશોને રાખવાના કેબીન જેવી તેમની સ્લીપીંગ ચેમ્બર જોઈને અમુક સંશોધનો પર જીવ બળી જાય! શા માટે તેઓ આટલા બધા પૈસા નકામી શોધો પાછળ ખર્ચતા હશે? તેમને બનાવવું એટલું સરળ હતું કે કોઈ ખરો વૈજ્ઞાનિક જોઈને જ કહી દે, ભઈ તમે તો છેતરાણા! ખેર જે હોય તે, મારી ફરજ અત્યારે એ હતી કે હું કોલોનીની હિલચાલની તપાસ કરું.

ડો. નોર્મનની પાસે જ સુસાનની કેબીન હતી. તેઓ તેને પણ સાથે લેવા માંગતા હતા. અમે ત્રણ યાનની બહાર નિકળ્યા ત્યારે રોબોગાર્ડસ બહાર ચોકી કરી રહ્યા હતા. તેમની ફરજમાં ખલેલ પડતાં તેમણે અમારી સામે જોયું. તેઓ ચારે બાજુ ફરતાં જ રહેતા. ઊભા રહેવાનું તેમની ફરજમાં નહોતું. થોડી સેકંડોનો આરામ પણ અમારી કોલોની માટે ભારી આફત લાવી શકે તેવું તે જાણતા હતા. આથી જ અમારે તેમની સાથે ચકકર લગાવતાં લગાવતાં જ વાત કરવાની હતી.

ડો. નોર્મને તેમને પૂછ્યું કે કોલોની આજુબાજુ કોઈ હિલચાલ થઈ હતી. ત્યારે તેમણે જવાબ ના માં આપ્યો. તે કઈ રીતે બને? શું તે મારો વહેમ હતો? કારણ કે, મેં તો

તે પ્રાણીને મારી સગી આંખોથી કોલોનીની બહારથી જ પસાર થતાં જોયું હતું. અને રોબોગાર્ડસની નજરમાંથી છટકીને ત્યાંથી પસાર થવું અશક્ય હતું. કદાચ રોબોગાર્ડસથી કોઈ ભૂલ થઈ હોય!

“શું તમે થોડી મીનીટો પહેલાં કોઈનેય અહીંથી પસાર થતાં જોયું નથી?”

”ના ડો. એરોન, તેવું કંઈ અમારા ડેટાબેઝમાં નથી.”

”શું તમે થોડી મીનીટો પહેલાંની માહિતી બતાવી શકો?”

રોબોગાર્ડસની આંખોમાં કેમેરા લાગેલા હતા જે દિવસ-રાત આસપાસનો વિડીઓ લેતાં. તેમાંની માહિતી તેઓ હોલોગ્રાફ વડે સામે પ્રોજેક્ટ કરી શકતા. અમે હવે થોડી મીનીટો પહેલાંનો ફૂટેજ જોવા જઈ રહ્યા હતા...

ફૂટેજમાં એવું કોઈ પ્રાણી દેખાયું જ નહીં. મારો છેલ્લો શક દૂર થયો. ડો.નોર્મન અને સુસાને મારી સામે જોયું. એમની નારાજગી મને દેખાઈ અને મેં મારી આંખો શરમથી નીચે કરી. અમે પાછા કોલોનીમાં આવ્યા, સ્પેસસ્યુટ ઉતારતા સમયે થયેલી વાતચીતમાં મને ડો.નોર્મનના કડક શબ્દો સાંભળવા મળવાના હતા તે નક્કી હતું, પણ મારા અચરજ વચ્ચે તેમણે મને કહ્યું કે સવાર થતાં જ અમારે એરીયાની શોધખોળ માટે નિકળવું.

મારા જીવનમાં વિતાવેલી આ રાત મને ભારે પડી રહી હતી.

એક તો એ લાલ ગ્રહ પર હતી, બીજું કે તે મારા ઇન્દ્રિયોની પરિક્ષા કરી રહી હતી અને ત્રીજું કે હું ડરેલો હતો કે જો સાચે જ તેવું કોઈ પ્રાણી છે તો!

પ્રકરણ ૧૨

સવારની શોધખોળ

@snehnusarnamu

સ્પેસમાં ઝેરી મચ્છર કરતાંય ખતરનાક સુક્ષ્મ ઉલ્કાપત્થર કે અંતરિક્ષ કચરો હોય છે. જ્યારે તમે સ્પેસસ્ટેશનની બહાર વોક કરો છો ત્યારે તમારે જીવ હાથમાં લઈ નિકળવાનું હોય છે. પણ મંગળના વાતાવરણમાં અમે સુરક્ષિત હતા. ત્યાં સુધી કે કોઈ ઉલ્કાપીંડ કેટર બનાવવા ધસી ન આવે! જોકે પહેલાં આવી ગયેલા રોબોટસનો અહેવાલ તો એવું જ બતાવતો હતો કે મંગળ પર ત્રાટકવાની શક્યતાવાળા અવકાશી પદાર્થો સદીઓ દૂર છે. તેથી સદીઓ સુધી અમારી કોલોની સુરક્ષિત હતી. પૃથ્વી પર ત્રાટકેલાં બે ઉલ્કાપીંડોએ ભારે તબાહી મચાવી હતી. સને ૨૦૧૫ અને ૨૦૨૫ માં પૃથ્વીને તેમનાથી મોટો માર જીલવો પડેલો. ત્યારબાદ કોલોનીઓ બનાવવાની મહત્વકાંક્ષાએ વેગ પકડ્યો હતો અને ધીરેધીરે તે જરૂરીયાત બની રહી હતી. આમ, ‘કોલોની’ શબ્દ એ સત્તા, માનવ જરૂરિયાત, વિકાસનું વરવું રૂપ અને માનવની મહત્વકાંક્ષા બનીને ઊભર્યો હતો.

સવાર થતાં જ અમારા માટે સ્પેસસ્યુટ તૈયાર કરવામાં આવ્યા. અમે પાંચેય કોલોનીથી બહાર નિકળી શોધખોળ કરવાના હતા. હું, સુસાન, નોર્મન, એંડ્રુ અને રવિ કોલોનીની બહાર નિકળ્યા ત્યારે અમને દૂર ટેકરી પરથી ડોકીયા કરતો સુરજ દેખાયો. કોલંબસને કદાચ આજની વૈજ્ઞાનિક ઉપલબ્ધીઓ મળી હોત તો તે કોઈ અમારા જેવો જ અંતરિક્ષ શોધક હોત, અને અમને પણ તેની સાથે કામ કરવું ગમત! પાછલી રાતની સહાનુભૂતિથી ડો.નોર્મન પણ મને કોલંબસ જેવા લાગવા માંડેલા. તેમની સાથે કામ કરવું હવે મને કોઈ નવા જ પ્રકારના ગર્વનો અહેસાસ કરાવી રહ્યું હતું!

“આપણે પ્રોજેક્ટેડ કરેલા એરીયામાં શોધખોળ કરીશું. તેની બહાર જવાની કોઈનેય પરવાનગી નથી. અને હા... સાવચેતી રાખીને પગલાં ભરજો. કોઈ ઉતાવળ નથી. હું ઈચ્છું છું કે આપણે બધા પાણી અને જીવનની આ ગ્રહ પર શક્ય શોધ કરીશું.”

નોર્મનના શબ્દો જાણે મારા કાનને પ્રેરણા આપી રહ્યા હતા. અમારું મિશન તો કોલોની સ્થાપનામાં જ પૂરું થઈ ગયું હતું, અને અમારે ફક્ત કોલોનીમાં અઠવાડિયું ગાળવાનું હતું. છતાં નોર્મને ઓપ્શન ‘બી’ પસંદ કર્યો અને શોધખોળ કરવાનું નક્કી કર્યું, જેથી હું ખૂબ પ્રભાવિત હતો! અને રાત્રે દેખાયેલા પેલા પ્રાણીના પગરવ પણ કદાચ... અલબત્તા, તેનું અસ્તિત્વનો નકાર કરતી મજબૂત સાબિતી તો રોબોગાર્ડસે ત્યારે જ આપી દિધી હતી. છતાં મનમાં ક્યાંક તેના હોવાની આછી આશંકા વર્તાઈ રહી હતી. અને સદીની મહાનત્તમ શોધ કરવાની ઉતાવળ હૃદયના ધબકારા વધારી રહી હતી. મંગળ કોલોનીની સફળતા બાદ હવે જો મંગળ જીવનના પૂરાવા મળી જાય તો અમારા નામ સુવર્ણ અક્ષરે ઇતિહાસમાં લખાઈ જવાના હતા. જોકે, ડીઝીટલ ઇતિહાસના ભાગ બનવું મને પસંદ નહોતું. મને તો કોઈ પુરાણા હસ્તપ્રત પર છપાઈ જવાની ખેવના હતી! તેનું ગૌરવ જ કંઈ ઓર હોય છે!

અમે મંગળની ઘરતી પર આરામથી ચાલી રહ્યા હતા, કોઈ ઉતાવળ ન હતી. દિવસ હજી શરૂ જ થયો હતો. અને અમારા માટે લગભગ પંદરેક માઈલનો રસ્તો પ્રોજેક્ટ કરવામાં આવેલો. જેને દિવસ દરમિયાન પસાર કરવો આસાન હતો. તેમાં જો કોઈ પૂરાવો મળી જાય તો ઠીક કેમકે તેની આગળ સંશોધનની પરવાનગી ન હતી.

“થોભો, મને કંઈક જણ્યું છે!”

ડો. નોર્મન અચાનક ઉભા રહી ગયા અને અમને કંઈક બતાવવા લાગ્યા. લોહી જેવા એ ડાઘનું મંગળની ઘરતી પર હોવું અચરજ પેદા કરી રહ્યું હતું.

“આ તો તાજો જ ડાઘ છે. પણ અહીં આ ક્યાંથી?”

મારી જીજ્ઞાસા મેં વહેંચી અને બધાનો અભિપ્રાય નોંધવા તેમના મોં તપાસવા લાગ્યો. એ તાજા ડાઘનું પરિક્ષણ કરવાનું નક્કી થયું. સાધન વડે સુસાને તે ડાઘનું સેમ્પલ લિધું. અને અમે ત્યાંથી નિકળી પડ્યા.

સવારની એ શોધખોળમાં લોહીના ડાઘ જેવો પૂરાવો જ આખરી હતો. ત્યારબાદ દિવસભરની શોધ દરમિયાન કંઈ હાથ ન લાગ્યું અને અમે સૌ કોલોની પરત ફર્યા.

જોકે તે સેમ્પલ પણ નવા રહસ્યો ખોલવાને સક્ષમ હતું. તેનું ડી.એન.એ એનાલીસીસ ટુંક સમયમાં જ તેના રાજ ખોલવાનું હતું. પહેલી નજરે તો એ મનુષ્યના લોહી સાથે મળતું લાગેલું. તેથી જ અમે છેલ્લે આવેલા અંતરિક્ષયાત્રી કે જેઓ અકસ્માતે માર્યા ગયા હતા અને જેમનો સ્પેસસ્યુટ ઘડાકાભેર ફાટી ગયો હતો તેમના લોહી સાથે આનો સબંધ હોવાનું તપાસી જોયું. પણ આ તો તાજો જ ડાઘ હતો, જાણે થોડીવાર પહેલાં કોઈના શરીરમાંથી ટપક્યો ન હોય!

ડી.એન.એ ટેસ્ટીંગનો રિપોર્ટ ચોકાવનારો હતો. તે મનુષ્યનું લોહી હતું. અમે પૃથ્વી પર પણ તે રિપોર્ટ મોકલાવી જોયો જેથી આગળ આવેલા અંતરિક્ષયાત્રીઓ સાથે કદાચ તેનું મેચીંગ થાય અને અમે અમારી ધારણાઓ ખોટી પડે! રાત્રીના પહેલા પહોરમાં સંદેશ આવ્યો કે એ લોહી નવી જ પ્રજાતિનું છે; જો કે તેના લોહીમાં ૯૦% સુધી માનવ સામ્ય છે છતાં બાકીના લોહીનું પ્રમાણ કોઈ ગરોળી જેવા જીવ પર ઈશારો કરે છે!

માનવ ગરોળી... મારી આંખો છેતરાઈ નહોતી. મને તેનો અવષેશ મળી જ ગયો! મેં ડો.નોર્મનની સામે જોયું, તેમની આંખોમાં વિસ્મયના વાદળો સ્પષ્ટ જણાતા હતા. તેઓ વિચીત્ર નજરે મને જોઈ રહ્યા, જાણે હું કોઈ મહામાનવ ન હોઉં, સર્વજ્ઞાતા! તે કઈ રીતે બની શકે? માનવ અને ગરોળીનું મિશ્રણ તો કોઈ પરગ્રહવાસીની કલ્પના જ કહી શકાય. હજી સુધીના અંતરિક્ષ ઇતિહાસમાં મંગળ પર પાણીના પૂરાવા નહોતા મળ્યા. તો જીવનની સંભાવના જ ઊભી થતી નહોતી. ત્યાં વળી આ પ્રાણી ક્યાંથી ગુસી આવ્યું? શું તે કોઈ બીજા ગ્રહ પરથી આવ્યું હતું કે પછી કોઈ અંતરિક્ષ દરવાજા કે કોઈ બ્લેકહોલના રસ્તે આવ્યું હતું? એને આખરે કહેવું શું? “આપણી પાસે હવે મજબૂત પૂરાવો છે કે કોઈ અજાણ્યું પ્રાણી આ ગ્રહ પર ભટકી

રહ્યું છે. જોકે એરોનને તે દેખાયું હતું પણ રોબોગાર્ડસના ડેટામાં તેની છબી જડપાઈ નહોતી. તે કદાચ કોઈ રહસ્ય હોઈ શકે, અથવા તો... કોઈ મુલાકાત”

મુલાકાત શબ્દ બોલતી વખતે નોર્મનની આંખો ભાવુક થઈ ગયી. કોઈપણ વિજ્ઞાનના જીજ્ઞાસું માટે અન્ય જીવન શોધી કાઢવું તે મહાન ઉપલબ્ધી કહેવાય. તેની ગંભીરતા અમે સૌ જાણતા હતા. હવે જરૂર એ હતી કે અમારે તે પ્રાણીના પગરવ શોધી કાઢવા. કેમ કે તે મિત્રતાની વૃત્તિ કે દુશ્મની વૃત્તિ ધરાવતું હતું તેની અમને ખબર નહોતી! અને તેના જેવા કેટલા પ્રાણીઓ મંગળ પર હતા તેની પણ શોધ કરવાની હતી. આ કામ ખૂબ જોખમી પણ હતું. અને સમય માંગી લે તેવું હતું.

અમારી પાસે સમય હતો અને જોખમો ઉઠાવવાની વૃત્તિ પણ!

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૧૩

રેષ્ટાલિયન્સની પકડમાં

@snehnusarnamu

ફરી સવારે વધુ શોધ માટે નિકળવાનો આદેશ હોઈ ઊંઘ લઈ લેવી હિતાવહ હતી. સૌ પોતાના સ્લિપીંગ ચેમ્બરમાં ગયા. પણ હું તો મારી દબાયેલી જીજ્ઞાસાને સંતોષવા સીધો ક્રમાંડીંગ રૂમમાં નિકળી પડ્યો.

“એલ્વિસ, શું તું મને માનવગરોળી વિશે કોઈ ઇતિહાસ બતાવી શકે?”

”સર, તેને રેપ્ટાલિયન્સ કહો. એ જ તેમનું ખરું નામ છે.”

”તું કેવી રીતે જાણે છે?”

ત્યારબાદ બ્રેઈન કોમ્પ્યુટરે મને તેમનો આખો ઇતિહાસ બતાવ્યો. હું જાણીને અચરજ પામ્યો કે તેઓ હજી સુધી માત્ર એક માણસની કલ્પના જ રહ્યા હતા. ડેવિડ આઈક તેનું નામ હતું. અને તેનું માનવું હતું કે પરગ્રહવાસીઓ માણસોની વચ્ચે રહે છે. તે પોતાની માન્યતામાં ખૂબ દ્રઢ હતો. તે વખતના રાષ્ટ્રપતિઓને તે છૂપા રેપ્ટાલિયન્સ કહેતો. આ પરગ્રહવાસીઓએ રાજનિતીથી લઈ વૈજ્ઞાનિક, ઈજનેરી, દાક્તરી ક્ષેત્રે પણ પગ પેસારો કર્યો હતો. તેમનો ખરો આકાર કોઈ માનવગરોળી જેવો હતો. અને તેઓ માનવ લોહી પિતા હતા! સને ૧૯૬૭ માં નેબ્રાસ્કાના કોઈ પોલિસ ઓફીસરે પણ દાવો કર્યો હતો કે તેને કોઈ માનવગરોળી જેવા પરગ્રહવાસીઓએ અપહરણ કર્યો હતો. ડેવિડ આઈક પ્રમાણે તેઓ આલ્ફા ટ્રેકોનિસ તારામંડળમાંથી આવતા. અને તેમણે તે સમયના અમેરિકન રાષ્ટ્રપતિ જ્યોર્જ.ડબલ્યુ.બૂશ અને મહારાણી એલીઝાબેથ બીજાને પણ પોતાના શિકાર બનાવ્યા હતા. અને તેઓ તેમના માટે કામ કરતા હતા! આ દરેકમાં મને જે સૌથી વધારે ખતરનાક વાત લાગી તે એ હતી કે રેપ્ટાલિયન્સ માણસોનું લોહી પિતા હતા, કદાચ કોઈ વેમ્પાયરની જેમ!

એલ્વિસ સાથેની વાતચીતે મને માથાનો દુઃખાવો આપી દિધો. અલબત્ત, મને જાણવા મળ્યું કે ડેવિડ આઈકની રેપ્ટાલિયન્સ થિયરીમાં વિશ્વાસ કરનારા ૪% થી પણ ઓછા લોકો હતા. આટલી ઓછી જાણીતી થિયરીના પ્રાયોગિક પૂરાવા આજે આટલા વર્ષો પછી મંગળ ગ્રહ પરથી મળ્યા હતા તે અચરજભર્યું હતું. અને માનવગરોળી... તેનો પૂરાવો... મારું માથું ભમવા લાગ્યું. ચક્કર આવવા લાગ્યા... નવાઈની વાત હતી કે સ્પેસ માટે સૌથી ફિટ એવા મને આ થઈ રહ્યું હતું! મેં ઊંઘવાનું નક્કી કર્યું.

સવાર થઈ હશે. સુર્યના તાજા કિરણો કાચમાંથી જીલતો હું ઊભો થયો. ત્વચામાં અનેરી તાજગી જણાઈ રહી હતી. નેનો પાર્ટિકલ્સનું તે આખરી કામ હશે. આટલી સવારે કોઈ મારી સાથે વાત કરવા હાજર હોય તે મને ગમતું. તેથી હું કોલોની ફંફોસવા માંડ્યો, ખાસ કરીને સુસાન માટે... પણ મારા સિવાય કોલોનીમાં કોઈ જ નહોતું! મને નવાઈનો ઝાટકો લાગ્યો. શું તેઓ મને એકલો મુકીને શોધખોળ કરવા નિકળી ગયા હશે, એવું લાગ્યું. પણ તે ન બની શકે, કેમ કે તેવું બનવાનું કોઈ કારણ તો હોવું જોઈએ. હું ફટાફટ તૈયાર થઈ ગયો. કદાચ હું મોડો હોઉં અને તેઓ મને

જગાડવા માંગતા ન હોય તે વિચારે મનોમન મેં તેમની પાસે જવાની યોજના બનાવી લિધી. ક્રમાંડ રૂમમાં એલ્વિસને પૂછવાનું મન થઈ આવ્યું કે તેઓ સર્વે ક્યાં ગયા હતા. જ્યારે હું તેની પાસે ગયો તો મારી નવાઈ વચ્ચે તે મૃત હતું. ગણો પ્રયત્ન કર્યા પછી મને લાગ્યું કે તેને ચાલુ કરવાના ફાંફા મારે બંધ કરવા જોઈએ. અને જાતે જ બહાર જઈ રોબોગાર્ડસને પૂછવું જોઈએ.

મેં મારો સ્પેસસ્યુટ પહેરી લિધો અને સીધો જ રોબોગાર્ડસ પાસે જઈ ઘસ્યો. હું કંઈ બોલું તે પહેલાં તેમનામાંના એકે બીજાને મારવાનું શરૂ કરી દિધું. અને મારી નવાઈ અને મજબૂરી વચ્ચે તેઓએ એકબીજાને ખતમ કરી દિધા! પૂરેપૂરા ખતમ... માંસના લોચાની જેમ તેમના સ્પેરપાર્ટસને આમતેમ વિખેરાયેલા જોઈને મને ખીજ ચડી આવી. આતે કેવી સવાર હતી? અજૂગતા બનાવોની હોડ જામી હતી. અને હું કોઈ કંઈ જ ન જાણતા પ્રેક્ષકની જેમ તેમને નિહાળી રહ્યો હતો.

અચાનક મંગળ પર આંધી આવી, રેતનું તોફાન મારી આંખો સમક્ષ તરવા લાગ્યું. એક પછી એક મુસીબત... હું દોડવા લાગ્યો. મને ખબર નહોતી કે હું શું કરું. મારા સાથીઓ ક્યાં હતા, કોણ જાણે. એકાએક આ બધું શું થવા માંડ્યું હતું? મારે જલ્દીથી કોલોનીમાં ભરાઈ જવું હતું. તેથી મેં દોડીને દરવાજો પકડી લિધો. મેં તેને ખોલવા માટે કી-બોર્ડ પર સ્વિચો દબાવે રાખી. પણ કદાચ પાસવર્ડ બદલાઈ ગયો હતો... અથવા કોઈએ બદલી નાખ્યો ન હોય!

મંગળની આંધી કોઈ વિકરાળ દાનવની જેમ મારી સામે ઘસી રહી હતી. જો જલ્દીથી મેં કોઈ સહારો ન લિધો હોત તો તે મને ઉડાવીને દૂર લઈ જાત. પણ પાસે પથ્થરની નાની ભેખડ પાછળ હું સંતાણો. મેં તેને બરોબર પકડી લિધી. અને તોફાન આવ્યું... વિકરાળ તોફાન કોઈ મોતના ઝપાટાની જેમ મારી આજુબાજુથી પસાર થયું. શરીરમાં હતી તેટલી તાકાતથી મેં તે પથ્થરને પકડી રાખ્યો. જીવ બચાવવાની લાયમાં મેં માનવ ક્ષમતાના બધા જ આંકડાઓ અને રેકૉર્ડસ તોડી નાખ્યા હશે! તેટલી જોરથી હું પથ્થરને વળગી રહ્યો. ડર કહેતો હતો કે હવે તો ગયા સમજો અને સાહસ કહેતું હતું કે ના આટલી આસાનીથી તો નહિ જ! તોફાન શમી ગયું. કોલોની તેની મજબૂતાઈથી ટકી શકી અને હું મારા મનોબળથી. હું ધીમેથી ઉભો થયો. ત્યારે લાગ્યું કે મારા હાથની નશોમાં દુઃખાવો પેસી ગયો હતો. સ્પેસગલ્વ્સની અંદરની મારી આંગળીઓ હલાવી તેમને થોડી કસરત આપી જોઈ. દુઃખાવો આંગળીઓથી છેક ખભા સુધી વર્તાતો હતો.

મેં પાછા વળીને જોયું તો દૂર કોઈ બોલાવી રહ્યું હતું. રેતની ઉડાઉડમાં તેને સ્પષ્ટ જોઈ શકાતું નહોતું. કદાચ તે સુસાન કે અન્ય કોઈ સાથી મિત્ર હોય, તે શક્યતાએ મેં તેની તરફ ચાલવાનું શરૂ કર્યું. થોડું ચાલ્યો હોઈશ કે પાછળથી મને કોઈએ દબોચ્યો. અને પછી બે ત્રણ પ્રાણીઓ મારી આસપાસ આવી ગયા... મને ઘેર્યો... અરે તેઓ પ્રાણીઓ ન હતા... તે તો રેપ્ટાલિયન્સ હતા! તે બધા મને ઉંચકીને લઈ

જવા લાગ્યા. ચાર પાંચની તે નાની પણ સક્ષમ ટોળકી સામે હું લાચાર હતો. તેઓ આઠેક ફૂટના તો હશે! ચાલતાં ચાલતાં તેઓ લંગડાઈ રહ્યા હતા. કદાચ તે તેમના ચાલવાની રીત હોય શકે. મેં ધમપછાળા કર્યા તો એકે મારી સામે લાલ આંખો કરી. હું સમજી ગયો કે ત્યારે શાંત રહેવામાં જ શાળપણ હતું.

કલાક પછી અમે કોઈ અજાણ્યા સ્થળે આવી પહોંચ્યા. અમે જ્વાળામૂખી પર્વતની પાસે ઉભા હતા. ત્યાંથી બીજા પાંચેક રેપ્ટાલિયન્સ જોડાયા. અને તે સર્વે મને ઊંચક્યો. તેઓ તેમની ભાષામાં જોરજોરથી કંઈક બોલી રહ્યા હતા. જાણે મારો બલિ ચડાવાના હોય! હું ગભરાયો... મારા હોશકોશ ખોવા લાગ્યા. આવનાર ખતરાને મેં ભાસી લિધો હતો. મારૂ હૃદય જોરજોરથી ધબકવા લાગ્યું. માર્યા, હવે તો મોત આવ્યું સમજો.

દિમાગમાં વિચારોનો વંટોળ આવ્યો. શું રેપ્ટાલિયન્સે મારા બધા સાથીઓનો બલિ ચડાવ્યો હશે...સુસાનનો પણ? શું તેઓ જ્વાળામૂખીની આરાધના કરતા હશે? તેમણે જ રોબોગાર્ડસ અને એલ્વિસને ખતમ કર્યા હોવા જોઈએ. જો તેવું હતું તો મારૂ પણ બચવું અશક્ય હતું. મને મારી છેલ્લી પળો દેખાવા લાગી. મોત મારી સામે તરવા લાગ્યું. જીવનની આખરી પળોમાં માનવીએ શું કરવું જોઈએ તેવું મેં કોઈ પુસ્તકમાં વાંચ્યું હતું. તેને સ્મરી આંખો બંધ કરી લિધી. આમેય મારા સ્પેસસ્યુટમાં ઓક્સિજન ઓછો હતો. હવે મારૂ જીવન પૂરૂ થવાનું લગભગ નક્કી હતું. આશાની કિરણો રેપ્ટાલિયન્સના આઠ ફૂટ પડછંદ અને કદાવર અસ્તિત્વની આગળ ઢંકાઈ ગયી હતી.

અચાનક મને મારી બાજુમાં સુસાનનો અવાજ સંભળાયો. મેં મારૂ માથું ઉંચું કરી તેને જોઈ. તેને પણ મારી જેમ ઉંચકીને લાવ્યા હતા. તે મારા સામે લાચારીથી જોઈ રહી. મેં ફરી ધમપછાળા કર્યા પણ બધું જ વ્યર્થ. અમે જ્વાળામૂખીની ટોચ પર આવી પહોંચ્યા હતા. જ્યાં લાવાની ફેણ બહાર આવવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી. તે ખૂબ જ વિકરાળ દ્રશ્ય હતું. માન્યામાં ન આવે અને અલૌકિકના દર્શન કરાવે તેવું! ત્યારબાદ થોડી હલચલ થઈ. શું થઈ રહ્યું છે તે જોવા હું ઉંચો થયો... અરે... મારી આંખો સામે તેમણે સુસાનને જ્વાળામૂખીમાં ફેંકી! શું સુસાન ને? તે મરી જ ગયી હશે તે વિશે શંકા ન થઈ. તેની આખરી ચીસ સાંભળતા મારા મોંથી પણ કારમી ચીસ નિકળી ગયી... ગુસ્સો અને આઘાત એક જ સમયે આવ્યા. શું કરવું તે ખબર પડે તે પહેલાં મને પણ ઉંચકવામાં આવ્યો અને જ્વાળામૂખીમાં ફેંકવામાં આવ્યો! હું મારી જાતને તેમાં પડતા અને લાવારસને આગોશમાં લેવા જતી બસ જોતો જ રહ્યો. જેમ લાવા પાસે આવવા લાગ્યો તેમ દ્રશ્ય વિચલીત થવા લાગ્યું. જાણે ટેલીવિઝનના પ્રસારણમાં વિક્ષેપ આવે તે રીતે... અને હું જાગ્યો! ખરેખર તો આ એક સ્વપ્ન હતું! હું તો હજી કોલોનીમાં બધાની સાથે નિદ્રાધીન હતો. આંખો ખૂલી ત્યારે ખબર પડી કે તે સ્વપ્ન પણ કેટલું વાસ્તવિક ભાસતું હતું.

મંગળ પર રેતનું તોફાન, રેપ્ટાલિયન્સ અને જ્વાળામૂર્ખી પર્વત કેટલા વાસ્તવિક દેખાતા હતા! સુસાન અને મારૂ મોત સ્વપ્નમાં થયું, તે વાસ્તવિક લાગતું હતું. કદાચ હવે પછી મારી પાસે આવા કોઈ સ્વપ્નને જોવાની તાકાત નહોતી.

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૧૪

અજાયો ભેદી અવાજ

@snehnusarnamu

રાત્રીના ભયાનક સપના પછી બિછાના સામે જોતાં પણ મને ડર લાગી રહ્યો હતો. હજી તો રેપ્ટાલિયન્સ ત્રણ જ આડકતરી રીતે પ્રગટ થયા હતા... એક મારી સામે કાચ પાસેથી દ્રશ્યમાન થઈને, બીજું પોતાના લોહીનું નિશાન છોડીને અને ત્રીજું કદાચ મને ભયંકર સપનું આપીને તેમણે પોતાનો પરચો બતાવ્યો હતો. એ દરેકથી એક જ વાત ફલિત થતી હતી કે તેઓ ખરેખર ભયાનક અને મનુષ્યજાતિ માટે ખતરા સમાન હતા! નોર્મનના આદેશ અનુસાર અને પૃથ્વી પરથી આવેલા સંદેશા અનુસાર અમને વધુ સંશોધન માટે નિકળવાનું હતું. પૃથ્વીની બહાર પણ જીવન છે તે સમાચાર મળતાં જ ઘણા સમયથી અન્ય ગ્રહ પર શોધ કરનારી ટીમ ઉત્સાહી બની હતી. આ એ જ જીજ્ઞાસા હતી કે જે હવે મનુષ્યજાતિને કોઈ નવા જ યુગમાં ઘડેલવા જઈ રહી હતી. એવા યુગની તો મેં કલ્પના પણ નહીં કરી હોય. છતાંય મને ત્યારે તેનો ભાસ થવા લાગ્યો હતો.

“મેં તેમનું નામ જાણી લિધું છે. તેઓ રેપ્ટાલિયન્સ છે, ખૂન પીનારા પરગ્રહવાસીઓ.”

રાત્રે એલ્વિસ સાથેની વાતચીત મેં બધાને જણાવી અને રેપ્ટાલિયન્સની થીયરીથી તેઓને માહિતગાર કર્યા. સૌને કદાચ એવું જ લાગ્યું હશે કે હું એચ.જી.વેલ્સની વિજ્ઞાનકથા ‘વોર ઓફ ધી વર્લ્ડઝ’ વાંચીને આવ્યો હતો. પણ જ્યારે તેમણે પોતે માહિતી ચેક કરી ત્યારે તેઓ અચરજ પામ્યા અને મારા પર વિશ્વાસ કરવા લાગ્યા. એક વિજ્ઞાની ભલે કોઈ વાત પૂરાવા વગર ન માને, પણ તે વિશે સંશોધન કરવા માટે પણ તે વાત હોવાનો મનોમન હંગામી સ્વિકાર તેણે કરવો જ પડે છે. અમે તે જ પરિસ્થિતીમાં હતા, અને અમારે નક્કી કરવાનું હતું કે આગળ વધવું કે નહીં.

“આપણે આગળ વધીશું અને રેપ્ટાલિયન્સના વધુ પૂરાવા શોધી કાઢીશું.”

“પણ, તેઓ કદાચ ખતરનાક હોય...”

”મને લાગે છે કે તે ઘાયલ છે. ખૂનનો પૂરાવો તો એવું જ જણાવી રહ્યો છે.”

નોર્મને સુસાનની વાત ન ગમી કારણ કે મંગળ પર જીવન શોધવાની વાતમાં તેઓ સૌથી ઉત્સાહી હતા. તેમની વાત પણ બરાબર હતી કે પરગ્રહવાસી ઘાયલ હોવું જોઈએ. અને એ પણ આશંકા હતી કે તેઓ એક કરતાં વધારે પણ હોઈ શકે! કોલોની પરના ત્રીજા દિવસે અમે મિશન મંગળ કોલોની પૂરું કરીને કોઈ નવા જ મિશન રેપ્ટાલિયન્સ માટે જઈ રહ્યા હતા. કોલોની પર રવિને છોડીને અમે ચાર નિકળી પડ્યા. મંગળની વિશાળ ધરતીની સામે જાણે અમારું અસ્તિત્વ કોઈ ઓછા જાણીતા ઈતિહાસની જેમ ઢંકાઈ જતું હતું. અને ધરતીના લાલ રંગને જોઈ લોહીનો રંગ યાદ આવી રહ્યો હતો અને સાથે લોહી પીનારા પરગ્રહવાસીઓ! હું સુસાનની લગોલગ ચાલવા લાગ્યો. જ્યારે બાકીના અમારી આગળ ડગલાં ભરવા માંડ્યા. નોર્મનની આગેવાની હેઠળ ચાલતાં અનેરો ઉત્સાહ વર્તાતો હતો. તે ઉત્સાહ તો વિજ્ઞાનના ચોપડે કંઈક મહત્વનું ઉમેરવાનો હતો. જાણે નવી જ

શોધનો અહેસાસ. જોકે તે શોધ હજી ઘણી દૂર હતી અને શરૂઆતના પૂરાવાઓ પરથી તારણ બાંધવું ઠિક નહોતું. છતાં મળેલા પૂરાવાઓ શક્યતાઓને ઘેરી કરી રહ્યા હતા કે અમારી સાથે મંગળ પર કોઈ અજાણી પ્રજાતિ મોજૂદ હતી. આ વખતે એરિયા પ્રોજેક્ટ કરવામાં નહોતો આવ્યો. અમારી આગળ નાના હોવરીંગ રોબોટસ ચાલી રહ્યા હતા. જે હવામાં ઉડતાં ઉડતાં લેસર ગાઈડથી અમારો આગળનો રસ્તો ચકાસી રહ્યા હતા. ખતરો દેખાતાં જ અમારે ઉભા રહી જવાનું હતું. જોકે આ રીત જોખમી તો હતી જ પણ તે સિવાય અમારી પાસે બીજો વિકલ્પ નહોતો. અમારે જાણે મોતનું જોખમ ઉપાડીને જ અન્ય જીવનની શોધ કરવાની હતી!

અમે કોલોનીથી ખાસા દૂર પહોંચ્યા હોઈશું ત્યાં હવાના સુસવાટા બોલવા લાગ્યા. વાતાવરણમાં અચાનક પલટો થવા લાગ્યો. અમારૂં ત્યાં રહેવું ખતરનાક હતું. અમે પહાડની નીચે ઉભા હતા અને થોડે જ દૂર પહાડમાં કોઈ ગૂંઘા દેખાઈ રહી હતી. સૌ તેની તરફ દોડ લગાવી. અમને પોતાનો જીવ બચાવવાની ઉતાવળ હતી.

“અહીં આવ, એરોન. હું તને બોલાવી રહ્યો છું”

અજાણ્યો ભેદી અવાજ મારા કાને અથડાયો ત્યારે મારી દોડ થંભી ગયી અને હું એ અવાજને ફંફોસવા લાગ્યો.

“એરોન અહીં ઉપર આવ. તું જેને શોધી રહ્યો છે તે હું જ છું.”

ફરીથી અવાજ સંભળાયો ત્યારે હું બેબાકળો થઈ ઉઠ્યો. બીજાઓને કદાચ મારા સામે જોવાની ફૂરસદ નહોતી. તેથી તેઓ તો ગૂંઘાની અંદર સમાઈ ગયા અને પોતાનું શરણું શોધી લિધું હશે પણ હું આવનાર તોફાનના ડરથી જાણકાર હોવા છતાં ભેદી અવાજની તીવ્ર જીજ્ઞાસાના આકર્ષણમાં બહાર જ ઉભો રહી ગયો.

મારા પગ જકડાઈ ગયા હતા અને પૂતળાની જેમ હું ખોરવાઈ ગયો હતો.

થોડીવાર બાદ ફરી એજ અવાજ સંભળાયો, આ વખતે પણ તે મને ઉપર બોલાવી રહ્યો હતો. મારે પહાડ પર ચઢવાનું હતું અને એ પણ તોફાનની વચ્ચે! આવા અણધાર્યા સાહસની ગણતરી તો હોય જ છે પણ આ વખતે પરિસ્થિતી કંઈ ઓર જ હતી. હું કોઈ અજાણ્યા અવાજને અનુસરી રહ્યો હતો, જાણે મારા અંતરાત્માનો અવાજ! હું ઉપર ચઢવા લાગ્યો. પગ પર જોર પડી રહ્યું હતું. છતાં તે ભેદી અવાજે મનમાં અનેરૂં જોમ ભરી દિધું હતું. તેને સહારે જ રેતના એ તોફાનને ચીરતો હું આગળ વધ્યો. મનમાં બસ એક જંખના બચી હતી કે કોઈપણ ભોગે પહાડની ટોચે પહોંચવું. સુસાન અને નોર્મન ગૂંઘામાં બેઠા શું વિચારતા હશે તેની મને ખબર ન પડી પણ હું ધારી શકતો કે તેઓએ મારી આશા છોડી જ દિધી હશે! તોફાનની સામે થવાની મારા જેવી મુર્ખામી તેઓ કદાચ કરી શક્યા નહોતા.

“આવ, એરોન તારું સ્વાગત છે.”

અવાજ મને તેની પાસે બોલાવી રહ્યો હતો.

પ્રકરણ ૧૫

પહાડી મુલાકાત

@snehnusarnamu

હું પહાડની ટોચે પહોંચ્યો ત્યારે ખબર પડી કે તોફાન શાંત થઈ ગયું હતું. પહાડની ઉંચાઈ એટલી બધી નહોતી તોય તેના પર ચઢતાં મને આશરે કલાક ઉપર નીકળી ગયો હશે. હવે મને થાક વર્તાઈ રહ્યો હતો. સ્યુટમાંના ફૂલીંગ પાર્ટિકલ્સને કારણે પરસેવો નહોતો થતો પણ હા હૃદયના ધબકારા જરૂર વધી ગયા હતા. એક તો ચઢાળ અને બીજું ઉત્તેજના. હું તે સમયને કદાચ ૧૦૦% કદી વર્ણવી શકીશ નહીં. ઓક્સિજન કેન્ડલોના સ્થાયીકરણ બાદ સ્યુટસમાં ઓક્સિજનની માત્રા વધારી શકાઈ હતી. તેથી જ હવે અમે લાંબી સફર કરી શકતા.

ત્યાં જ ફરી એ જ અવાજ સંભળાયો. આ વખતે તે સ્પષ્ટ અને ઘણો નજદીક હોય તેવું લાગ્યું. મંગળ એક વિશાળ લાલ રણ સમાન છે. તેમાં ઝાડવું જોવા મળે તો સમજવું કે દ્રષ્ટીભ્રમ થયો છે અથવા તો તમે કોઈ નવી શોધ કરી છે. મને મારી આગળ પણ ઝાડવું દેખાઈ રહ્યું હતું. આ પળ મારા માટે અમુલ્ય હતી અને અચરજકારી પણ! હું તેની નજદિક જવા લાગ્યો ત્યારે... ઘડામ દઈને કંઈક ફૂટવાનો અવાજ સંભળાયો. તે ઝાડવામાં અગ્નિ પ્રગટી! મારી આંખો પર વિશ્વાસ નહોતો થતો. મેં આંખો ચોળી જોઈ પણ તે મારી સામે સત્ય રીતે ઘટી રહ્યું હતું. અને ત્યારબાદ જે થયું તે તો તેનાથી પણ ચડી જાય તેવું બન્યું. કેમકે દસેક મીનિટ સુધી સળગતું રહેલું તે ઝાડવું બળવાનું નામ જ લઈ રહ્યું નહોતું! અગ્નિની કોઈ અસર તેના પર જણાઈ રહી નહોતી. અને છેલ્લે જે દ્રશ્યમાન થયું તેનાથી તો મારા મગજમાં તારા ભ્રમવા લાગ્યા!

મારી સામે આગમાં લપટાયેલું ઝાડવું હતું અને તે ઝાડવાની મધ્યેથી કોઈ આકૃતિ બહાર આવી રહી હતી. તે જેમજેમ બહાર આવી તેમ તેમ મારા જ્ઞાનતંતુ તેને ઓળખવા સચેત બન્યા. તે તો રેપ્ટાલિયન હતું! જેની અમે શોધ કરી રહ્યા હતા તે હવે સામેથી દર્શન આપી રહ્યું હતું. મારી આંખો ટપકવાનું ભૂલી ગયી, મને પાંપણોમાં જાણે લકવા મારી ગયો! એક ક્ષણ માટે મને બેશુદ્ધ થવાનો આભાસ થઈ આવ્યો. હું કદાચ બેહોશ થઈ ગયો હોત તોપણ તે પ્રાણી મને હોશમાં લાવી દેત તેવું હું તે વખતે વિચારવા લાગ્યો. તેના આગળના પરચાઓથી મારો ડર વધ્યો હતો. મને તેનાથી ડર લાગી રહ્યો હતો...

“એરોન મેં જ તને અહીં બોલાવ્યો છે.”

“શા માટે?”

તે સમયે પરગ્રહવાસી સામે આવો સવાલ કરવો મારા માટે કોઈ મહાન ઉપલબ્ધી જેવું હતું. અત્યાર સુધીનું સૌથી વધારે મનોબળ ત્યાં જ વપરાયું હશે તેવું હું ધારું છું. તેની વિશાળ આંખોમાં અને ગરોળી જેવા શરીરને જોતાં મારા મનમાં ડરના નગારાં વાગી રહ્યાં હતાં. પણ વૈજ્ઞાનિક સાહસે મને રોકી રાખ્યો.

“અમે જ તમને બનાવ્યા છે. તમે અમારી શોધ છો, એરોન.”

ત્યારબાદ રેપ્ટાલિયને મને તેમનો ઇતિહાસ જણાવ્યો. અડધોએક કલાક ચાલેલ

તે કથનમાં વાર્તા કંઈક આવી છે: આલ્ફા ટ્રેકોનિસ આકાશગંગા પૃથ્વીથી ૪૯૦૦ પ્રકાશવર્ષ દૂર છે. ત્યાંના રહેવાસીઓ રેપ્ટાલિયન્સ છે. તેમના મુખીયાએ આ પ્રજાતિની શરૂઆત કરી હતી. તે બધામાં પ્રથમ હતો. સમય રહેતાં તકનિક વિકસી અને તે મુખીયાને કોઈ નવી પ્રજાતિ વિકસીત કરવાની ઈચ્છા જાગી. તેણે મનુષ્યનું પૃથ્વી નામના ગ્રહ પર નિર્માણ કર્યું. તેણે ૪ બીગબેંગ કરાવ્યો હતો અને તેણે ૪ પ્રજાતિઓનો વિકાસ પણ. આ હિસાબે રેપ્ટાલિયન્સનો મુખીયા કોઈ ઈશ્વર ઠરતો હતો!

“તમારા સૌનો ઘડનાર તમારી વચ્ચે જ છે. તેણે પોતાના ડી.એન.એ ને કોષમાં ટ્રાંસફર કરી માનવરૂપ ધર્યું છે. તને પસંદ કરવામાં આવ્યો છે કે તું પૃથ્વીવાસીઓને જઈને કહે કે તેઓ જેની રાહ જોઈ રહ્યા હતા તે તેમની વચ્ચે છે, તે તમારો ઈશ્વર છે...”

ઈશ્વર શબ્દ સાંભળતા જ હું ચમક્યો. હું આગળ કંઈ સાંભળુ તે પહેલાં તે આકૃતિ અદ્રશ્ય થઈ અને ઝાડવું પણ! તે પહાડ પર હું અને હવાના સુસવાટાઓ બાકી રહ્યા!

હવે ત્યાં ઉભા રહીને કોઈ ફાયદો નહોતો તેથી હું ધીરેધીરે નીચે ઉતરવા લાગ્યો. ચડવું આસાન હતું પણ ઉતરાણા ધારણા કરતાં કઠીન. મેં એક એક પગ ફૂંકીને મુક્યા હશે. ત્યાં જ મને સામેથી લેવા માટે સુસાન, નોર્મન અને રવિ આવતા દેખાયા. તેઓ ગુસ્સામાં લાગી રહ્યા હતા. તેથી જ તેઓ મને કંઈ સંભળાવે તે પહેલાં મારે મારી વિસ્ફોટક વાત તેમની આગળ મૂકી દેવી તેવું મેં મનોમન નક્કી કરી લીધું.

“થોભો, તમે મને કંઈ કહો તે પહેલાં મારે તમને મારી શોધ વિશે કહેવાનું છે. હું જાણું છું કે તે સાંભળ્યા પછી તમે મને શાબાશી જ આપશો.”

મેં તેમને ટુંકમાં જણાવ્યું કે હું રેપ્ટાલિયનને મળ્યો હતો અને તેણે મારી સાથે વાતચીત કરી. પણ પછી નોર્મને અમને કોલોનીમાં પહોંચી નિરાંતે વાત કરવા જણાવ્યું. તેથી અમે સૌ કોલોની ભણી ચાલી નિકળ્યા. સુસાનની સાથે ચાલતાં આ વખતે કોઈ નવો જ અહેસાસ થઈ રહ્યો હતો. જાણે કોઈ પતિ પોતાની પત્ની માટે પહેલીવાર કમાણી કરી લાવ્યો હોય! હું જાણતો હતો કે અમને કોઈ જેકપોટ હાથમાં લાગ્યો છે અને પૃથ્વી પર પાછાં ફરતાં જ ઈનામોની વણઝાર શરૂ થઈ જશે! કોલોનીમાં પહોંચી અમે ડિનર લીધું. ત્યારબાદ મુખ્ય કક્ષમાં અમે સૌ સાથે બેસી મિશનની ચર્ચા કરવા લાગ્યા. પૃથ્વી પર કોઈપણ રિપોર્ટિંગ કરતાં પહેલાં અમારે અંદરોઅંદર ચર્ચા કરી લેવી જરૂરી હતી.

“તો રેપ્ટાલિયને તને દર્શન આપ્યું એમ જ ને?”

“હા એટલું જ નહીં પણ મને તેમનો ઇતિહાસ જાણવા મળ્યો.”

ત્યારબાદ મેં પૂરી વાત તેમને કરી તો સન્નાટો છવાઈ ગયો. સૌના મોં જોયા જેવા

થયા. સદીની મહાનત્તમ શોધની સામે કઈ રીતે પ્રત્યાઘાત આપવો તેની દ્વિધામાં સૌ મૌન રહ્યા. તેમના મનમાં એક જ પ્રશ્ન હોવો જોઈતો કે ઈશ્વર અને એ પણ રેપ્ટાલિયન?

“મેં તમને આ વાત જણાવી તે મારી વૈજ્ઞાનિક અને શોધકર્તા તરીકેની ફરજ હતી પણ એક માણસ તરીકે મારે તમને કહેવું જોઈએ અને જે હું ઘણા વિચાર પછી કળી શક્યો છું કે આપણે આ વાત માનવ સમાજ આગળ મુક્તા પહેલાં સો વાર વિચાર કરવો જોઈએ.”

“એમાં ખોટું શું છે? માણસ તેના ઘડનારને ઓળખી રહ્યો છે, બસ”

“ના, ડો. નોર્મન, વાત તેટલેથી અટકતી નથી. ઈશ્વરની વાત આગળ લાવવાથી કેવા પ્રત્યાઘાતો પડી શકે છે તે આપણે સૌ જાણીએ છીએ. અને લોહીના પૂરાવાનું રહસ્ય પણ ઉકેલવાનું બાકી છે.”

“ખેર તે લોહીનો ડાઘ પણ તેમણે જ મુક્યો હોવો જોઈએ જેથી આપણે તેમની પાસે પહોંચી શકીએ. જો એરોન આ તો એક બૂલાહટ છે. તું સમજ”

નોર્મનની વાત થોડા અંશે બરાબર હતી અને તે જરૂરી પણ હતું કે અમે અમારી શોધનો સાચેસાચો રિપોર્ટ કરીએ. પણ તેમાં મારી પ્રતિષ્ઠા સમાયેલી હતી. કારણ કે રેપ્ટાલિયન્સે સીધે સીધો મારી સાથે જ સંપર્ક કર્યો હતો! રેપ્ટાલિયન્સની થીયરી પર વિશ્વાસ કરનારાઓ માટે તો ચાંદી જ હતી, સાથે અમારે પણ નવી ઉંચાઈઓ માટે તૈયાર રહેવાનું હતું. પૃથ્વી પર પહોંચતા જ અમારા નામને ચાર ચાંદ લાગી જવાના હતા. સૌથી વધારે પ્રશ્નોનો સામનો મારે કરવાનો હતો. સામાન્ય લોકો તો મારી વાતોને સાચી માનીને કદાચ ઉત્સવ મનાવે અને પરગ્રહવાસીઓ સાથેની મુલાકાત તેમના જીવનો બદલી નાખે, અને કદાચ પરગ્રહવાસીઓ વિશે કોઈ અફવા ફેલાવાથી અંધાધુંધી પણ સર્જાય! શક્યતાઓના વાદળોમાંથી પસાર થવાથી વૈજ્ઞાનિક દિર્ઘ દ્રષ્ટીકોણને પુષ્ટી મળે છે તેવું મને ખબર હતી. તેથી જ મારૂ મન દરેક શક્યતાઓમાંથી પસાર થઈ રહ્યું હતું. આમ તો પરગ્રહવાસીઓ વિશેની ખબર સુરક્ષાના કારણોસર કોઈપણ સરકાર બહાર પાડે નહિ પણ જો અમને અને ખાસ મને અમારી વાત કહેવાનો મોકો મળે તો શું થાય તે હું વિચારી રહ્યો હતો. કદાચથી સરકાર એવી કોઈ તક આપે તોય અમારે કેટલા અંશે સાચુ બોલવું જોઈએ તે પણ વિચારવા યોગ્ય હતું. મને પેલા ફૂટબોલ રમતવીરની યાદ આવી રહી હતી જેને પબ્લિકે એવો ઘોઈ નાખ્યો કે તેના મોત સમયે કોઈએ પાણી પણ ન આપ્યું! તેનો વાંક એટલો જ હતો કે તે પોતાના દેશને જીતાડવા જરૂરી એવો ગોલ મિસ કરી ગયો હતો.

જો મારી રેપ્ટાલિયન્સ સાથેની પહાડી મુલાકાતનું સત્ય લોકો પચાવી ન શક્યા તો?

પ્રકરણ ૧૬

પૃથ્વી પર વધામણી

@snehnusarnamu

અમારી અઠવાડીયાની મહોલત પૂરી થઈ. મંગળ કોલોની પર હવે અમેરિકા-૩ નો થપ્પો વાગી ગયો હતો. હોલોગ્રાફીક માર્ક મંગળના વાતાવરણમાં વહેતો મુકાયો, જે હવે પછી આવનાર દરેક બિનઅમેરિકી યાન પાસેથી ટેક્સ વસુલવાનો હતો. તે માર્ક રેડીઓ તરંગો હતા જેમાંથી મંગળ પર આવનાર કોઈ યાન છટકી ન શકતું. તેનો ઉદ્દેશ બીજો એ કે મંગળ ગ્રહને અમેરિકા-૩ના નામની ઓળખ આપવી. પૃથ્વી પર નિશાળના રોજ અપડેટ થતા પુસ્તકોમાં અમેરિકા-૩ નામ છપાઈ જવાનું હતું. રશિયા માટે તો તે કોઈ એસિડ વર્ષા જેવા સમાચાર હતા!

એ દિવસ આવી પહોંચ્યો જ્યારે અમારે યાન પર પાછા ફરવાનું હતું. મારી રેપ્ટાલિયન્સ સાથેની મુલાકાતનો વિડીઓ લોગ મેં નોર્મનને જમા કરાવી દિધો. પૃથ્વી પર પરત ફરી અમારે તેને પ્રસારિત કરવા વિશે આખરી ચર્ચા કરવાની હતી. બાકીના સામાનને લઈને અમે કોલોનીને છોડી નિકળી પડ્યા. રોબોટ્રક અમારી સાથે આવવાનો હતો અને મંગળની લાલ યાદો પણ... મંગળ પરનું એ દિલધડક ઉતરાણ, સુસાનનો અકસ્માત, સુસાનને બચાવવા મારો જીવ જોખમમાં નાખવો, નોર્મનની મદદ, રોબોટ્રક સુધીની સાહસિક સફર, કોલોની નિર્માણ, રેપ્ટાલિયન્સના પરચાઓ અરે એ બધું જ જાણે કોઈ ફિલ્મની માફક પસાર થઈ ગયું અને હવે ઘર તરફ જવાનો વખત થયો.

ઘરતીના વાતાવરણમાં પ્રવેશતાં કોઈ અજાણી ધ્રુજારી વર્તાઈ રહી હતી. ભૂતકાળમાં કરેલી ભૂલો હવે અમે અંતરિક્ષયાત્રીઓ ક્યારેય કરતા નહિ. તેથી જ અમે યાનનું ફાઈનલ ચેકીંગ ચંદ્ર કોલોની પર ઉતરી કરી લિધું હતું. બરાબર બપોરના એક અને વીસે અમારૂં પૃથ્વી પર ઉતરાણ થયું. લોકોના ટોળે ટોળા અમને જોવા માટે ઉમટી પડ્યા હતા. અંતરિક્ષયાત્રીઓ લોકોના મનમાં સુપરસ્ટાર જ હોય છે, એવા સુપરસ્ટાર કે જેમની ઉપસ્થિતિ રોજરોજ જોવા નથી મળતી. અને એટલે જ બીજાઓની જેમ અમારી પ્રસિધ્ધી સમયના નાના વહેણ પૂરતી મર્યાદિત રહેતી. જોકે, મંગળ મિશન બાદ અને જો કદાચ રેપ્ટાલિયન્સ વિશેની વાત બહાર પાડીએ તો અમારી ગણના ખૂબ વધી જવાની હતી, એવી ગણના કે દિવસમાં એક વખત તો યાદ આવીએ જ!

યાનમાંથી બહાર નિકળી અમને સીધા નાસા લેબમાં લઈ જવાયા, જ્યાં અમારૂં બહારી ચેપ અને તંદુરસ્તી માટેનું ચેકીંગ થયું. બીજા દિવસે સવારે અમે અમારા ઘરે જઈ શકવાના હતા. અને પાંચમા દિવસે અમારે વિશેષ ચર્ચા માટે પાછા મળવાનું હતું.

જ્યારે બીજા દિવસે ઘરે જવા અમે એરપોર્ટની વાટ પકડી તો લોકોના ટોળેટોળા રસ્તાઓ પર, અમારી ગાડીની આસપાસ અને છેક એરપોર્ટ પર અમને અભિવાદન કરતાં જોવા મળ્યા. આ અભુતપૂર્વ પ્રસિધ્ધીનું રહસ્ય તો અમારૂં મંગળ પરથી થયેલું જીવંત પ્રસારણ હતું. જે પૃથ્વીના દરેકે પોતાની આંખોથી

મન ભરીને જોયું હતું. કોલોની નિર્માણ સુધીનો અમારો સફર ફિલ્મ રૂપે કંડરાઈ ચુક્યો હતો. ઘણા થીએટરોમાં ફિલ્મના બદલે અમારો જીવંત અંતરિક્ષ સંઘર્ષ બતાવવામાં આવ્યો હોય તેવી આ પહેલી ઘટના હતી... છાપાઓમાં, સમાચાર ચેનલોમાં, પ્રોગ્રામ્સમાં દરેક જગ્યાએ અમારી જ ચર્ચા હતી. અમેરિકા-૩ ના મહારથીઓ, ભવિષ્યના સર્જકો, માનવજાતને બચાવનારા, સુપરહીરો અને કંઈ કેટલાયે શિર્ષક અમને આપવામાં આવ્યા. ફક્ત એક જ વાત જૂની હતી, અને તે અમારા ડ્રેસકોર્ડ.

એરપોર્ટ પર હું અને સુસાન છેલ્લા અભિવાદન માટે રોકાયા. અમે આંખોમાં આંખો પરોવી પાછલા દિવસોને યાદ કર્યા. તેની આંખોમાં પ્રેમ છલકતો સ્પષ્ટ નિહાળી શકતો હોવા છતાં કોઈ ઉતાવળ કરવી જરૂરી ન જણાઈ. કારણ કે હજી તો અમારે આવા કેટલાયે મિશનોમાં સાથે રહેવાનું હતું, કદાચ જીંદગી ભર. હું મારી મિત્રને હોઠો પર ફોર્મલ સ્મિત લાવી અલવિદા કહી શક્યો બસ!

નીલ આર્મસ્ટ્રોંગ લોકોના હીરો હતા, વર્ષો સુધી તેમને યાદ કરવામાં આવ્યા. તેઓ જે કહેતા તે સાંભળવા લોકો તૈયાર હતા, અને વિશ્વાસ કરવા પણ. બસ આ જ બાબત મારી સાથે પણ બનવાની શરૂ થઈ હતી. લોકો મને પ્રશ્નો પર પ્રશ્નો કરી રહ્યા હતા અને ઘેર પહોંચતાં તો મારી હાલત કફોડી થઈ ગયી. સવાલોના મારમાં મને શિરદર્દ થવા લાગ્યું. ઘેર પહોંચી થાક ઉતારવાની મને જરૂરત જણાઈ. ડ્રાઈવરને ગાડી તેજ હંકારવા કહ્યું અને હું ગાડીમાં જ સુઈ ગયો...

ઘર પાસે ગાડી ઉભી રહી ત્યારે મને જગાડવામાં આવ્યો. મારૂ ઘર નવમા માળે એક નાનકડો રૂમ હતું. પડોશમાં કોણ રહેતું તેની કોઈ ખબર નહોતી, કેમકે મારો મોટાભાગનો સમય બહાર જ વિતતો. પણ આજે દ્રશ્ય કંઈ જૂદુ હતું. મારી આસપાસ લોકોનું ટોળું હતું અને તેઓ સૌ મારો હાથ પકડીને હસ્તધનુન મેળવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા હતા. હું અર્ધજાગૃત અવસ્થામાં અથડાતો ફરતો આગળ વધ્યો ત્યારે મને ખબર પડી કે મિડીયાવાળાઓ મને કંઈક પૂછી રહ્યા હતા. તેમનો એકધારો મારો હું સહન ન કરી શક્યો અને ‘નો કમેન્ટસ’ કહેતો હું આગળ વધ્યો. આગળ બે પરિવાર ફૂલોના મોટા ગુચ્છા લઈને ઉભા હતા. તેમણે જણાવ્યું કે તેઓ મારા પાડોશીઓ હતા. તેમના હાવભાવમાં ભારોભાર ઉત્સાહ વર્તાઈ રહ્યો હતો, મને મળવાનો ઉત્સાહ. જાણે હું આટલા સમયથી તેમની બાજુમાં રહેતો હોવા છતાં આજે જ મારા ઘર રૂપી કબરમાંથી પ્રસિધ્ધીના ઓટલે ઉભો થયો હોઉં! એ આખો દિવસ ઉજવણીનો બની રહ્યો, લોકોના પ્રેમ, પાડોશીઓના ઘરની મુલાકાત, મિડીયાથી સંતાકુકડી અને ઘર સુધી પહોંચવાના પ્રયાસમાં સાંજ પડી ગયી અને ખબર પણ ન પડી. ઘરમાં પ્રવેશતાં પાછો થાક વર્તાયો અને હું ફરી સુઈ ગયો.

વિશેષ ચર્ચાનો એ દિવસ આવ્યો તે પહેલાં હું ખાસો એવો ચર્ચાઈ ગયો હતો. મને

કોઈ મહાન અંતરિક્ષયાત્રીના રૂપે પ્રદર્શિત કરવામાં આવી રહ્યો હતો. મને મિડીયા અને કેટલાક લોકોની તેમાં સંડોવણી હોવાનો ભાસ થયેલો, અને હું જ કેમ, નોર્મન સિનીયર હતા... અને બીજા અંતરિક્ષયાત્રીઓ પણ. એરોન મંગળનો મહારથી એવા ઉપનામથી મને ખીજ ચડી રહી હતી. એ સર્વ પ્રત્યે મને અણગમો હોવા છતાં હું લોકોના પ્રેમની આગળ લાચાર બની ગયો હતો. અને તે બન્યું પણ એટલી ઝડપે કે કંઈ વિચારવાની તક ન મળી. પ્રસિધ્ધ થવામાં વળી શું નુકશાન હોઈ શકે તેવા વિચારે મેં ઉમડતા પ્રશ્નોને વાળી લિધા.

“ડો. એરોન, આટલી નાની ઉંમરે તમારી મસમોટી સફળતાનું શું રહસ્ય છે?” એકવાર કોઈ પત્રકારે પૂછેલા આવા પ્રશ્ને મને વિચારતો કરી દિધો. હું જવાબ આપું તે પહેલાં તો લાગણીઓનું પૂર હૃદયના પટને ચીરતું વહી ગયું. મને યાદ આવ્યું કે અમે તો ખરેખર મોતને માત આપીને સફળતા મેળવી હતી, એ પણ એકવાર નહિ, વારંવાર!

“સાહસ વગર સિધ્ધી નહિ, અંતરિક્ષની ગોદમાં મજા માણવા પૈસા ખર્ચીને જનારા અમીરોને તેનો સ્વાદ ન મળે. તેના માટે તો જીજ્ઞાસારૂપી કલ્પનાને વર્તમાનમાં સાકાર કરવાની અદમ્ય ઈચ્છા જોઈએ.”

મારા શબ્દો બીજા દિવસની હેડલાઈન બનેલા. તેણે મારી પ્રસિધ્ધીમાં મોટો ઘક્કો માર્યો અને હું આકાશને આંબવા લાગ્યો. મને તરત જ નાસાની અંદર સીફ્ટ કરવામાં આવ્યો જેથી મારી સલામતી રહે અને વિશેષ ચર્ચા પહેલાં કોઈ ગડબડ ન થઈ જાય.

મને જણાવવામાં આવ્યું કે દુનિયાના બધા જ દેશો મારો અવાજ સાંભળવા માંગે છે, પણ ઉતાવળ કરવાની નથી.

પ્રકરણ ૧૭

વિશેષ અર્થાઃ નોર્મનનું કથન

@snehnusarnamu

પાંચમા દિવસે અમે નાસાના પરિસરમાં વિશેષ પણ ગુપ્ત ચર્ચા માટે ભેગા થયા. તે કોઈ આછો અંધારીયો ઓરડો હતો, વાદળી પ્રકાશમાં, અવાજ પ્રતિરોધક દિવાલોની વચ્ચે અને મહાનુભાવોના સાનિધ્યમાં અમારી ચર્ચા શરૂ થઈ. મેં મારી બાજુમાં નજર નાખી તો સુસાન ડાબે અને નોર્મન જમણે બેઠા હતા. અમારી આસપાસ બાકીના અંતરિક્ષયાત્રીઓ, નાસાના અધિકારીઓ, વૈજ્ઞાનિકો, તત્ત્વચિંતકો, સરકારના ઉચ્ચ અધિકારીઓ બેઠેલા હતા. આ કોઈ ઉચ્ચ ગુપ્ત મિટીંગ હતી તેથી અમને ખૂબ જ તાકીદે અને ચેતવણી આપીને બેસાડવામાં આવ્યા હતા. જો અમારી ચર્ચાની કોઈ વાત બહાર પડે તો બહાર પાડનારને દેશદ્રોહનો આરોપ મુકાવાનો હતો અને સરકાર તે મામલે ખૂબ જ ગંભીર હતી! “મહાનુભાવો, આપણે બધા વિશેષ ચર્ચા માટે એકઠા થયા છીએ. હું ડો. નોર્મન.એ.ઓસ્બોર્ન... તમે જાણો છો કે આ ઓરડો ખૂબ જ ગુપ્ત ચર્ચાઓ અને આદેશો આપવા માટે વપરાય છે. અને અહિયાં કરવામાં આવેલી કોઈપણ વાતચીત મંજૂરી વગર બહાર ન જવી જોઈએ. જો તમે બધા સહમત હો તો આપણે આગળ વધીએ.”

અમે પોતાના મોં યંત્રવત હલાવ્યા, પણ જેઓ રેપ્ટાલિયન્સથી હજું અજાણ હતા તેવા બાકીના મહાનુભાવોએ ઉત્સુકતાથી હકારો ભર્યો. નોર્મન પોતાની વાતમાં આગળ વધ્યા.

“મંગળની સફર દરમિયાન અમને પરગ્રહવાસીનો ભેટો થયો છે, અને અમે તેમનું રહસ્ય જાણી લિધું છે.”

સોંપો પડી ગયો... નોર્મન ગોળ ગોળ વાતોમાં ન માનતા તેની મને ખબર હતી પણ તેનો પરચો અત્યારે થયો. ઓરડામાં વધી ગયેલા ગણગણાટને રોકવા તેમણે મને ઉભો કરી દિધો, જેથી હું રેપ્ટાલિયન્સની વાત સ્પષ્ટ કરી શકું. મને અડધો-એક કલાક થયો હશે આખી વાત રજુ કરવામાં! મારી આંખો દરેકના પ્રતિભાવો જાણવા ફરતી રહી. હું આગળ કંઈ બોલુ તે પહેલાં નોર્મને મને બેસવાનો ઈશારો કર્યો અને પોતે ઉભા થઈ આગળની ચર્ચાનો દોર પોતાના હાથમાં લિધો.

“એ આપણા માટે ખૂશીની વાત છે કે પરગ્રહવાસીઓએ આપણી સાથે મિત્રતાભર્યો સંપર્ક કર્યો છે. આપણે એ પણ જાણીએ છીએ કે ભૂતકાળમાં થયેલા ઘણા સંપર્કોની વાત દબાવી દેવામાં આવી છે અથવા તો કોઈ ગુપ્ત એરિયામાં તેના પગેરૂઓ બંધ કરી દેવામાં આવ્યા છે. દરેક સરકાર એ વાત જાણે છે કે પરગ્રહવાસીઓ હોવાની વાત માનવજીવનમાં કેવી અને કેટલી અસરો પેદા કરી શકે છે! એક દીર્ઘદ્રષ્ટા તરીકે આપણે પણ એ વાત વિચારવી રહી. તો હું તમ સર્વેના મંતવ્યો જાણવા માંગુ છું. તમને આપેલી પરચીમાં તમારે તે લખવાના રહેશે. અને હા... કોઈ ઉતાવળ ન કરતા. આ માનવજાતના ભવિષ્યનો સવાલ છે.”

માનવજાતનું ભાવિ બનાવનારા ઓરડામાં ઉપસ્થિત આગેવાનો લખવામાં લાગી

ગયા ત્યારે હું વિચારમાં પડ્યો. શું થાય અગર જો પરગ્રહવાસીઓ આપણી વચ્ચે રહે છે તેવું જાહેર થઈ જાય? શું ધર્મ જેવું રહે? શું માનવજાતની ઉપલબ્ધીઓને મામૂલી ગણી લોકો પરગ્રહવાસીઓ તરફ એ હદે આકર્ષી જાય કે તેમના ગુલામ બની રહે? કે પછી ગભરાટમાં યુધ્ધો છેડાય? શક્યતાઓ ગણી હતી, તેથી વધારે વિડંબણાઓ... ૨૨ સદીમાં પહોંચી રહેલા માનવીને નવું સત્ય પચશે?

“સારુ, તમારા બધાના મંતવ્યો મારી પાસે આવે અને આપણે કોઈ પરિણામ પર પહોંચીએ તે પહેલાં મારે પોતાનું મંતવ્ય મુકવું છે. મારી કારકિર્દીમાં એવા ગણા નિર્ણયો હું લઈ શક્યો છું જેને લેતાં પહેલાં મારે સત્તરવાર વિચારવાનું હતું. તે ઘણા જ ગંભીર નિર્ણયો કહી શકાય. મંગળ મિશન દરમિયાન પણ તેવું બન્યું હતું. વાત જાણે એમ છે કે, દુનિયા કોઈ બહારી સત્ય માટે તૈયાર છે કે નહિ તે જાણવા માટે આપણે નજીકનો ઈતિહાસ તપાસવો જોઈએ. ઈ.સ ૨૦૧૩થી જ દુનિયામાં યુધ્ધોના પડઘમ સંભળાવા શરૂ થઈ ગયા હતા. માનવી એ વાત સમજે કે તેની ઉપર ત્રીજા વિશ્વયુધ્ધનું જોખમ ખેડાઈ રહ્યું છે ત્યારે ચમત્કાર થયો. અને તે વખતના નોબલ પારિતોષીત વિજેતા અમેરીકી રાષ્ટ્રપતિના હસ્તક્ષેપથી વિજ્ઞાનનો જોરદાર પ્રચાર અને પ્રસાર થયો. અને ધર્મ અને જાતિના નામે લડતા લોકોમાં જીજ્ઞાસાના બીજ રોપાયા. ત્યારપછીના વર્ષોમાં તકનિકનો દશ ગણો વિકાસ, અંતરિક્ષમાં મોટી ઉપલબ્ધી અને કોલોનીઓ તથા પર્યાવરણની જાગૃતિએ લોકોને વિજ્ઞાનની ગણી નજીક લાવી દિધા. આપણે લોકોને યુધ્ધથી દૂર લઈ જઈ શક્યા છીએ, તેનું એક અને એક માત્ર કારણ વૈજ્ઞાનિક સત્યોને તેમનામાં ઉજાગર કર્યા તે છે.

રેપ્ટાલિયન્સે ભલે પ્રત્યક્ષ આપણને દર્શન આપ્યા નથી પણ એરોનના નિવેદનથી અને લોહીના પૂરાવાથી આપણે જાણી શકીએ છીએ કે તેઓ આપણી વચ્ચે છે. અને એક દિવસ દૂર નથી કે જ્યારે તેઓ આપણી સામે ખૂલીને આવશે. કદાચ તેઓ શરમાતા હોય, કે પછી આપણા પ્રતિભાવની રાહ જોઈ રહ્યા હોય. કદાચ એ લોહી તેમણે જ મંગળ ગ્રહ પર મુક્યું હોય કે આપણે તેમની શોધ કરીએ અને તેમની પાસે પહોંચી જઈએ. ટુંકમાં તેઓ પોતાના રૂપને દુનિયાની સામે લાવવા માંગે છે. આપણે તેમને સાથ આપવો જોઈએ.”

નોર્મનનું વક્તવ્ય ધારદાર હતું, કે પછી તે તેની ઈચ્છાઓનું પ્રતિબીંબ. તેમણે મારી આગળ પહેલાં જ સ્પષ્ટ કરી દિધું હતું કે તેઓ રેપ્ટાલિયન્સને દુનિયા આગળ લાવવા માંગે છે. તેમના આ કદમથી મને ડર લાગી રહ્યો હતો. મારી આશંકા સાચી પડવાની હતી કેમકે દરેક પર નોર્મનના વક્તવ્યની ઘેરી અસર જણાઈ રહી હતી, સુસાન પર પણ! ત્યાં એક હું જ પરગ્રહવાસીઓની વાત ન ખોલવા અસહમત હતો એવું મને લાગ્યું. હું કેટલા અંશે સાચો હતો તે તો આવનાર વખત જ જણાવવાનો હતો, પણ હમણાં તો સર્વસંમતિથી જ નિર્ણય લેવાવાનો હતો.

“સૌના મતનું પરિણામ મારી પાસે છે. મારી ધારણા મુજબ જ સૌએ રેપ્ટાલિયન્સનો

રહસ્ય પડદો ઉગાડવા પર મત આપ્યો છે, સિવાય કે... એરોન.”

નોર્મને મારી સામે જોયું અને કહ્યું. તેઓ મને પૂછી રહ્યા નહોતા, પણ મને સમજાવી રહ્યા હતા કે મારે મારો મત બદલી દેવો જોઈએ. હું કંઈ કહું એ પહેલાં તો બધા મારી પર શબ્દોથી તૂટી પડ્યા અને મને કોઈ ગામડાનો ગમાર ગણવા લાગ્યા. તેમને લાગ્યું કે હું નાહકનો ગભરાઈ રહ્યો હતો અને વધારે પડતો પ્રતિભાવ આપી રહ્યો હતો!

ગણો સમય લિધા પછી મેં હા પાડી અને તે મિટીંગમાં રેપ્ટાલિયન્સની વાત જગજાહેર કરવાનું નક્કી થયું. તેનો આગેવાન મને બનાવવામાં આવ્યો, તેના બહુબધા કારણો હતા. એક તો એકમાત્ર હું જ હતો જેણે રેપ્ટાલિયન્સ સાથે પ્રત્યક્ષ વાત કરી હતી, બીજું કે મારી પ્રસિધ્ધી ચરમસીમાએ હતી અને લોકો મારી વાત માનવા તૈયાર હતા. હવે હું ફસાયો હતો, અને મારી ઉપર મોટી જવાબદારી ઠોકી બેસાડવામાં આવી...

“લો એરોન, તમે આ મિશનની સફળતાના ખરા હકદાર છો.”

રાત્રે પાર્ટીમાં નોર્મને મને દારૂની બોટલ થમાવતાં કહ્યું. નાસામાં કોલોની સ્થાપવી એ ઉજવણીને પાત્ર નહોતું, એ તો શક્ય જ હતું પણ મંગળ પર જીવન શોધી કાઢવું તે મોટી ઉપલબ્ધી હતી અને તેની ઉજવણી તો થવાની જ હતી. ભલે નાના પાયે પણ સર્વે ઉજવણી શરૂ કરી.

“હું પીતો નથી...”

@snehnusarnamu

“ખરેખર દોસ્ત, જો યાદ રાખજે જીંદગીમાં ક્યારેક તો દુઃખ આવે જ છે અને તેને ભૂલવાની અક્સર દવા છે આ... અને હા, થીફ ક્રમાંડીંગ ઓફીસરને ક્યારેય ના ન પાડવી.”

નોર્મન પીધેલા સ્વરે ઝડપથી બોલી ગયા, અને મારા હાથમાં બોટલ થમાવી દિધી. મેં પણ તેને કોઈ એવોર્ડ સમજીને સ્મિત સાથે સ્વીકારી પણ પીધી નહીં.

પ્રકરણ ૧૮

સ્માર્ટ કારની સફર

@snehnusarnamu

અમારા સમયમાં લક્ષરી કારો વિશે જેટલી ચર્ચા નહોતી થતી એટલી સ્માર્ટ કારો વિશે થતી. ચારેકોર તેમની જ ચર્ચા અને માંગ હતી. તેમાં બેસવું ખરેખર એક લાહવો હતો. તેની સુવિધાઓ ભલભલી રોયલ કારોને શરમાવતી અને તેની પ્રસિધ્ધીનું રહસ્ય તેની પરવડે તેવી કિંમત હતી. દરેક ઘરમાં આ પ્રકારની કારોનો અડો સામાન્ય થઈ ગયો હતો. કોઈ સુપરસ્ટાર જેટલો જ તેમનો દબદબો હતો. અંતરિક્ષમાંથી આવ્યા બાદ મને આ કારમાં બેસવાનો મોકો મળી રહ્યો હતો. તે કંઈ પહેલીવાર નહોતું પણ હા નવા વર્ઝનની સ્માર્ટકારમાં બેસવું ચોક્કસ ભવ્યતાપૂર્ણ હતું!

“એરોન, હું ઈચ્છું છું કે બોલવાની સ્પીચનું એકવાર રિહર્સલ થઈ જાય.”

“રહેવા દો નોર્મન, તમે સમજો છો હું કેટલો નર્વશ છું. તમે મને આગળ તો કરી દિધો છે પણ...”

“પહાડ પર ચડીને તે જે બહાદૂરી બતાવી હતી તેને અમે કઈ રીતે પોતાની કહી શકીએ. એ તારી છે એરોન, તારે જ તારી પ્રસિધ્ધી પચાવવાની છે હવે!”

“એવું ન થાય કે હું ખોટો પડું!” હું મનમાં બોલ્યો.

જે ભવ્યતા સ્માર્ટ કારમાં બેસતાં લાગેલી તે હવે વિસરાઈ રહી હતી. નોર્મનને મારે કહેવું હતું કે જે થાય તે, તમે મને મારી રીતે બોલવા દો. હવે જો સત્યને ઉજાગર કરવાનું જ છે તો પછી પાછીપાની નહિ થાય. પણ મારા શબ્દો રોકાઈ ગયા. કદાચ બહેતર એ હતું કે મારે રાહ જોવી અને કોફરેસ રૂમમાં જઈ મેં જે વિચાર્યું હતું તે બોલી નાખવું.

અમારી કારે એક બિલ્ડીંગના ચોથા માળ પાસેથી વળાંક લિધો ત્યારે મારી નજર તેના ડેસ્ક પર ગયી. પ્રાણીઓની જાતીઓ લૂપ્ત થતી રોકનાર કોઈ ન હતું, જોકે તેમનો વિકલ્પ શોધનારા ઘણા હતા. આથી જ રોયલ કારોના ડેસ્કમાં વપરાતું રોયલ ચામડું હવે અદ્રશ્ય થઈ ગયું હતું. અસલી ચામડાની જગ્યાએ હવે પોલીમરના અત્યંત જટીલ સંયોજનોથી બનાવેલ કૃત્રીમ ચામડા વપરાતાં. આ પોલીમર્સને કોમ્પ્યુટર જગતની ઈન્ટ્રીગેટેડ સર્કીટ સાથે સરખાવીએ તો તેમનું બંધારણ સમજી શકાય. સુક્ષ્મતમ અને જટીલ ડીઝાઈનના કારણે આ પ્રકારના ચામડાઓ મજબૂત, ટિકાઉ, સસ્તા અને અનોખી ચળકાટ ધરાવતા હતા. તેથી જ રોયલ કારોનો દબદબો ઘટ્યો હતો કેમકે આવા અને અનેક નાના મોટા ફંક્શસ હવે સસ્તી સ્માર્ટ કારોમાં મળવા લાગેલા! કદાચ બે વર્ષમાં રોયલ કારો અદ્રશ્ય થઈ જવાની હતી.

ડેસ્કની ખૂબસુરતીને મનભરીને માણવાની ઈચ્છા હતી પણ રોડ પરના પ્રવાસ પછી સ્માર્ટકારના હવાઈ પ્રવાસની અલગતાએ મને ધ્યાનભંગ કર્યો. પ્રદૂષણ હવે તળીયે બેઠ્યું હતું તેથી જ જમીન કરતાં હવામાં સાધન ચલાવવાં વધું સુરક્ષિત હતાં. અને લિમીટેડ રજીસ્ટ્રેશંસના લીધે આવા વાહનો પણ ઓછા જ હતા. તેથી હવાઈ

ટ્રાફીકની સમસ્યા ક્યારેય ન થતી.

જો કોઈ બ્રાંડમાં નામ પ્રમાણે ગુણ ન હોય તો કેવું? સ્માર્ટ શબ્દનો અર્થ સહેજેય ઉજાગર ન કરતી આ કારને છતાંય સ્માર્ટ તરીકે જ ઓળખવામાં આવતી. તે સસ્તી રોયલ કાર હતી, ઉડતી હતી અને મજબૂત હતી, જી.પી.એસ, વાઈફાઈ, ટીવી, અને નાની મોટી સુવિધાઓથી તેને સ્માર્ટ કહેવી ઉચીત નહોતી. પણ આ તો લોકોની કાર હતી, સામાન્ય માણસોને પરવડે તેવી. તેથી જ તો ધંધાદારીઓએ તેને સ્માર્ટ અપ્રોચ માની તેનું નામ સ્માર્ટ કાર વાપરેલું!

કાર જ્યારે વાઈટ હાઉસ થઈ આગળ વધી ત્યારે ગલીના ખૂણામાં અમેરિકા-3 ની તસવીર લાગેલી જોઈ. તેમાં મારો રોબોહાથ પહેરેલો ફોટો અને મંગળ ગ્રહનું બેકગ્રાઉન્ડ કોઈ વિજ્ઞાન કથા ફિલ્મની યાદ તાજી કરાવી રહ્યા હતા. મને તે અતિશયોક્તિ ભરેલું લાગ્યું અને આવા પ્રચારની સામે મારા વિજ્ઞાની સિદ્ધાંતો વિચારવા લાગ્યો. મારી આંખો લાલ કરવાનો કોઈ મતલબ ન હતો, મને સાંભળનાર કોણ હતું, એડમિનિસ્ટ્રેશનમાં તો નહિ જ પણ કદાચ લોકો સાંભળે.

અમારી કાર અંડરગ્રાઉન્ડ ટનલમાં પ્રવેશી જે અમને કોંફરંસ હોલ સુધી લઈ જવાની હતી. તે કોઈ પરમાણું પ્રતિરોધક બંકર સમાન હતું, કદાચ જૂના બંકરને જ આધુનિક સ્વરૂપ આપી બનાવેલું. કોઈ ગુપ્ત મિટીંગનું આયોજન આટલી સુરક્ષા વચ્ચે પહેલીવાર થઈ રહ્યું હતું. ટનલમાં પ્રવેશતાં જ મારા હોર્ડીંગ્સ ઠેરઠેર દેખાયા, અમેરિકા-3 અને ભવિષ્યના શિર્ષક સાથે. મારા પ્રચારમાં હોલોગ્રામ, લેસર, પ્રિન્ટ, પ્રોજેક્શન કોઈ એવી તકનિક બાકી ન હતી જે મારી જાણમાં ન હોય. મેં નોર્મનની સામે જોયું, તેમની કરડાયેલી આંખો જોઈને મને ખબર પડી કે એ બધામાં તેમનો હાથ હતો. હવે તે વધારે પડતું થઈ રહ્યું હતું!

સ્માર્ટકારની બેક સીટના સ્ક્રીન પર અમારા આગમનના સમાચાર પ્રસ્તુત થઈ રહ્યા હતા. એ પ્રસારણ ફક્ત ચાર દિવાલો પૂરતું મર્યાદિત નહોતું. ઉત્તેજનાની પળોમાં મારી સાથે બેઠેલા ડ્રાઈવરને મેં કોંણી મારી અને ગાડી ધીમે હાંકવા જણાવ્યું. પણ હવે રસ્તોય ક્યાં લાંબો હતો. માંડ પચાસેક મીટરની દોડમાં તો અમારી સ્માર્ટકાર મુખ્ય દરવાજાની જોડે આવી ઉભી રહી.

“તમારું સ્વાગત છે, અમારા સાહસી અંતરીક્ષ ભડવીર.”

જુદાજુદા દેશના લગભગ સો-એક પ્રતિનિધી મને આવકારવા આવેલા હતા. હું ચહુદી મૂળનો છું એવું જાણીને ઈસરાયેલના પ્રેસિડેન્ટ સામે ચાલીને મને મળવા આવેલા.

“ઓ મારા મુસા, આખરે તૈં ઈશ્વરને શોધી જ કાઢ્યો!”

ઈસરાયેલી પ્રમુખે મારા હાથોને ચૂંબન દેતાં કહ્યું.

મારી નાખ્યા... હું અને ઈશ્વરને શોધનાર! આ તે કેવો પ્રચાર. આ તે કેવી વિડંબણા. સ્માર્ટકારના દરવાજા બંધ થયા ત્યારે મને ભાન થયું કે મારે ત્યાં ન હોવું જોઈએ અને

જટ દોડીને કારમાં બેસી રફૂચક્કર થવું. પણ હું કંઈ કરી શકું એટલામાં તો ચીલ
ઝડપે ડ્રાઈવરે કાર પાર્કિંગ માટે હંકારી દિધી. મારી પાછળ ઉભેલા નોર્મન મારી સામે
જોઈને મંદમંદ હસવા લાગ્યા.
મારો અણગમો તેઓ કળી ગયા હતા.

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૧૯

એરોનનો ઘટસ્ફોટ

@snehnusarnamu

આજ સુધીના ઘટનાક્રમની સચ્ચાઈ એટલી હતી કે મને પરગ્રહવાસીઓનો શોધક જાહેર કરી દેવામાં આવેલો. એવા લોકો કે જે ગરોળી માનવો હતા. દૂર કોઈ તારામાંથી આવેલા અજ્ઞાત લોકો જેમની અપાર તાકાતના દર્શન મને મંગળ પર થયેલાં. હવે જે થવાનું હતું તેમાં મારી ભૂમિકા પ્રમુખ હતી. મારે જગતની સામે વર્ણવાનું હતું કે રેપ્ટાલિયનોએ આખી સૃષ્ટિનું નિર્માણ કર્યું છે. કેટલાક અંશે હાસ્યાસ્પદ લાગે એવી વાત મારે કરવાની હતી અને તેથી જ મને મુંઝવણની સાથે ભયની લાગણી થઈ રહી હતી.

“”નોર્મન, મારું મન ગભરાય છે. મારી સાથે આટલું બધું અને આટલું જલ્દી...”
“જો એરોન, કોઈએ પણ આટલી પ્રસિધ્ધી પચાવવી મુશ્કેલ હોય તે સ્વાભાવિક છે. પણ જો તો ખરો, દુનિયાના લોકો કેટલા ખુશ જણાઈ રહ્યા છે. પણ જો રેપ્ટાલિયન્સની વાત આજે તેઓ નહીં જાણે તો કાલે તેમની વચ્ચેથી જ કોઈ રેપ્ટાલિયન આગળ આવીને કહી દેશે.”

મેં સ્ક્રિન પર નજર નાખી તો ઘણા લોકોના લાઈવ ઈન્ટરવ્યુ ચાલી રહેલાં હતાં. જેમાંના મોટાભાગના લોકો ઉત્સાહિત હતા કે એરોન તેમને મંગળ વિશે કંઈક વિશેષ જણાવશે. હું જ્યારે મુખ્ય કક્ષમાં પહોંચ્યો ત્યારે તેના વાતાવરણથી મન પ્રફુલ્લિત થઈ ઉઠ્યું. ચારેકોર લાગેલા છોડના કુંડાઓથી, સુવાસિત ફૂલોની સુગંધથી મન ભરાઈ ગયું. મારો અડધો તાણ ચાલ્યો ગયો.

“અને હવે આપણી વચ્ચે મંગળ ગ્રહના મહારથી એવા ડો.એરોન ઉપસ્થિત છે. તેઓ આપણને મંગળ યાત્રાની રોચક વાતો કહેશે.”

સ્પિકરનો અવાજ મને ભારેખમ હથોડા જેવો લાગ્યો. જાણે મને બલિનો બકરો બનવવા આખરી ચાલ ચાલીને ઉતર્યો હોય તેમ હસતો હસતો તે સ્ટેજ ઉતરી ગયો. સાથે મને સ્ટેજ પર ચઢવાની હિમાયત કરતો હાથ લંબાવતો ગયો! હું આસ્તેક આસ્તેક સ્ટેજ પર ચઢ્યો. મારી આંખો જરાક બંધ કરી ફ્લેશબેક કરી આવું એવું મન થઈ આવ્યું પણ ન જાણે કેટલીયે આંખો ત્યારે મારી સામે મંડાયેલી હતી!

“ધ્યારા પૃથ્વીવાસીઓ, મને આનંદ થાય છે કે અમેરીકા-૩ ની સ્થાપના કરીને અમે સૌ અંતરીક્ષયાત્રીઓ પરત ફર્યા છીએ. આ માટે અમે સર્વે અથાગ પરીશ્રમ કર્યો છે. અને તમે લોકોએ પણ અમારે સારું પ્રાર્થનાઓ કરી હશે. જગતના કેટલાક પસંદ કરાયેલા લોકોને જ અંતરીક્ષ ખેડવાનું સૌભાગ્ય મળે છે તે તમે જાણો છો. અમારી પસંદગી માટે હું નાસા અને મારા દેશનો પુષ્કળ આભારી છું. આ મિશન અનેક ખતરાઓમાંથી પસાર થયું. સાથે એક એવા દોસ્તની મુલાકાત થઈ છે જે આપણી દુનિયાના નથી. પણ...”

મારો અવાજ બંધ થતાં જ ઘણાંના જીવ તાળવે અટકી ગયા હશે એવું ધારી મેં મારી વાત પુરી કરવાની કોશીશ કરી.

“તેઓ આપણા સર્જનહાર છે...”

એકદમ સોંપો... અને પછી મસમોટો ઘોંઘાટ. ચારેકોરથી આઘાતો અને પ્રત્યાઘાતોનો મારો ચાલ્યો. ઘણાનો પ્રશ્ન હતો કે તે કઈ રીતે હોઈ શકે.

“અમારી ટીમને મંગળ પરથી તેમના લોહીનો નમુનો મળેલો છે. સાથે મંગળના પહાડ પર મને તેમના દર્શન થયેલા છે.”

એ પછી ચાલેલા કલાકના ભાષણમાં મેં બનેલી બતી જ આપબીતી જગત સામે ઠાલવી દિધી. અધિકારીઓનો દુરાગ્રહે મને ઘક્કો મારીને આગળ કરી દિધેલો. અને મેં મારી જાતને ઘક્કો મારી દિલનો નકાર કરી દિધો હતો. શું મનના આવેશમાં ન બોલવાનું બોલાઈ ગયું હતું? શું જગત મારી વાત પચાવી શકવાનું હતું?

“ડો.એરોન, પ્લીઝ ચાલો. અમારે તમને સુરક્ષિત જગ્યાએ લઈ જવાના છે.”

“પણ... શા માટે... મારે”

હું આગળ કંઈ બોલું એ પહેલાં મને ગાડીમાં બળજબરી બેસાડી દેવામાં આવ્યો. એ બધા કાળા સ્યુટ પહેરેલા વિશિષ્ટ અધિકારીઓ જેવા દેખાતા હતા. તેમનું ભેદી કામ જોઈને મને ખીજ ચડેલી. પણ હું લાચાર, બે લોકોની ભીંસમાં ચુપચાપ બેઠેલો હતો. કલાક બાદ અમે શહેરની બહાર કોઈ મકાનમાં પહોંચ્યા. ત્યાં ઘણા ઉચ્ચ અધિકારીઓ અમારી રાહ જોઈ રહ્યા હતા. સાથે ડો.નોર્મન અને અમારા અન્ય સાથી અંતરીક્ષયાત્રીઓ પણ સામેલ હતા.

“હવે તમારે લોકોએ અહીં જ રહેવાનું છે. રાષ્ટ્રપતિનો કોઈ આદેશ ન આવે ત્યાં સુધી.”

“અમને નજરકેદ કરવા વાળા તમે કોણ છો?” મેં ઉતાવળે પૂછી નાખ્યું.

“આ એક ટોપ સીક્રેટ જગ્યા છે. અહિંયા મહામહિમની ઈચ્છા વગર કોઈ ફરકી શકતું નથી. તમારે અહીં જ રાહ જોવી પડશે. તમને લેવા માટે બીજી એક ટીમ અઠવાડીયામાં આવશે.”

દરવાજો બંધ થતાંની સાથે જ અંધારાએ રૂમને ઘેરી લીધો. સુસાને લાઈટ કરી ત્યારે અમે બધા એકબીજાના ચહેરાઓ જોઈ શક્યા. દરેકના મોંઢા પર એક જ સવાલ હતો કે તેઓ ત્યાં શા માટે રખાયેલા હતા!

ઓરડાનું વાઈફાઈ ઓન હતું, તેથી મેં મારા ફોનમાં ન્યુઝ સર્ચ કર્યા. મારા ફોનની સિસ્ટમ પ્રમાણે સામે રાખેલી ૨૦કે ટી.વીમાં આસ્તેકથી પ્રસારણ ફેંક્યું અને તેમાં તે દેખાવાનું શરૂ થયું. ૨૦ રેઝોલ્યુશનની ખાસીયત એ હતી કે ભોંયતળિયે પડેલો વાળ પણ દેખાતો!

“સુત્રોના જણાવ્યા મુજબ નાસાની લેબોરેટરીમાંથી માહિતી લીક થઈ છે. તે મુજબ રેપ્ટાલિયનો આપણા દોસ્ત કે ઘડનારા નથી બલ્કે પૃથ્વીનો નાશ કરવા આવેલા દુશ્મનો છે. તેમનો સાગરીક ડો.એરોન તેમના સર્જનહાર હોવાની જૂઠી વાતો ફેંલાવી નાગરીકોને ગેરમાર્ગે દોરી રહ્યો હતો. અને તેથી જ લોકો રસ્તા પર આવી અસત્ય

ફેલાવનાર એ ઢોંગી વિજ્ઞાનદ્રોહીને શોધી રહ્યા છે!”ન્યુઝ સમાપ્ત.

કાપો તો લોહીની જગ્યાએ બરફ નીકળે એટલી હાલતમાં હું ઠંડો થઈ ગયેલો હોઈશ. પળવારમાં વિજ્ઞાન મહારથીમાંથી મને વિજ્ઞાનદ્રોહી કરાર કરી દેવામાં આવેલો. હું કંઈ સમજું એ પહેલાં બેશુદ્ધ બનીને ઢળી પડ્યો!

બંધ આંખોની અંદર અને બેશુદ્ધ હાલતમાં મને સ્વપ્ન દેખાયું. મારું ગામ, મારા માતા-પિતા અને મને તેડવા આવેલી ભૂતાવડ! હું કંઈ વિચારું એ પહેલાં તો તેણે મારી ગરદન પકડી. મને મુસીબતમાં સપડાયેલો જોઈને મારા સૌ સંબધીઓ જોરજોરથી હસવા લાગ્યા. તેમના અટ્ટહાસ્યથી આખું વાતાવરણ ડરાવનું બની ગયું. મારી ગરદન દુખવા લાગી. પેલી ભૂતાવડ જેનો ચહેરો કોઈ હોરર ફિલ્મની પરાકાષ્ઠા સમાન લાગતો હતો તે મને છોડવા તૈયાર જ નહોતી. હું બેબાકળો થઈ પગ પછાડવા લાગ્યો. પણ તેના શક્તિશાળી પંજા આગળ હું નિર્બળ પડ્યો. તેનો બીજો હાથ મારી ઉપર ઉઠ્યો. એ ભયાનક હાથ... પેલાં અટ્ટહાસ્યો... મારા પગ... અને છેલ્લે તેના હાથના લાંબા નખ મારા ચહેરાની ચામડીને ચીરતાં જ હું મોટી બુમ પાડી ઉઠ્યો.

જ્યારે હું એ સ્વપ્નમાંથી જાગ્યો તો આસપાસ બધા લોકો ટોળે વળી બેઠા હતા. મારો પરસેવાથી રેબઝેબ ચહેરો જોઈને સુસાનને ચિંતા થઈ આવી. તે મારા માટે પાણી લાવવા રસોડામાં દોડી ગયી. નોર્મન મારી પાસે આવ્યા. મારી પીઠ પર હાથ રગડી મને પુછવા લાગ્યા,

“શું થયું? કોઈ ભયાનક સ્વપ્ન જોયું?”

મને કહેવાનું મન થઈ આવ્યું કે શું નહોતું થયું! મારી સાથે જ કેમ અને બીજા પણ મંગળ પર હતા. તો હું જ કેમ?

“જો એરોન, સમાચારમાં બતાવેલી વાતો ખોટી પણ હોઈ શકે છે. આટલી જલ્દી આટલું પરિવર્તન કેવી રીતે આવી શકે.”

“જુઓ ડોક્ટર, તમે અને આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે ઈન્ટરનેટનો આ યુગ ઝડપની સીમાઓ પાર કરી ગયો છે. અહીં તો પળેપળની અપડેટ નેટ પર થતી હોય, ત્યાં આવા સમાચાર અપડેટ તો થાય જ ને!”

એકવીસમી સદીની શરૂઆતમાં ઘણી વેબસાઈટોએ પૈસા બનાવવા માટે અપડેટને એક ધંધો બનાવી દિધેલો. સમાચારથી લઈ કોઈની વ્યક્તિગત જીવનની દરેક વાતોનો ઘટસ્ફોટ સામાન્ય બાબત બની ગયેલી. હદ તો ત્યારે થઈ કે જ્યારે એવી ગેંગો ફાટી નીકળેલી કે જેઓનો ધંધો વાતને મારી મચડીને ખોટી કે સાચી રીતે રજુ કરવાની હતી. તેમને મન અપડેટ એ અગત્ય હતી. ચાહે તે સાચી હોય કે ખોટી. બની શકે કે કોઈએ મારા ભાષણની તરત બાદ જ મારી વિરોધમાં જ નાસાના ખોટા પુરાવાઓ નેટ પર લીક કર્યા હતા અને જેઓને સમાચાર ચેનલોએ સમાંતર પ્રસારિત કર્યા હોય!

“મને લાગે કે કોઈપણ તારણ પર આવતાં પહેલાં આપણે સરકારને જાણ કરવી જોઈએ. આજરે આપણને અહીં બાંધી રાખનાર છે કોણ?”
બધા નિરૂત્તર હતા. સુસાને મારી સામે જોયું. મારી આંખો થોડી સુજેલી હતી, અને ખુણાઓમાંથી આછા દુખાવાનો અણસાર થઈ રહ્યો હતો.

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૨૦

છ મહિનાની કેદ

@snehnusarnamu

હું સોફા પર બેસી અગાઉનો ઘટનાક્રમ વિચારવા લાગ્યો. મંગળ ગ્રહ પર સફળતાનો પગ મુકી જ્યારે અમે આગળ વધ્યા ત્યારે સુસાનનું કણઠમાં ફસાવવું, મારું બેહોશ થવું, રોબોટ્રકને ચાલુ કરવાની જહેમત, રોબોહાથ સાથે પથ્થર ઉંચકવાની જહેમત, પ્રારંભિક કોલોની બનાવવી, માનવગરોળીના દર્શન, શોધખોળમાં તેનું લોહી મળી આવવું, મારા દુઃસ્વપ્નો, પહાડી મુલાકાત, રેપ્ટાલિયન નામના જીવથી માનવજાતનો ઉદ્ભવ થયો તેવું પ્રક્ટીકરણ પામવું, પૃથ્વી પર શાનદાર વધામણી, મારું નામ આગળ ધરી દુનિયાની સમક્ષ રેપ્ટાલિયનની વાત જાહેર કરવી, મારી અમાપ પ્રસિધ્ધિ, વિજ્ઞાન મહારથીમાંથી પળવારમાં વિજ્ઞાનદ્રોહીનો ખિતાબ જેવા ઘટનાક્રમ સામેલ છે. ટુંકમાં, હવે હું એવો વ્યક્તિ બનીને બેઠો હતો કે જેણે જોયેલા શમણાઓને હાથમાંથી ખેંચીને દુઃસ્વપ્નો સમાન બનાવી દેવામાં આવેલાં. અત્યારે તો અમે નજરકેદ હતાં. મારી સાથે મારા સાથીઓ અને ડો. નોર્મન પણ.

એક અઠવાડિયા પછી, જ્યારે મકાનમાં રાખેલી ઘરવખરી ખૂટી જવા આવેલી ત્યારે એ દિવસે ડોરબેલ વાગ્યો. પેલા કાળાસ્યુટીયા અધિકારીઓ રૂમની અંદર ગુસી આવ્યા. તેઓ કોઈ ઓર્ડર લઈને આવ્યા હતા. થોડીવારમાં તેમણે જણાવ્યું કે બીજા બધા જ લોકો જઈ શકે છે, પણ હું નહિ!

બાથરૂમમાં નળમાંથી પાણીની બુંદો પડવાનો અવાજ સુધ્ધા સંભળાતો હતો. દરેકના ચહેરાઓ મારી તરફ દયાની નજર નાખી રહ્યા હતા. અને હું શુન્યમનસ્ક સ્થિતિમાં સૌને નિહાળી રહ્યો હતો. મારી પરિસ્થિતી રણમાં એકલા મુકી દિધેલા મૂસા જેવી થવાની હતી, પણ મૂસા... એ શબ્દથી જ મને નફરત થવા લાગેલી. અન્ય નામોની પ્રસિદ્ધિ જ્યારે તમારા પર થોપવામાં આવે ત્યારે સમજવું કે તે જાજું નહિ ટકે. અને વધારામાં મારે તો હવે કુખ્યાત બની જીવવાનું હતું!

એ કાળાસ્યુટીયાઓ બધાને ખેંચીને રૂમની બહાર લઈ જવા લાગ્યા. સુસાન રૂમની બહાર લઈ જવામાં આવે તે પહેલાં મેં તેના કાનમાં જાંચ-પડતાલ કરવાનું કહેલું. તેની આંખોમાં મને મારી પ્રત્યે દયા ભરેલો પ્રેમ દેખાયો. અને દરવાજો બંધ થતાં જ તેને મન ભરીને જોઈ લેવાની મારી ઈચ્છા અધુરી રહી ગઈ. અમે મંગળ પર નિકળ્યા ત્યારથી અત્યાર સુધી છ મહિના વિતી ગયા હતા. ત્યારબાદ, છ મહિના સુધી મને એ રૂમમાં નજરકેદ કરી દેવામાં આવ્યો. મારા રૂમમાં ભોજન અને અન્ય વ્યવસ્થાઓ પહોંચાડી દેવાતી. હું તો એ પણ નહોતો જાણતો કે માનવ વસાહતથી એ ઘર કેટલું દૂર હતું! ચાર દિવાલોમાં પૂરાયેલા માનવીને તેઓ કોઈ સબ્જેક્ટ કહી સંબોધતા ત્યારે મને ખીજ ચડતી. રૂમની બહાર પણ ગાર્ડસ ઉભા કરેલા. સાથે કેમેરાઓની નજર અને એલાર્મની ગોઠવણ મને કોઈપણ રીતે રૂમમાંથી ભાગવા દેવા માંગતા નહોતા. મારું મન બેબાકળું થઈ જાય ત્યારે કોઈવાર હું બૂમો પાડી લેતો પણ ચોક્કસ ત્યાં મારી બૂમો પહોંચે તેવું કોઈ સહદયી માણસ

હાજર નહોતું. સુસાનની પણ કોઈ ભાળ નહોતી. સંચાર સાધનો વગર બહારની દુનિયાથી હું સાવ કપાઈ ગયેલો. બહાર શું નું શું થઈ ગયું હશે એવી કલ્પનાઓ હું કર્યા કરતો. સાથે ભાગી છુટવાનો કોઈપણ રસ્તો હું વિચારે જ રાખતો. છ મહિનાથી દિમાગનું દહીં કરી નાખે એવી એકલતાથી હું ખૂબ જ કંટાળી ગયેલો. એકલતાનો આઘાત મને જીવવા નહોતો દેતો. અને મનમાં ચાલી રહેલા પ્રશ્નોની રમઝટ મને મરવા નહોતી દેતી!

અચાનક એક દિવસ પેલા કાળાસ્યુટિયાઓ આવ્યા અને મને ખેંચીને લઈ જવા લાગ્યા. હું જ્યારે રૂમની બહાર નિકળ્યો ત્યારે સુરજના કિરણોથી મારી આંખો અંજાઈ ગયી. કુત્રિમ અજવાળાથી ટેવાયેલી મારી આંખો છ મહિનાને અંતે અખુટ ઉર્જાના ભંડારને નિહાળી રહી હતી. હું મનભરીને તે કિરણો માણવા માંગતો હતો પણ મને ગાડીમાં બેસાડી દેવામાં આવ્યો. કાળા કલરની તે સરકારી ગાડી સરસરાટ કરતી ચાલી નિકળી...

ગાડી જ્યારે મારા ઘર આગળ જઈને ઉભી રહી ત્યારે હું પેલા અધિકારીઓને તાકી રહ્યો. તેઓને કંઈ પૂછું તે પહેલાં તો તેઓ ગાડી હંકારી ચાલ્યા ગયા. હું પણ થાકેલી હાલતમાં ત્યાં ઉભા રહેવાને બદલે ઘર ભણી વાટ પકડી. રસ્તામાં ઉભેલા પડોશીઓ મારી તરફ કાતરી રહ્યા હતા. તેમને મારે શું કહેવું તે મને સમજ ન પડી. પરિસ્થિતી આખરે કેવી છે તેની ભાળ મેળવ્યા પહેલાં લોકો સાથે કોઈપણ વિવાદમાં ન પડવું તેવું ધારી હું ચુપચાપ મારા ઘરમાં ચાલ્યો ગયો અને અંદરથી દરવાજો બરાબર લોક કરી દિધો. બાથરૂમમાં જઈ ફેશ થઈ હું પાછો આવ્યો ત્યારે સૌથી પહેલાં સુસાનને ફોન કરવાનું સુજ્યું. એક લાંબી રીંગ બાદ તેણીએ ફોન ઉઠાવ્યો.

“સુસાન, હું એરોન બોલું છું.”

“એરોન, એરોન, તમે કેમ છો? તમે છુટી ગયા આખરે!”

“હા, મને છોડી મુક્યો. આખરે છ મહિનાની એકલતાનો અંત આવ્યો.”

“તમે ફેશ થઈ જાવ, હું થોડીવારમાં ત્યાં આવું છું.”

“ના સુસાન, મને લાગે છે કે મારા ઘર પર નજર રાખવામાં આવી રહી છે. આપણે ક્યાંક બીજે મળીએ તો...”

“સારુ, તો આપણે પાર્કમાં મળીએ.”

“હા, તે સારું રહેશે.”

ફોન કટ થતાંની સાથે જ એક સુસવાટો મારા કાનની જોડેથી પસાર થઈ ગયો. એ પવન નહોતો પણ રોમાંચ હતો, છ મહિના પછી સુસાન સાથે વાત કરવાનો. અને મારી એકલતામાં નવિનતાનો ઉમેરો થવાનો રોમાંચ.

આશરે સાંજે પાંચ વાગે અમે બન્ને પાર્કમાં મળ્યાં. આસપાસ લોકોની અવરજવર ઓછી હતી. મારી નજર મેં કોઈ અમારા પર નજર તો નથી રાખી રહ્યું તે માટે

દોડાવી લીધી હતી. સાથે સુસાને પણ પોતાના ચહેરાને સ્કાફના આવરણથી ઢાંકી લીધેલો. હું કંઈ બોલું એ પહેલાં તેનો અવાજ મારા કાને અફળાયો.

“એવું બન્યું છે દોસ્ત, આપણે છેતરાયાં છીએ. તેણે આપણી સાથે દગો કર્યો છે.”
“મને વિચારવાનો સમય આપ, હું... મારું મગજ ભમે છે.”

સુસાને આપેલા ખરાબ સમાચાર મારા મગજની ચેતાઓને અસર કરી ગયા. હું વિશ્વને મારી સમક્ષ ભ્રમતું નિહાળવા લાગ્યો. જાણે મેં સર્વસ્વ ગુમાવી દિધાનો ભાર મારી ચેતના પર પડવા લાગ્યો. હવે શું થશે...મારું તો આવી બન્યું. વિજ્ઞાનજગત મને માફ નહીં કરે. ઓ, એ દર્દ... વિચારોનો શક્તિશાળી સ્પ્રે જાણે મારા દિમાગના ફુરચે-ફુરચા બોલાવી રહ્યો હતો! સુસાન પાસે ન હોત તો મેં ક્યારનુંયે સમુદ્રમાં જંપલાવી દિધું હોત! પણ તે સાથે હતી... એક ખરા મિત્ર તરીકે!

“નોર્મન, તે કેવી રીતે? આપણી સાથે દગો?”

“એરોન, આપણે બધા અંતરીક્ષયાત્રીઓ ભોળા હતા. તેની ચાલોને આપણે સમજી ન શક્યા.”

“તું કહેવા માંગે છે કે ઇન્ટરનેટ પર મારા વિશે જૂઠી વાતો તેણે ફેલાવી હતી?”

“હા, આપણે જ્યારે છુટા પડ્યા ત્યારથી હું દરેક ઘટનાઓનું પગેરું શોધતી હતી. સૌથી પહેલાં તો મને કોઈ બહારના માણસ પર શક જાગ્યો હતો અને તેથી જ ચાર મહિના સુધી તો નેટ પર દરેક શક્યતા ચકાસીને જોઈ અને તે માણસને શોધી કાઢવાની કોશિશ કરી જેણે અફવાઓ ફેલાવી હતી કે એરોન વિજ્ઞાનદ્રોહી છે. અચાનક મને નોર્મન પર શક જવા લાગ્યો. અને તેથી જ એ રાત્રે મેં તેના ઘરની ચોરી છુપે તલાશી લીધી. ત્યારે મને પુરાવા મળ્યા. પણ બહુ મોડું થઈ ગયું છે...”

“કેમ શું થયું?”

“નોર્મન એક શાંતિર દિમાગ છે. તેની ચાલોનો પર્દાફાશ કરવો જ પડશે.”

“પેલા પૂરાવાઓ, શું તે કાફી નથી?”

“સમય તેના હાથમાં છે દોસ્ત. પૂરાવાઓ કદાચ તારી નિર્દોષતા સાબીત કરી પણ દેત પરંતુ રેપ્ટાલિયન સામે લડવા તૈયાર થયેલી દુનિયાને માથે અત્યારે મોત ભમે છે.”

“તો શું તેઓ મારી વાત નહિ માને?”

“પાડ માન કે તને છોડી દેવામાં આવ્યો છે અને લોકો દ્વારા તને અવગણી નાખવામાં આવ્યો છે. નોર્મનના એક ઓર્ડરથી તારું કતલ થઈ શકે છે!”

“તો શું મારે એક વિજ્ઞાનદ્રોહી તરીકે જ જીવવું પડશે?”

સુસાને ચુપકિદી સાધી લીધી. તેણી પાસે મારા સવાલનો કોઈ જવાબ નહોતો. મારી એકલતામાં ભલે તે મારી સાથે નહોતી પણ મારી સાચી મિત્ર તરીકે તેણે મારા માટે જે જહેમત ઉઠાવી તે જોઈને મને ગર્વ થયો. અત્યારે તો હું પરિસ્થિતી આગળ લાચાર હતો. પરગ્રહવાસીનો પરચો મને થયો હતો. પણ તેઓ દુનિયાના દુશ્મનો

સાબિત કરવામાં આવ્યા હતા. સાથે મને પણ!

શા માટે નોર્મને એવું કર્યું? શા માટે મારી વાતોને જૂઠલાવી દેવામાં આવી? શા માટે મને છ મહિનાની એકલતા વેઠવી પડી? શું રેપ્ટાલિયનો જ મારા પ્રશ્નનો જવાબ આપી શકે તેમ હતા?

સુસાને મને ઘરે ડ્રોપ કર્યો. તેના ગયા પછી દારૂની બોટલ હાથ લાગી અને દસ દિવસ માટે હું મારા જ ઘરમાં દારૂની સાથે એકલતાના આઘાતમાં સરી ગયો...

@snehnusarnamu

પ્રકરણ ૨૧

બીજા દાવનો લેખ

@snehnusarnamu

સવારે જ્યારે ઉઠ્યો ત્યારે બહાર ખૂણામાં છાપું પડેલું જોયું. મારી બરબાદી ઉપરાંત દુનિયામાં શું ચાલી રહ્યું હોઈ શકે તે જોવા મેં છાપું ફેધું. તેમાં કંઈ ખાસ ન કહી શકાય તેવા સમાચાર હતાં. આગામી ચૂંટણીને અનુલક્ષીને સમાચારો પણ મોટાભાગે રાજકીય જ હતા. કોઈની આબરૂ લૂંટાઈ કે કતલ થયું તેમાં તેઓને રસ ઓછો હતો. મેં ઓરડામાં પડેલી બોટલો કચરાપેટીમાં નાખી ત્યારે મને ખબર પડી કે પાછલા દિવસોમાં કેટલી બાટલીઓ મારાથી પીવાઈ ગયેલી. ઘરની ઉપરછલ્લી સફાઈ બાદ હું વિજ્ઞાન સામાયિક લઈને વાંચવા બેઠો. સુસાનને મેં કહી દિધેલું કે હું એકાંતમાં રહેવા માંગું છું. તેને પણ મારી પરિસ્થિતીનો ભાસ થયો હશે અને તેથી જ અત્યાર સુધી તેનો કોઈ ફોન આવ્યો નહોતો.

અચાનક મારી નજર એક લેખ પર પડી. મારી આંખો પહોળી થઈને ફાટું ફાટું થઈ રહી. મને એવું લાગ્યું કે જીંદગીએ જાણે મને બીજો દાવ રમવા આપી દિધો. આખો લેખ વાંચ્યા બાદ હું દોડીને ફોન પાસે ગયો. ઉતાવળમાં સુસાનનો નંબર ડાયલ કર્યો. સામા છેડે સુસાન બોલી ત્યારે,

“સુસાન હું તને અત્યારે જ મળવા માંગું છું.”

“કેમ, શું થયું પાછું?”

“એ ખૂબ જ ગુપ્ત બાબત છે, પ્લીઝ મને આવીને પેલા પાર્કમાં જ મળ. હું ફક્ત પંદરેકમાં ત્યાં પહોંચું છું...”

સુસાને સાંભળ્યું હશે જ એવું ધારી મેં ફોન કટ કરી દિધો. ઉભો થઈ ફટાફટ કપડાં પહેરી લીધાં. મારી દરરોજની ટી-શર્ટ અને જીન્સનું પેન્ટ ચઢાવી હું દરવાજા ભણી દોડ્યો. મને ઉતાવળ હતી પહોંચવાની. એક સ્થળ મારા દિમાગમાં રમી રહ્યું હતું. એ સ્થળ મારી ખોવાઈ ગયેલી આબરૂને ફરી ઉજાગર કરી શકે તેમ હતું. જો કે એમાંય શક્યતાઓ ઘણી હતી કે હું નિષ્ફળ જાઉં પણ પેલો લેખ વાંચ્યા પછી મને મારી જીતની ગળા સુધી ખાતરી હતી...

આશરે દસ માઈલના રસ્તાને કાપતાં મારી જૂની ગાડી ધૂમાડા કાઢવા માંડી. પૈસાની ખેંચ વર્તાઈ રહી હતી, પણ એ સમયે સૌથી વધારે અગત્યનું મારા માથેથી વિજ્ઞાનદ્રોહીનો ડાઘ ભૂંસવાનું હતું. સબ-વે પાસેથી પસાર થતાં જ પાર્કિંગનું બોર્ડ વાંચ્યું. મનમાં ઈચ્છા તો થઈ કે જૂની ગાડી માટે શા સારું મોંઘું પાર્કિંગ ખરીદવું! પણ બીજો કોઈ વિકલ્પ પણ નહોતો. દુનિયાને ગાડીઓના જંગલમાં જમીનની અછત વર્તાઈ રહી હતી. ઉપર ફરતી ગાડીઓનેય પાર્ક કરવાની જરૂર તો રહેતી જ. આથી જ કેટલાક તો બિલ્ડીંગ સાથે દોરડાંથી ગાડીઓ બાંધી રાખતા! અને જરૂર પડે ત્યાંથી જ ઉડી લેતા... હું એવું કરી શકું તેમ નહોતો કારણ કે મારી ગાડી ઉડી શકતી નહોતી. ઍન્ટિક વસ્તુઓના વેપારીએ મને સસ્તામાં સસ્તી કિંમતે પધરાવેલી એ ગાડી મારા માટે એક માથાનો દુઃખાવો બની ગયેલી. હજું થોડા મહિનાઓ પહેલાં જ મને સ્માર્ટ કારમાં બેસવાનું સુઃખ મળેલું પણ આજે... જોકે મારી ખરી હાલતનો

તો મને અંદાજેય નહોતો. હમણાં જ એકલતાના આઘાતમાંથી નીકળીને આવેલો હું મારી ખોવાયેલી આબરું વગર બીજા કોઈપણ મુદ્દે વિચારવા તૈયાર નહોતો. જ્યારે હું પાર્કમાં પહોંચ્યો ત્યારે સુસાન આમતેમ આંટા મારી રહી હતી. મેં ચારેતરફ નજર કરી. અમે બંને એકબીજાને ભેંટી પડ્યા. મારી આંખોમાં આછા આછા આંસુઓના વાદળ ઘસી આવ્યા. તે વરસી ઉઠે તે પહેલાં મેં મારી જાતને સંભાળી લીધી.

“કેમ છે તને?”

“ન પુછ, હમણાં જ મોટા આઘાતમાંથી બહાર આવ્યો છું. મારે તને એક ખાસ વાત કહેવાની છે. પણ અહીંયા નહી.”

મારો ઈશારો સમજીને સુસાન મારી પાછળ ચાલી નીકળી. અમે ધીમા પગલે મારી ગાડી પાસે પહોંચ્યા. અને મેં ગાડી હંકારી મુકી...

રસ્તામાં હું સુસાનને મામલો સમજાવી શક્યો હોત. પરંતુ, છેક સુધી મેં મૌન સેવ્યું. સમય આવ્યે તેને ખબર પડવાની હતી જ. તે પણ થોડી થોડી વારે મારા ચહેરાને તાકી મારા મનના હાવભાવ કળવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી. પણ તેનું મૌન એ વાત સમજાવી રહ્યું હતું કે તે પણ મારી માફક જ ધીરજ રાખી રહી હતી.

@snehnusarnamu